

Številka: 007-227/2019/88 (132-01)
Ljubljana, 17. 11. 2020
GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE Gp.gs@gov.si
ZADEVA: Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o osebni izkaznici – skrajšani postopek – predlog za obravnavo
1. Predlog sklepov vlade:
<p>Na podlagi drugega odstavka 2. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU – 1G, 65/14 in 55/17) je Vlada Republike Slovenije na ..... redni seji dne ..... sprejela</p> <p style="text-align: center;">SKLEP:</p> <p>Vlada Republike Slovenije je določila besedilo predloga Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o osebni izkaznici (EVA: 2019-1711-0025) in ga pošlje v obravnavo Državnemu zboru Republike Slovenije po skrajšanem postopku.</p> <p style="text-align: right;">dr. Božo Predalič generalni sekretar</p>
<p>Priloge: – predlog sklepa vlade</p> <p>Sklep prejmejo: – Ministrstvo za notranje zadeve, – Ministrstvo za javno upravo, – Ministrstvo za zunanje zadeve, – Ministrstvo za pravosodje, – Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, – Ministrstvo za finance, – Ministrstvo za obrambo, – Služba Vlade Republike Slovenije za zakonodajo, – Informacijski pooblaščenec.</p>
2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:
<p>Predlagatelj gradiva predlaga, da Državni zbor Republike Slovenije predlog zakona obravnava po skrajšanem postopku v skladu s 142. členom Poslovnika državnega zbora. Predlagana novela zakona se usklajuje s pravom Evropske unije, to je Uredbo (EU) 2019/1157 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. junija 2019 o okrepitevi varnosti osebnih izkaznic državljanov Unije in dokumentov</p>

za prebivanje, izdanih državljanom Unije in njihovim družinskim članom, ki uresničujejo svojo pravico do prostega gibanja (UL L št. 188 z dne 12. 7. 2019, str. 67). Hkrati vsebuje druge manj zahtevne spremembe in dopolnitve zakona, ki se nanašajo na usklajevanje z Zakonom o potnih listinah in odpravo pomanjkljivosti pri izvajanju zdaj veljavnega zakona v praksi.

3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:

– Urša Židan, v. d. generalne direktorice Direktorata za upravne notranje zadeve, sekretarka.

3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:

/

4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:

- Aleš Hojs, minister za notranje zadeve,
- Boštjan Koritnik, minister za javno upravo,
- mag. Peter Geršak, državni sekretar na Ministrstvu za javno upravo,
- Franc Kangler, državni sekretar na Ministrstvu za notranje zadeve,
- dr. Anton Olaj, državni sekretar na Ministrstvu za notranje zadeve,
- Urša Židan, v. d. generalne direktorice Direktorata za upravne notranje zadeve, sekretarka,
- mag. Alenka Colja, vodja Sektorja za registracijo prebivalstva in javne listine, sekretarka.

5. Kratek povzetek gradiva:

Uredba (EU) 2019/1157 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. junija 2019 o okrepitvi varnosti osebnih izkaznic državljanov Unije in dokumentov za prebivanje, izdanih državljanom Unije in njihovim družinskim članom, ki uresničujejo svojo pravico do prostega gibanja, državam članicam nalaga, da morajo z dnem 2. 8. 2021 začeti izdajati biometrične osebne izkaznice. Predlog zakona zato opredeljuje:

- da se ob vloži za izdajo osebne izkaznice poleg fotografije, državljanu od dopolnjenega 12. leta starosti na predpisan način odvzame dva ploska prstna odtisa, razen v primerih, ko je iz zdravstvenih razlogov mogoč odvzem le enega prstnega odtisa ali ko odvzem prstnih odtisov ni mogoč,
- začasno hrambo podatkov iz vloge, če je ta sprejeta v tujini, do prenosa v evidenco izdanih osebnih izkaznic,
- hrambo prstnih odtisov v evidenci izdanih osebnih izkaznic najdlje do vročitve osebne izkaznice, vendar ne več kot 90 dni od datuma izdaje osebne izkaznice,
- veljavnost osebne izkaznice, kadar odvzem prstnih odtisov začasno ni mogoč,
- dodatne podatke na obrazcu osebne izkaznice (med drugim tudi vsebovanost pomnilniškega medija in nabor podatkov, ki so zapisani na njem),
- da se podoba obraza imetnika osebne izkaznice, shranjena kot biometrični podatek, in prstni odtisi oziroma prstni odtis, shranjen kot biometrični podatek na pomnilniškem mediju, lahko uporabljajo le za preverjanje verodostojnosti osebne izkaznice in istovetnosti imetnika osebne izkaznice pri prehajanju države meje,
- da se lahko osebne izkaznice, izdane do uveljavitve novega zakona, uporabljajo do poteka njihove veljavnosti.

Navedena določila sledijo rešitvam, ki jih za izdajo biometričnega potnega lista že vsebuje Zakon o potnih listinah. Ker uredba dopušča, da se nacionalna osebna izkaznica uporablja tudi kot sredstvo elektronske identifikacije posameznika, predlog zakona opredeljuje tudi:

- dodatno funkcionalnost osebne izkaznice za državljane po dopolnjenem 12. letu starosti. Poleg dokumenta za izkazovanje istovetnosti in državljanstva ter dokumenta za prehod državne meje državljanu zagotavlja tudi elektronsko identiteto pod pogoji, ki jih bo določal predpis, ki ureja elektronsko identifikacijo in elektronski podpis,
- prenehanje uporabe osebne izkaznice za namen elektronske identifikacije po preteku desetih let, če je osebna izkaznica sicer izdana s trajno veljavnostjo,
- dvosmerno povezovanje evidence izdanih osebnih izkaznic z evidenco državnega overitelja digitalnih kvalificiranih potrdil,
- da se elektronska identiteta posameznika, shranjena na pomnilniškem mediju, lahko uporablja skladno s predpisom, ki ureja elektronsko identifikacijo in elektronski podpis.

Predlog zakona predvideva tudi korekcije v praksi zaznanih pomanjkljivosti s tem, ko:

- ukinja prepoved hrambe kopije osebne izkaznice v elektronski obliki, saj zaradi zakonodaje na področju varovanja arhivskega in dokumentarnega gradiva ter razvoja e- poslovanja ni potrebe po njeni ohranitvi,
- se z namenom povečanja uporabnosti osebne izkaznice v pravnem prometu, k podatku o stalnem oziroma začasnem prebivališču na osebno izkaznico zapišeta tudi pošta in poštna številka. Pošta in poštna številka sicer nista sestavni del naslova stalnega oziroma začasnega prebivališča na območju Republike Slovenije, ki je podan v definiciji, ki izhaja iz Zakona o prijavi prebivališča (Uradni list RS, št. 52/16),
- se z namenom povečanja uporabnosti osebne izkaznice med podatke dodaja dvočrkovna koda države rojstva in kraj rojstva. Pri plačilu odkupnine morajo namreč državljani ob identifikaciji z osebno izkaznico ta podatek dodatno navajati, kar izhaja iz izvrševanja Uredbe (EU) 2015/847 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. maja 2015 o informacijah, ki spremljajo prenose sredstev in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1781/2006 (UL L 141 z dne 5. 6. 2015, str. 1), ki velja za vse ponudnike plačilnih storitev (banke, hranilnice, pošto ...) v Evropski uniji od junija 2017,
- se določila glede pristojnosti Ministrstva za notranje zadeve pri nadzoru pogodbenega izdelovalca osebnih izkaznic, usklajujejo z enakimi določili, ki jih že vsebuje Zakon o potnih listinah,
- se Ministrstvu za notranje zadeve odvzema vloga pristojnega organa za izdajo osebne izkaznice in naznanitev pogrešitve, kraje ali izgube v nujnih primerih, saj lahko nujno izdajo osebnih izkaznic zaradi logistike vložitve vloge in izdelave pod enakimi pogoji zagotavljajo upravne enote,
- se natančno določa, da vlogo za izdajo osebne izkaznice za posameznika, ki ni poslovno sposoben, vložita starša ali eden od staršev s soglasjem drugega oziroma drug zakoniti zastopnik ter primere, ko soglasje drugega od staršev pri vložitvi vloge za izdajo osebne izkaznice otroku ni potrebno,
- se preprečuje predložitev fotografije druge (podobne) osebe s tem, ko se določa, da se istovetnost vlagatelja lahko preveri tudi z vpogledom v uradne evidence in s preverjanjem istovetnosti na podlagi primerjave predložene fotografije s fotografijami državljana iz evidenc uradnih identifikacijskih dokumentov,
- se opredeljuje možnost hitre naznanitve pogrešitve, kraje ali izgube osebne izkaznice preko državnega portala eUprava,
- se zagotavlja varnost pravnega prometa s tem, ko daje podlago, da so na enotnem državnem portalu eUprava dostopni podatki o statusu veljavnosti oziroma neveljavnosti vseh osebnih izkaznic in ne zgolj za pogrešane, ukradene ali izgubljene dokumente, saj lahko veljavnost preneha tudi v drugih okoliščinah,
- se ustrezneje in celovito ureja zavrnitev izdaje osebne izkaznice, začasna razveljavitev osebne izkaznice in izdaja osebne izkaznice s prepovedjo prehoda državne meje, ki vključuje tako nabor situacij za takšno postopanje, nabor predlagateljev ter učinkovitejše upravno odločanje,
- se predpisuje globa in pristojni prekrškovni organ za opustitev dolžnosti imetnika osebne izkaznice, to je, če le-te ne predloži v uničenje v primeru spremembe osebnih podatkov, neustrezne fotografije ali poškodbe dokumenta.

6. Presoja posledic za:

a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	DA
b)	usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	DA
c)	administrativne posledice	DA
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	NE
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki	NE
e)	socialno področje	DA

f)	dokumente razvojnega načrtovanja: <ul style="list-style-type: none"> - nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja - razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna - razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij 	NE
----	--	----

7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR:

Skupna ocena finančnih posledic je od 479.000,00 do 485.000,00 EUR z DDV.

Od tega znašajo ocenjeni stroški Ministrstva za notranje zadeve z nadgradnjo evidence osebnih izkaznic, dopolnitev servisov za izdelovalca in izdelavo novih servisov za integracijo državnim overiteljem, obdelav, dopolnitve skladišča podatkov (angl. data warehouse) z analitičnimi izdelki (eRisk dopolnitve) do 180.000,00 EUR z DDV. Strošek avtomatiziranega preverjanja istovetnosti (ustreznosti predložene fotografije ob vlogi) na podlagi primerjave fotografij državljana iz evidenc uradnih identifikacijskih dokumentov znaša okvirno 70.000,00 EUR. 15.000 EUR je potrebnih za zagotovitev vzorčnih dokumentov in predstavitvenih brošur ter obveščanje strokovne javnosti.

Ministrstvo za zunanje zadeve ocenjuje stroške za razvoj dopolnitev in prilagoditev aplikacije za zajem vloge za osebno izkaznico v delu, da bo omogočala še zajem prstnih odtisov, ki se bodo shranjevali v registru osebnih izkaznic, na 50.000,00 EUR z DDV.

Ocenjeni stroški Ministrstva za javno upravo so okoli 170.000 EUR (in nato od 35.000 do 40.000 EUR letno):

- i. stroški vključitve kvalificiranih potrdil za elektronski podpis na osebno izkaznico ter stroški razvoja vmesnikov, potrebnih za povezovanje med evidencami:
  - stroški strojne opreme izdajatelja kvalificiranih potrdil za elektronski podpis ter tiskalnikov zaprtih ovojnica na upravnih enotah, okvirno 30.000 EUR;
  - stroški vzpostavitve izdajatelja kvalificiranih potrdil ter izvedbe presoje po Uredbi eIDAS, okvirno 30.000 EUR;
  - stroški vzpostavitve evidence kvalificiranih potrdil za elektronski podpis, razvoja aplikativne rešitve za upravljanje potrdil ter razvoja vmesnikov za povezavo z evidenco izdanih osebnih izkaznic, okvirno 70.000 EUR.
  - stroški razvoja aplikativne rešitve za ponastavitev uporabnikovih gesel ter njihovega tiskanja v zaprtih ovojnicah, okvirno 40.000 EUR;
- ii. stroški vzdrževanja:
  - med 35.000 EUR in 40.000 EUR letno.

Zgoraj navedeni znesek vključuje oceno Ministrstva za javno upravo glede stroškov vključitve kvalificiranih potrdil za elektronski podpis na osebno izkaznico ter stroškov razvoja vmesnikov, potrebnih za povezovanje med evidencami. Znesek ne vključuje sredstev, potrebnih za vzpostavitev sistema za izdajanje sredstev elektronske identifikacije, ki je predmet predpisa, ki ureja elektronsko identifikacijo in elektronski podpis.

Zajem vloge za izdajo osebne izkaznice izven uradnih prostorov upravnih enot (npr. v domovih starejših občanov), bodo omogočale mobilne delovne postaje. Tovrstno rešitev na ključ (najem programske in strojne opreme) za zajem vlog za izdajo biometričnih potih listov v tujini že uporablja Ministrstvo za zunanje zadeve. Ocena stroka najema znaša 120 EUR z DDV na mesec na eno mobilno enoto. Za evidentiranje vlog bo potrebnih 58 takšnih mobilnih enot (za vsako upravno enoto ena), kar znaša 6.960 EUR z DDV na mesec oz. 83.520 EUR z DDV letno. Ker je za zagotovitev programske opreme pristojno Ministrstvo za notranje zadeve, za zagotavljanje strojne opreme upravnih enot pa Ministrstvo za javno upravo, bodo stroški rešitve na ključ enakovredno deljeni med obe ministrstvi.

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu

	Tekoče leto (t)	t + 1	t + 2	t + 3
--	-----------------	-------	-------	-------

Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) prihodkov državnega proračuna	/	/	/	/
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) prihodkov občinskih proračunov	/	/	/	/
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) odhodkov državnega proračuna	/	/	/	/
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) odhodkov občinskih proračunov	/	/	/	/
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) obveznosti za druga javnofinančna sredstva	/	/	/	/
II. Finančne posledice za državni proračun				
II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1

Ministrstvo za notranje zadeve	1711-11-0001	9607 Nadgradnja in vzdrževanje registrov upravnih notranjih zadev	268.000	41.760
Ministrstvo za zunanje zadeve	1811-19-0003	20005 Investicije v informacijsko komunikacijski sistem	50.000	0
Ministrstvo za javno upravo	3130	153377 Investicije, podpora in vzdrževanje informacijske infrastrukture lokalnih omrežij DO, NRP 3130 – 20-0015 IKT državnih organov 2020-2024	3.000	41.760
		153380 Razvoj ter vzdrževanje in upravljanje skupne informacijske infrastrukture (strežniške in licenčne)	170.000	40.000
SKUPAJ				
II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:				
Novi prihodki		Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1	

/	/	/
/	/	/
/	/	/
SKUPAJ	/	/
OBRAZLOŽITEV:		
I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu		
/		
II. Finančne posledice za državni proračun		
<p>Odhodki državnega proračuna, ki so načrtovani na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov, Ministrstva za notranje zadeve, bodo predvidoma v letu 2021 znašali 265.000 EUR (z vključenim DDV) sredstev Ministrstva za notranje zadeve, 50.000 EUR (z vključenim DDV) sredstev Ministrstva za zunanje zadeve ter 170.000 EUR (z vključenim DDV) sredstev Ministrstva za javno upravo, skupaj torej 485.000 EUR.</p>		
II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:		
<p>Sredstva za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljena pri Ministrstvu za notranje zadeve, in sicer na proračunski postavki 9607 Nadgradnja in vzdrževanje registrov upravnih notranjih zadev. Ministrstvo za zunanje zadeve bo potrebna sredstva za razvoj dopolnitev in prilagoditev aplikacije za zajem vloge za osebno izkaznico v delu, da bo omogočala še zajem prstnih odtisov, ki se bodo shranjevali v registru osebnih izkaznic zagotovilo na proračunski postavki 20005 Investicije v informacijsko komunikacijski sistem. Ministrstvo za javno upravo bo stroške vključitve kvalificiranih potrdil za elektronski podpis na osebno izkaznico ter stroške razvoja vmesnikov, potrebnih za povezovanje med evidencami sprememb zagotovilo na proračunski postavki 153377 Investicije, podpora in vzdrževanje informacijske infrastrukture lokalnih omrežij DO, NRP 3130 – 20-0015 IKT državnih organov 2020-2024.</p>		
II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:		
/		
II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:		
/		
7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR:		
/		
8. Predstavitev sodelovanja z združenji občin:		
Vsebina predloženega gradiva (predpisa) vpliva na:	DA/NE	
<ul style="list-style-type: none"> - pristojnosti občin, - delovanje občin, - financiranje občin. 		
Gradivo (predpis) je bilo poslano v mnenje:		
<ul style="list-style-type: none"> - Skupnosti občin Slovenije SOS: DA/NE - Združenju občin Slovenije ZOS: DA/NE - Združenju mestnih občin Slovenije ZMOS: DA/NE 		
Predlogi in pripombe združenj so bili upoštevani:		
<ul style="list-style-type: none"> - v celoti, - večinoma, - delno, - niso bili upoštevani. 		
Bistveni predlogi in pripombe, ki niso bili upoštevani: /		
9. Predstavitev sodelovanja javnosti:		
Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:	DA/NE	

Predlog zakona je bil objavljen na portalu e-uprave, podportalu e-demokracija dne 7. 10. 2019. Na predlog zakona se je odzivala strokovna javnost:

V razpravo so bili vključeni:

- nevladne organizacije,
- predstavniki zainteresirane javnosti,
- predstavniki strokovne javnosti.

Mnenja, predloge in pripombe so dali:

- Slovensko zavarovalno združenje;
- Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije;
- Notarska zbornica Slovenije.

Upoštevani so bili:

- v celoti,
- večinoma,
- **delno,**
- niso bili upoštevani.

Predlog Slovenskega zavarovalnega združenja za črtanje ureditve, da imata pojma finančna družba in finančna storitev po tem zakonu enak pomen kot v zakonu, ki ureja bančništvo, je bil v celoti upoštevan. Upošteval se je tudi predlog, da se omogoči elektronsko hrambo osebne izkaznice, saj je slednje potrebno za izvedbo postopka finančnega poslovanja v digitalni obliki.

Pobuda Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije, da nova biometrična osebna izkaznica postane tudi nosilec kartice zdravstvenega zavarovanja, ni bila upoštevana. Uredba (EU) 2019/1157 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. junija 2019 o okrepitvi varnosti osebnih izkaznic državljanov Unije in dokumentov za prebivanje, izdanih državljanom Unije in njihovim družinskim članom, ki uresničujejo svojo pravico do prostega gibanja, državam članicam namreč nalaga, da morajo z dnem 2. 8. 2021 začeti izdajati biometrične osebne izkaznice in čeprav uredba dopušča tudi druge funkcionalnosti dokumenta, v prvi vrsti zahteva, da države članice na svoje osebne izkaznice implementirajo zaščitna elementa, zasleduje se namreč cilj olajšanega prostega gibanja oseb, poudarjen razlog sprejema pa je tudi zagotavljanje varnosti potovalnih in identifikacijskih dokumentov, kot enim ključnih elementov v boju proti terorizmu in organiziranemu kriminalu. Po preučitvi smotnosti ter obstoja tehničnih pogojev za združevanje biometrične osebne izkaznice z dokazilom o elektronski identiteti posameznika in združitvi s kartico zdravstvenega zavarovanja (v nadaljevanjem besedilu: KZZ) je bilo ugotovljeno, da združitev ni smotrna, saj nova osebna izkaznica ne bi mogla povsem nadomestiti obstoječih KZZ. Osebna izkaznica namreč ni obvezen dokument. Obvezna je samo za polnoletne državljane s stalnim prebivališčem na območju Republike Slovenije, ki nimajo drugega uradnega identifikacijskega dokumenta, opremljenega s fotografijo, ki ga je izdal državni organ. Vzpostaviti bi bilo torej potreben sistem preverjanja katerim državljanom mora ZZZS izdati KZZ, ker osebne izkaznice nimajo. Prav tako je pomembno, da se KZZ izda otroku takoj po rojstvu, otroci osebno izkaznico praviloma pridobijo šele kasneje (običajno vezano na prvi prehod meje). Osebna izkaznica se izdaja izključno državljanom, do KZZ so upravičeni tudi tujci. Logistično zahtevno je tudi reševanje vprašanja kdaj izdati KZZ, če po prenehanju veljavnosti osebne izkaznice državljan le-te ne nadomesti z novo. ZZZS bi moral zato, sicer ob zmanjšani količini kartic, ne glede na morebitno združevanje funkcionalnosti, zagotavljati vzporeden sistem izdaje KZZ. Tako bi bilo v primeru združevanja funkcionalnosti biometrične osebne izkaznice in KZZ potrebno uvesti dodatne različice osebnih izkaznic ter vzpostaviti in vzdrževati povezave med evidencama. Strošek kot tak se ne bi zmanjšal, temveč le prerazporedil na državljane, ki osebno izkaznico plačajo sami. Uvedba biometričnih osebnih izkaznic nadalje zahteva spremembo zakonskega in podzakonskih predpisov, novo oblikovno rešitev osebne izkaznice, izvedbo mednarodnega javnega naročila oblikovanja, izdelave, skladiščenja in personalizacije osebnih izkaznic ter zahtevnejšo nadgradnjo evidence izdanih osebnih izkaznic, dodatne funkcionalnosti osebne izkaznice, ki bi se na dokument dodajale iz drugih delovnih področij, pa zahtevajo tudi nadgradnje ter povezave z drugimi evidencami, zaradi

kratkega roka za pričetek izvajanja uredbe, to je do 2.8.2021, pa je potrebno prvotno strmeti k cilju nemotenega zagotavljanja olajšanega prostega gibanja oseb ter zagotavljanja varnosti potovalnih in identifikacijskih dokumentov.

Po naknadnih pogovorih med MNZ, ZZZS in MJU, se je predlog ZZZS upošteval na način, da se ob pripravljenosti ZZZS na nadgradnje njihovih informacijskih sistemov, na osebno izkaznico namesti dodatno sredstvo elektronske identifikacije, ki izpolnjuje tehnične zahteve, potrebne za elektronsko identifikacijo posameznika brez vnosa dodatnega gesla, z možnostjo stičnega in brezstičnega odčitavanja podatkov elektronske identitete, torej sredstva elektronske identifikacije z nizko ravnjo zanesljivosti.

Predlog Notarske zbornice, da bi tudi notarji lahko uporabljali podobo obraza imetnika osebne izkaznice in prstne odtise, shranjene kot biometrične podatke na pomnilniškem mediju, za preverjanje verodostojnosti osebne izkaznice in istovetnosti imetnika osebne izkaznice pri opravljanju elektronskih notarskih storitev (avtentikacija na daljavo oz. preveritev verodostojnosti osebnih dokumentov in ugotavljanje istovetnosti preko varne videokonferenčne povezave), ni bil upoštevan. Uredba (EU) 2019/1157 v 6. odstavku 11. člena omogoča, da se biometrični podatki, shranjeni na pomnilniškem mediju osebnih izkaznic uporabljajo za preverjanje pristnosti osebne izkaznice in identitete imetnika s pomočjo neposredno dostopnih primerljivih značilnosti, kadar zakon zahteva predložitev osebne izkaznice, če je to skladno tudi z nacionalnim pravom države izdajateljice osebne izkaznice. Slovenski Zakon o varstvu osebnih podatkov¹ v 79. členu izrecno določa, da se biometrijske ukrepe v javnem sektorju lahko določi le z zakonom, če je to nujno potrebno za varnost ljudi ali premoženja ali za varovanje tajnih podatkov ter poslovne skrivnosti, tega namena pa ni možno doseči z milejšimi sredstvi. Izjemoma pa tudi, če gre za izpolnjevanje obveznosti iz obvezujoče mednarodne pogodbe ali za identifikacijo posameznikov pri prehajanju državnih meja. Ker je osebna izkaznica tudi potovalni dokument (2. člen Zakona o osebni izkaznici² določa, da lahko državljan osebno izkaznico uporablja za prehod državne meje držav Evropske unije in Schengenskega prostora ter drugih držav, ki so za to izrazile privolitev), je zato glede na izhodišča šestega odstavka 11. člena Uredbe, upošteva nacionalno zakonodajo na področju varstva osebnih podatkov, uporabo biometričnih podatkov, zajetih ob vlogi za izdajo osebne izkaznice, mogoče uporabljati izključno na način, ki ga opredeljuje besedilo predloga. Avtentikacija na daljavo oz. preveritev verodostojnosti osebnih dokumentov in ugotavljanje istovetnosti preko varne videokonferenčne povezave, pa nista takšne narave, da bi lahko opravičila nujno uporabo zaradi varnost ljudi ali premoženja ali za varovanje tajnih podatkov ter poslovne skrivnosti, tega namena pa ne bi bilo možno doseči z milejšimi sredstvi. Tudi način uporabe biometričnih podatkov, shranjenih na pomnilniškem mediju (ugotavljanje identitete s pomočjo neposredno dostopnih primerljivih značilnosti), realizacije predloga ne omogoča. Pri prehodu meje se namreč ugotavlja, ali je oseba, ki uporablja konkretno osebno izkaznico, res oseba, ki ji je bila ta osebna izkaznica izdana, s primerjavo njene fotografije in prstnih odtisov, zajetih na licu mesta, s fotografijo in prstnimi odtisi, ki so zapisani na pomnilniškem mediju (primerjava 1:1). Podatki, ki so zapisani na pomnilniškem mediju so zavarovani, njihovo branje pa je mogoče izključno z uporabo ustreznih mehanizmov dostopa, ki temeljijo na uporabi strojno berljivega polje, ter temelji na specifikacijah in minimalnih varnostnih standardih iz dokumenta ICAO 9303 Machine Readable Travel Documents 7th Edition 2015. Poleg minimalnega nabora zaščitnih elementov in obveznih podatkovnih polj, je pri tem potrebno upoštevati tudi tehnične specifikacije Komisije, ki se nanašajo na zapise, zavarovanje ter možnost branja podatkov, zapisanih na pomnilniškem mediju, ti pa vključujejo standarde in priporočila, ki se nanašajo na strojno branje potovalnih dokumentov, varnostne mehanizme dostopa ter infrastrukturo javnih ključev. E-storitve, ki temeljijo na videokonferenčnih povezavah, ne morejo zagotavljati neposredne dostopnosti primerljivih značilnosti, saj sta v tem primeru tako imetnik dokumenta, kot fizični dokument, dostopna samo virtualno.

Ministrstvo za pravosodje se ne strinja s predlogom, da bi osebna izkaznica vsebovala tudi

¹ Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo

² Uradni list RS, št. 35/11

elektronsko identiteto ter kvalificirano potrdilo za elektronski podpis za namene elektronske identifikacije, iz razloga informacijske varnosti oziroma varnosti osebnih podatkov, sorazmernosti ter glede vsebine ocene učinka na varstvo osebnih podatkov, saj ne podaja odgovora na vprašanja glede sorazmernosti (načelo minimalne obdelave osebnih podatkov) ter varnosti osebnih podatkov. Uredba eIDAS ne zahteva, da Republika Slovenija na osebni izkaznici uvede elektronsko identifikacijo, v Republiki Sloveniji pa je bil že izveden neuspeh poskus, da bi osebna izkaznica vsebovala tudi sredstva elektronske identifikacije. MP meni, da bi predlog zakona moral omogočiti izbiro med dvema vrstama osebnih izkaznic (t. i. klasično, z dodano biometrijo) ter t. i. večnamensko osebno izkaznico (ki ji je dodana tudi storitev elektronske identifikacije). Na ta način bi ljudje svobodno izbrali, katero vrsto osebne izkaznice bi uporabljali in bi na ta način izvajali svojo informacijsko samoodločbo.

S predlogom se ne strinjamo. Vsebovana elektronska identiteta ter kvalificirano potrdilo za elektronski podpis bodo državljanom zagotavljala elektronsko identifikacijo za dostop do e-storitev javnega sektorja v Republiki Sloveniji, po priglasitvi, skladno z Uredbo eIDAS, pa tudi čezmejno poslovanje na celotnem notranjem trgu Evropske unije, prav tako pa tudi možnost elektronskega podpisovanja e-dokumentov. Državljan, ki elektronske identitete ne bo želel, je tudi ne bo aktiviral, tako pa bo osebno izkaznico lahko uporabljal zgolj v klasičnem smislu. Osebna izkaznica bo sicer omogočila večnamensko uporabo, vendar pa bo dejanska uporaba odvisna od želje imetnika. Poudarjamo tudi, da osebna izkaznica ni obvezen dokument. Ob oceni tveganja glede varnosti ali tveganja samih osebnih izkaznic oziroma pomnilniških medijev so bili podani tudi ustrezni ukrepi, ki bi ta tveganja preprečevali.

10. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:

DA/NE

11. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:

DA/NE

Aleš Hojs
minister

Prilogi:

- predlog sklepa vlade
- predlog zakona

PRILOGA:

PREDLOG

(EVA: 2019-1711-0025)

ZAKON
O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O OSEBNI IZKAZNICI

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM PREDLOGA ZAKONA

Osebnih izkaznic na obstoječih obrazcih, izdelane na polikarbonatu s tehniko laserskega graviranja podatkov in fotografije, so se začele izdajati 20. 6. 1998. Kljub temu da je obrazec osebne izkaznice že od samega začetka skladen z mednarodnimi standardi na področju potovalnih dokumentov (dimenzije obrazca ustrezajo tipu kartice ID-1 standardu ISO 7810; fizične lastnosti obrazca standardu ISO 7810; postavitve podatkovnih polj na obrazcu standardu ISO 7501-3, tip 1; grafična izvedba zapisov na obrazcu standardu ISO 1831-1980 (kakovost zapisov), ISO 3166 (oznaka države izdajateljice), ISO 1073/II in ISO 1831 (zapis OCR-B)), varnostni in zaščitni elementi osebne izkaznice niso bili nadgrajeni več kot 20 let.

Že Zakon o osebni izkaznici (Uradni list RS, št. 75/97), ki je bil podlaga za uvedbo sedanjih osebnih izkaznic, je opredelil tudi obstoječe funkcionalnosti osebne izkaznice s tem, ko je določil, da je osebna izkaznica javna listina, s katero državljan Republike Slovenije dokazuje svojo istovetnost in državljanstvo, državljan pa jo lahko uporablja tudi za prehod državne meje v primerih in pod pogoji, kot je določeno z meddržavnim sporazumom. Od prvotne možnosti prehoda državne meje z osebno izkaznico, ki je bil omejen na sosednje države in Švico, lahko danes državljani z njo potujejo v 37 držav.

Kljub temu da je osebna izkaznica obvezen dokument samo za polnoletne državljane s stalnim prebivališčem na območju Republike Slovenije, ki nimajo drugega identifikacijskega dokumenta (to je dokumenta, ki ga je izdal državni organ in vsebuje fotografijo imetnika), je njena uporaba zelo razširjena in vsako leto narašča, kar kažejo statistični podatki o imetnikih osebnih izkaznic:

Starostna skupina	Št. drž. RS z veljavno osebno izk. 1. 1. 2020	Št. drž. RS z veljavno osebno izk. 1. 1. 2019	Št. drž. RS z veljavno osebno izk. 1. 1. 2018	Št. drž. RS z veljavno osebno izk. 1. 1. 2017	Št. drž. RS z veljavno osebno izk. 1. 1. 2016
do 3. LETA	42.907	43.117	43.446	43.633	43.095
3–18 LET	365.357	261.205	257.280	251.102	245.363
18–31 LET	236.819	240.840	243.446	247.890	251.958
31–41 LET	245.915	248.015	249.459	251.287	252.702
41–51 LET	262.030	259.562	258.789	256.938	256.215
51–61 LET	269.838	269.990	270.512	269.508	268.421
61–71 LET	258.879	256.207	252.785	245.138	232.624
nad 71 LET	258.739	250.502	248.771	242.545	241.078
SKUPAJ	1.840.484	1.829.618	1.824.488	1.808.041	1.791.456

Dodatne funkcionalnosti osebne izkaznice so bile sicer predvidene že v letu 2008. Z Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o osebni izkaznici (Uradni list RS, št. 44/08) je bila vzpostavljena podlaga za uporabo osebne izkaznice s kvalificiranim digitalnim potrdilom tudi za opravljanje elektronskih storitev ter za uveljavljanje storitev s področja zdravstvenega varstva in zdravstvenega zavarovanja v primerih in pod pogoji ter v skladu s predpisi s tega področja. Državljan bi se ob vložitvi vloge lahko odločil, ali želi osebno izkaznico s pomnilniškim medijem (čipom) ali »navadno« osebno izkaznico brez čipa. Osebna izkaznica s kvalificiranim digitalnim potrdilom državnega overitelja bi se lahko izdala državljanu po dopolnjenem 15. letu starosti. V kvalificiranem digitalnem potrdilu bi bili poleg podatkov, določenih v predpisu, ki ureja elektronski podpis, zapisani tudi ime in priimek, EMŠO in davčna številka državljana ter serijska in registrska številka osebne izkaznice. EMŠO in davčna številka bi bila zapisana v kriptografsko zaščiteni obliki oziroma na način, ki onemogoča nepooblaščen dostop brez privolitve državljana. Na osebni izkaznici bi bila v tem primeru tudi številka zavarovane osebe.

Ministrstvo za notranje zadeve je v sodelovanju z Ministrstvom za zdravje, Zavodom za zdravstveno zavarovanje Slovenije in Ministrstvom za javno upravo v letu 2008 izvedlo javni razpis za izbor izdelovalca elektronskih osebni izkaznic, ki bi lahko državljanom opcijsko služile tudi kot digitalna spletna potrdila in zdravstvene kartice. Ker je ponudbena vrednost najugodnejšega ponudnika na javnem razpisu bistveno preseгла pričakovano ocenjeno vrednost, strošek nove osebne izkaznice, ki jo plača državljan, pa bi se s tem znatno povišal, javno naročilo kljub prispelima dvema formalno popolnima ponudbama ni uspelo. V letu 2011 je bil zato sprejet nov Zakon o osebni izkaznici (Uradni list RS, št. 35/11), iz katerega so bile izločene vse določbe, ki so se nanašale na uvedbo elektronske osebne izkaznice.

1.1 Uskladitev z Uredbo (EU) 2019/1157 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. junija 2019 o okrepitvi varnosti osebni izkaznic državljanov Unije in dokumentov za prebivanje, izdanih državljanom Unije in njihovim družinskim članom

2. avgusta 2021 bo morala Republika Slovenija skladno z Uredbo (EU) 2019/1157 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. junija 2019 o okrepitvi varnosti osebni izkaznic državljanov Unije in dokumentov za prebivanje, izdanih državljanom Unije in njihovim družinskim članom, ki uresničujejo svojo pravico do prostega gibanja (UL L št. 188 z dne 12. 7. 2019, str. 67; nadaljnjem besedilu: Uredba 2019/1157/EU), začeti izdajati biometrične osebne izkaznice.

Uredba 2019/1157/EU sledi ciljem Pogodbe o Evropski uniji (PEU), to je olajšanemu prostemu gibanju oseb. Prosto gibanje pomeni pravico do vstopa v države članice in izstopa iz njih z veljavno osebno izkaznico ali potnim listom. Ob tem se poudarja pomen obveznega sistematičnega preverjanja vseh oseb in njihovih potovalnih dokumentov v Schengenskem informacijskem sistemu in Interpolovi zbirki podatkov o ukradenih in izgubljenih listinah, ne glede na državljanstvo imetnika. Pomemben je podatek, da več kot 15 milijonov državljanov EU prebiva, več kot 11 milijonov pa je zaposlenih v drugi državi članici. Hkrati več kot milijarda ljudi vsako leto potuje znotraj EU ali prečka njene zunanje meje.

Predlog je obenem utemeljen na zagotavljanju varnosti potnih listin in identifikacijskih dokumentov kot enem ključnih elementov v boju proti terorizmu in organiziranemu kriminalu in je kot tak tudi del akcijskega načrta za okrepitev evropskega odziva na goljufije s potovalnimi dokumenti. V skladu z Direktivo 2004/38/ES države članice svojim državljanom izdajajo osebne izkaznice ali potne liste v skladu z nacionalno zakonodajo. Osebne izkaznice svojim državljanom izdaja 26 držav članic EU. Imetništvo osebni izkaznic je obvezno v 15 državah članicah. Ugotovljeno je bilo, da se varnostne ravni nacionalni osebni izkaznic, ki jih izdajajo države članice, močno razlikujejo. Te razlike povečujejo tveganje ponarejanja in zlorabe dokumentov in državljanom povzročajo tudi praktične težave, ko želijo uresničevati pravico do prostega gibanja, število goljufij z osebni izkaznicami pa se povečuje.

V skladu z akcijskim načrtom Komisije z dne 8. decembra 2016 za okrepitev evropskega odziva na preprečevanje goljufij s potnimi listinami naj bi najmanj tri četrtine ponarejenih dokumentov, odkritih na zunanjih mejah, pa tudi na območju brez kontrol na notranjih mejah, izdale države članice in pridružene schengenske države. Med odkritimi lažnimi dokumenti, ki se uporabljajo za potovanje znotraj schengenskega območja, so najpogostejše manj varne nacionalne osebne izkaznice, ki so jih izdale države članice. Poleg potovalne funkcije, državljani EU svoje osebne izkaznice uporabljajo tudi za izkazovanje istovetnosti v vsakdanjem življenju v razmerju do javnih in zasebnih subjektov. Da se zmanjša tveganje goljufij v obliki ponarejanja dokumentov, morajo biti zato dokumenti zaupanja vredni in varni. Za izdajo pristnih in varnih osebnih izkaznic je zato potreben zanesljiv postopek evidentiranja identitete in varni izvorni dokumenti, ki se uporabljajo kot dokazila ob vlogi. Varnostne značilnosti oziroma zaščitni elementi na obrazcu osebne izkaznice pa so potrebni za preverjanje verodostojnosti dokumenta in identitete posameznika. Vzpostavitev minimalnih varnostnih standardov in vključitev biometričnih podatkov v osebne izkaznice sta zato pomembna koraka k večji varnosti uporabe osebnih izkaznic v Uniji. Shranjevanje biometričnih podatkov podobe obraza in dveh prstnih odtisov na osebnih izkaznicah sledi že uveljavljenim standardom na področju izdaje potnih listin.

Uredba 2019/1157/EU sledi cilju, da se lahko biometrični identifikatorji za namene preverjanja verodostojnosti dokumentov in identitete imetnika zbirajo in shranjujejo zgolj na pomnilniškem mediju osebnih izkaznic. Uporaba biometričnih podatkov, shranjenih na pomnilniškem mediju, bo omogočena samo za namen preverjanja pristnosti osebne izkaznice in identitete imetnika s pomočjo neposredno dostopnih primerljivih značilnosti, kadar zakon zahteva predložitev osebne izkaznice (to je pri izvajanju mejne kontrole).

Poleg tega je treba biometrične podatke za namene personalizacije osebnih izkaznic shranjevati varno in le do prevzema dokumenta, vsekakor pa največ 90 dni od datuma izdaje dokumenta. Po preteku tega obdobja je treba biometrične podatke takoj izbrisati ali uničiti. Za izvajanje Uredbe 2019/1157/EU je treba upoštevati tudi specifikacije dokumenta ICAO št. 9303, ki zagotavljajo globalno interoperabilnost potovalnih dokumentov, vključno z njihovo strojno berljivostjo in možnostjo vizualnega pregleda, ter varnostne standarde in tehnične specifikacije na področju izdaje enotnih dovoljenj za prebivanje za državljane tretjih držav in enotne oblike vizuma.

Uvedba minimalnih zaščitnih elementov in upoštevanje enotne oblike osebnih izkaznic bo državam članicam omogočilo, da se bodo lahko zanesle na verodostojnost izdanih dokumentov, ko bodo državljani Unije uresničevali svojo pravico do prostega gibanja. Uvedba strožjih varnostnih standardov pa bo tudi javnim organom in zasebnim subjektom zagotovila ustrezna jamstva, da se lahko zanesejo na pristnost osebnih izkaznic, ko jih državljani Unije uporabljajo za namene ugotavljanja identitete. Biometrične identifikatorje namreč lahko zbira le usposobljeno in ustrezno pooblaščen osebje nacionalnih organov, pristojnih za izdajanje osebnih izkaznic, zaradi preverjanja ustreznosti biometričnih identifikatorjev, podanih ob vlogi, pa mora biti posameznik navzoč pri pristojnem organu vsaj enkrat v postopku izdaje.

Ob upoštevanju tako varnostnega tveganja kot stroškov za države članice se bodo osebne izkaznice, ki nimajo zadostnih varnostnih standardov, postopoma opuščale, pri čemer je iz varnostnih razlogov potrebno krajše obdobje postopnega opuščanja za dokumente, ki nimajo pomembnih varnostnih značilnosti ali ki niso strojno berljivi.

Uredba 2019/1157/EU upošteva tudi vidik varstva osebnih podatkov, ki jih je treba obdelati v okviru uporabe te uredbe, pri čemer se poudarja pomen zaščitnih ukrepov, ki se uporabljajo za občutljive podatke, kot so biometrični identifikatorji. Posamezniki, na katere se nanašajo osebni podatki, morajo biti seznanjeni s tem, da je v njihovih dokumentih pomnilniški medij, ki vsebuje njihove biometrične podatke, imeti morajo tudi pravico pregleda ter možnost, da

zahtevajo popravke v primeru izdaje osebne izkaznice z nepravilnostmi. Pomnilniški medij mora biti zelo varen, osebni podatki, ki so na njem shranjeni, pa bi morali biti učinkovito zaščiteni pred nepooblaščenim dostopom. Države članice so odgovorne za pravilno obdelavo biometričnih podatkov od njihovega zbiranja do vključitve na pomnilniški medij, kar vključuje tudi fazo izdelave.

Konkretna ključna določila Uredbe 2019/1157/EU:

Glede na določilo 2. člena Uredbe 2019/1157/EU se mora ta uporabljati za vse osebne izkaznice, ki jih izdajo države članice svojim državljanom, izjemoma so zgolj identifikacijski dokumenti, ki se izdajo začasno za obdobje veljavnosti manj kot šest mesecev. Slovenski Zakon o osebni izkaznici določa minimalno veljavnost osebne izkaznice eno leto. S takšno veljavnostjo se izda osebna izkaznica s prepovedjo prehoda meje, osebna izkaznica posamezniku z začasnim prebivališčem, za katerega je v teku postopek preverjanja resničnosti prijave, in osebna izkaznica, izdana posameznikom, ki so v obdobju petih let pred vložitvijo vloge pogrešili več kot dve osebni izkaznici. Predog zakona v obstoječe veljavnosti ne posega, glede na navedeno pa državljanji ne bodo mogli izbirati med biometrično in nebiometrično osebno izkaznico, temveč bodo vse osebne izkaznice, izdane na podlagi uredbe in predloga zakona, izključno biometrične.

Uredba 2019/1157/EU v 3. členu določa, da morajo biti vse osebne izkaznice izdane v formatu ID-1 in skladne z minimalnimi varnostnimi standardi, določenimi v dokumentu ICAO 9303 (angl. Machine Readable Travel Documents) ter izpolnjevati zahteve glede tehničnih specifikacij na področju izdaje biometričnih dovoljenj za prebivanje in vizumov. Imeti morajo tudi strojno berljiv OCR-B zapis. Zdaj veljavne slovenske osebne izkaznice sicer ustrezajo formatu izdelave in zahtevi po strojno berljivem zapisu podatkov v treh vrsticah na hrbtni strani dokumenta, ki omogoča hitrejšo branje podatkov pri prehodu meje, ne vsebujejo pa zadostne ravni drugih zaščitnih elementov, zato bo moral biti obrazec v tem delu ustrezno nadgrajen. Uredba dopušča tudi, da ima lahko obrazec nacionalne osebne izkaznice dodatne nacionalne značilnosti, zato je predvideno, da bodo novi obrazci sledili nekaterim grafičnim in oblikovnim rešitvam pri zaščiti slovenskega potnega lista.

Poenotenje osebnih izkaznic med državami članicami zahteva tudi uporaba zapisa imena dokumenta »osebna izkaznica« v uradnem jeziku ali jezikih države članice izdajateljice in vsaj enem drugem uradnem jeziku institucije Unije. Tudi temu merilu naše osebne izkaznice že zadostujejo.

Zaradi poenotenja obrazca osebnih izkaznic vseh držav članic in lažjega vizualnega pregleda Uredba 2019/1157/EU določa razpoznavni znak novih osebnih izkaznic v obliki dvočrkovne kode države članice izdajateljice, natisnjene v modrem pravokotniku in obkrožene z dvanajstimi rumenimi zvezdami. Podobno poenotenje je že uvedeno za vozniška dovoljenja (zgornji levi kot).

Na novo pa bo na osebne izkaznice vključen varen pomnilniški medij (čip), ki bo vseboval podobo obraza imetnika in dva prstna odtisa v interoperabilni digitalni obliki. Pomnilniški medij mora imeti zadostno zmogljivost in zmožnost zagotavljanja integritete, avtentičnosti in zaupnosti podatkov. Shranjeni podatki morajo biti brezstično dostopni in ustrezno zavarovani, države članice pa bodo morale zagotavljati izmenjavo informacij, ki bodo potrebne za avtentikacijo pomnilniškega medija ter za dostop do zapisanih biometričnih podatkov. Formati, ki se bodo uporabljali za varen pomnilniški medij, bodo morali biti interoperabilni tudi zaradi zagotavljanja avtomatizirane kontrole pri prehodu meje. Zapis biometričnih podatkov na čipu bo sledil rešitvi, ki jo že imajo slovenski oziroma vsi evropski potni listi.

Tudi starostna meja za zajem prstnih odtisov, ki izhaja iz predloga zakona, sledi rešitvi, ki je že uveljavljena za izdajo potnih listov. Skladno z Uredbo 2019/1157/EU so otroci, mlajši od

šest let, izvzeti iz obveznosti odvzema prstnih odtisov, otroci, mlajši od 12 let, pa so lahko izvzeti iz te obveznosti. Predlog slovenskega zakona od obveznosti odvzema prstnih odtisov izvzema otroke do dopolnjenega 12 leta starosti. Tudi osebe, pri katerih je odvzem prstnih odtisov fizično nemogoč, so izvzete iz obveznosti odvzema prstnih odtisov. Predlog zakona določa, da se državljanu v tem primeru izda osebna izkaznica z veljavnostjo enega leta.

Uredba 2019/1157/EU v deseti točki 3. člena določa, da lahko država članica na osebni izkaznici shranjuje podatke za e-storitve, kot sta e-uprava in e-poslovanje, vendar morajo biti fizično ali smiselno ločeni od biometričnih podatkov. Glede na to predlog sprememb in dopolnitev Zakona o osebni izkaznici ob spoštovanju načel nujnosti in sorazmernosti, na katera napotuje v svojem uvodu Uredba 2019/1157/EU, predvideva novo funkcionalnost osebne izkaznice, ki bo hkrati tudi nosilka elektronske identitete posameznika po dopolnjenem 12. letu starosti.

Z vidika izvajanja uredbe 2019/1157/EU je izredno pomemben njen 4. člen, ki določa obdobje veljavnosti osebnih izkaznic, in sicer najmanj pet in največ deset let. Izjemoma se lahko osebna izkaznica izda za krajše obdobje mladoletnim osebam oziroma v omejenih okoliščinah, če je to skladno s pravom Unije in nacionalno zakonodajo. Hkrati je mogoča tudi izdaja osebne izkaznice z veljavnostjo, daljšo od desetih let, če je osebna izkaznica izdana osebi, stari 70 let ali več. Veljavni Zakon o osebni izkaznici določa izdajo osebne izkaznice z veljavnostjo treh let za otroke do dopolnjenega 3. leta starosti, z veljavnostjo petih let za otroke od 3. do 18. leta starosti in z veljavnostjo deset let za polnoletne osebe. Državljanom po dopolnjenem 70. letu starosti se v Sloveniji izdaja osebna izkaznica s trajno veljavnostjo, medtem ko se osebne izkaznice z veljavnostjo enega leta izdajo v primeru ukrepa prepovedi prehoda državne meje, v primeru, da je državljan v času vloge v postopku preverjanja resničnosti prijave in ima prijavljeno začasno prebivališče ter v primeru dvakratne pogrešitve, kraje ali izgube osebne izkaznice v petih letih pred vložitvijo vloge. Obstoječe veljavnosti osebnih izkaznic torej v predlogu zakona ni treba spreminjati. Glede na določilo Uredbe 2019/1157/EU, da država članica izda osebno izkaznico, ki velja 12 mesecev ali manj, kadar je začasno fizično nemogoče odvzeti prstni odtis katerega koli prsta vlagatelja, pa predlog sprememb in dopolnitev Zakona o osebni izkaznici dopolnjuje razloge za izdajo osebne izkaznice z enoletno veljavnostjo, vezane na začasno nezmožnost odvzema prstnega odtisa.

Nadalje Uredba 2019/1157/EU v 5. členu določa prenehanje veljavnosti nacionalnih osebnih izkaznic, ki bodo izdane pred začetkom njene uporabe. Za osebne izkaznice, ki ne izpolnjujejo zahtev glede formata in vsebovanosti strojno berljivega OCR-B zapisa, velja, da bodo prenehale veljati na dan poteka njihove veljavnosti oziroma najpozneje deset let od datuma začetka uporabe Uredbe 2019/1157/EU. Osebne izkaznice oseb, starih 70 let ali več na dan začetka uporabe uredbe, pa lahko veljajo tudi dlje (v Sloveniji ima osebno izkaznico več kot 250.000 državljanov, starejših od 70 let, od tega ima več kot 109.000 državljanov osebno izkaznico s trajno veljavnostjo). Ker slovenske osebne izkaznice, ki se trenutno izdajajo, zadostujejo navedenim zahtevam iz 3. člena Uredbe 2019/1157/EU, jih državljanom zgolj zaradi začetka izdaje biometričnih osebnih izkaznic ne bo treba menjati, kar izrecno določa predlog zakona v prehodnih in končnih določbah. Ne glede na to pa bo državljan lahko svojo osebno izkaznico nadomestil z biometrično že prej, če bo to seveda želel. Zaradi potrebe po izločanju varnostno šibkih osebnih izkaznic sicer velja, da te prenehajo veljati v petih letih po začetku uporabe Uredbe 2019/1157/EU, če nimajo strojno berljivega zapisa, kar pa ne zadeva slovenskih dokumentov.

Ob uvedbi Uredbe 2019/1157/EU se predlog zakona usklajuje tudi z Zakonom o potnih listinah (Uradni list RS, št. 29/11 – uradno prečiščeno besedilo; v nadaljnjem besedilu: ZPLD-1), ki že vsebuje ustrezne določbe glede zajema biometričnih podatkov, njihove hrambe in uporabe.

1.2 Uskladitev z Uredbo (EU) 910/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. julija

2014 o elektronski identifikaciji in storitvah zaupanja za elektronske transakcije na notranjem trgu in razveljavitvi direktive 1999/93/ES

Predlog zakona v skladu z deseto točko 3. člena Uredbe 2019/1157/EU vključuje na novi biometrični osebni izkaznici tudi zapis podatkov za elektronsko identifikacijo in elektronski podpis skladno z Uredbo (EU) 910/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. julija 2014 o elektronski identifikaciji in storitvah zaupanja za elektronske transakcije na notranjem trgu in razveljavitvi direktive 1999/93/ES (UL L 257 z dne 28. 8. 2014, str. 73; v nadaljnjem besedilu: Uredba eIDAS), s čimer bo vsem imetnikom nove osebne izkaznice omogočila tudi elektronsko poslovanje. Slednje je ključni pogoj za izkoriščanje razvojnega potenciala e-poslovanja za nadaljnji razvoj digitalnega gospodarstva in družbe v okvirih notranjega trga EU, je omogočanje čezmejnega e-poslovanja, obstoj čezmejne elektronske identifikacije in zagotavljanje učinkovitega elektronskega poslovanja slovenskih državljanov, javne uprave in poslovnih subjektov. Analize so pokazale na ključne težave pri vzpostavljanju učinkovitega okolja za elektronsko poslovanje, kar vključuje odsotnost pravne varnosti zaradi različnih nacionalnih določb, ki izhajajo iz različnih razlag prejšnjih direktiv, pomanjkanje interoperabilnosti sistemov, neenotno uporabo tehničnih standardov ter odsotnost pravnega in tehnološkega okvira za vzajemno priznavanje e-identifikacij. Vse skupaj onemogoča zaupanje, ki je prepotrebno za izvajanje elektronskega poslovanja, zlasti čezmejnega.

Uredba eIDAS zagotavlja okvir za doseg ustreznih ravni varnosti in zanesljivosti elektronske identifikacije in storitev zaupanja ter tako odpravlja ključne ovire za čezmejno uporabo. Uredba eIDAS po eni strani razširja področje doseganja evropske zakonodaje o elektronskih podpisih na devet kvalificiranih storitev zaupanja s postavitvijo enotnih zahtev za ponudnike kvalificiranih storitev zaupanja in kvalificirane storitve, ki jih nudijo. Po drugi strani pa Uredba eIDAS ureja tudi vzajemno priznavanje sredstev elektronske identifikacije za čezmejno poslovanje. Pri tem pa prepušča samo izdajanje sredstev elektronske identifikacije državam in njihovim nacionalnim ureditvam. V tem smislu predlog sprememb Zakona o osebni izkaznici sledi predvideni zakonodaji za izdajanje nacionalnega sredstva elektronske identifikacije, ki ga pripravlja Ministrstvo za javno upravo. Slednja predvideva izdajo osebne elektronske identitete s strani države, ki bo izdana na enem ali več različnih sredstvih elektronske identifikacije, kjer je eno izmed njih tudi biometrična osebna izkaznica. Zaradi svoje osnovne funkcije izkazovanja istovetnosti osebe v fizičnem svetu je zato po svoji naravi osebna izkaznica primerna tudi za namen elektronske identifikacije po Uredbi eIDAS za čezmejno e-poslovanje. Zaradi svoje pravne veljave, tehnološke zasnove in varnostnih mehanizmov pri različnih postopkih, npr. vložitvi vloge, izdelavi, podeljevanju in uporabi osebne izkaznice, je biometrična osebna izkaznica primerna za izdajo sredstva elektronske identifikacije na najvišji ravni zanesljivosti, tj. visoki ravni, kot to določa Uredba eIDAS, kar bo omogočilo njenim imetnikom dostop do praktično vseh e-storitev javnega sektorja na celotnem notranjem trgu EU. Zato bo Slovenija novo biometrično osebno izkaznico v skladu z Uredbo eIDAS prijavila za čezmejno e-poslovanje in tako sledila vrsti držav, ki so v ta namen prav tako prijavile svoje sheme elektronske identifikacije na podlagi nacionalnih osebnih izkaznic.

Na Ministrstvu za javno upravo deluje Državni center za storitve zaupanja, ki je skladno z zahtevami Uredbe eIDAS ponudnik kvalificiranih storitev zaupanja in zagotavlja več kvalificiranih storitev zaupanja. Ena izmed njegovih osnovnih storitev zaupanja je tudi izdajanje kvalificiranih potrdil za elektronski podpis, ki fizičnim osebam omogočajo elektronsko podpisovanje dokumentov. Za omogočanje elektronskega podpisa, ki je s pravnega vidika enakovreden lastnoročnemu podpisu, mora biti elektronski podpis ustvarjen s pomočjo naprave za kvalificirani elektronski podpis. V ta namen se najpogosteje uporabljajo pametne kartice s pomnilniškim medijem, ki izpolnjujejo zahteve iz Priloge II Uredbe eIDAS, kar se izkazuje s certifikatom o skladnosti, kot to določa 30. člen Uredbe eIDAS. Zato bo to tudi ena izmed osnovnih zahtev pri biometrični osebni izkaznici.

Zaradi velike razširjenosti osebnih izkaznic bomo z vključitvijo kvalificiranih potrdil za e-podpis širokemu krogu državljanov omogočili ustvarjanje elektronskih podpisov, ki so enakovredni lastnoročnim, in s tem pospešili uporabo e-storitev tako v javnem kot tudi zasebnem sektorju.

1.3 Odprava pomanjkljivosti zakona pri njegovem izvajanju v praksi

Glede na zahteve, ki izhajajo iz uredbe, bodo vse osebne izkaznice biometrične, državljan pa ne bo mogel izbirati, ali želi osebno izkaznico s pomnilniškim medijem ali ne, saj bo vsaka osebna izkaznica vsebovala minimalno biometrični zapis fotografije obraza, za vloge po dopolnjenem 12. letu starosti pa velja, da se bodo odvzemali tudi prstni odtisi. Predlog zakona določa, da bo 12. leto starosti ob vlogi tudi mejnik, s katerim bo državljan, brez možnosti izbire, pridobil osebno izkaznico z razširjeno funkcionalnostjo – na pomnilniškem mediju bo vsebovana elektronska identiteta ter kvalificirano potrdilo za elektronski podpis. Slednje bo državljanom zagotavljalo elektronsko identifikacijo za dostop do e-storitev javnega sektorja na nacionalni ravni, po priglasitvi skladno z Uredbo eIDAS pa tudi čezmejno na celotnem notranjem trgu EU, prav tako pa tudi možnost elektronskega podpisovanja dokumentov. Slednje bo podrobneje določal zakon, ki bo uredil elektronsko identifikacijo in elektronski podpis.

Zaradi vključitve pomnilniškega medija na obrazec osebne izkaznice in dodanih obveznih elementov, ki jih zahteva uredba (na sprednji strani osebne izkaznice mora biti dvočrkovna koda države izdajateljice, natisnjena v negativu v modrem pravokotniku in obkrožena z dvanajstimi rumenimi zvezdami), ter zaradi dodanih zaščitnih elementov je predvidena sprememba oblikovne rešitve osebne izkaznice in postavitve podatkovnih polj z osebnimi podatki. Ob tem bo dodan tudi tip osebne izkaznice. Med podatke bo dodana tudi pošta in poštna številka. Podatka sicer nista sestavni del naslova stalnega oziroma začasnega prebivališča na območju Republike Slovenije, ki je podan v definiciji, ki izhaja iz Zakona o prijavi prebivališča (Uradni list RS, št. 52/16; v nadaljnjem besedilu: ZPPreb-1), vendar predlog zakona predvideva, da se dodata naslovu zaradi povečanja uporabnosti osebne izkaznice v pravnem prometu. Z enakim namenom se med podatke dodaja tudi dvočrkovna koda države rojstva in kraj rojstva. Pri plačilu odkupnine morajo namreč državljani ob identifikaciji z osebno izkaznico ta podatek dodatno navajati, kar izhaja iz izvajanja Uredbe (EU) 2015/847 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. maja 2015 o informacijah, ki spremljajo prenose sredstev in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1781/2006 (UL L 141 z dne 5. junija 2015, str. 1; v nadaljnjem besedilu: Uredba 2015/847/EU), ki velja za vse ponudnike plačilnih storitev (banke, hranilnice, pošto ...) v Evropski uniji od junija 2017.

Predlog zakona se usklajuje z določbami Zakona o potnih listinah v delu, ki se nanaša na pristojnost pri nadzoru pogodbenega izdelovalca osebnih izkaznic. V okviru nadzora ima ministrstvo, pristojno za notranje zadeve, pravico pregledati vso dokumentacijo, ki se nanaša na postopke izdelave, personalizacije in skladiščenja obrazcev osebnih izkaznic, njihovega prenosa, prostore, v katerih poteka njihova izdelava, personalizacija in skladiščenje, ter preveriti, ali osebe, ki opravljajo te naloge, izpolnjujejo pogoje za samo zaposlitev, ki se nanašajo na polnoletnost, pravnomočno neobsojenost, neobstoj kazenskega postopka in druge varnostne zadržke. Hkrati pa ministrstvo, pristojno za notranje zadeve, v upravnem postopku izdaje osebnih izkaznic postaja izključno drugostopni upravni organ, saj se ukinja njegova pristojnost za izdajo osebnih izkaznic (in naznanitve pogrešitve, kraje ali izgube osebne izkaznice) v nujnih primerih. Logistika evidentiranja vloge in izdelave namreč omogoča, da nujne primere lahko enako odzivno zagotavljajo tudi upravne enote.

Ker nova biometrična osebna izkaznica vključuje tudi zapis podatkov za elektronsko identifikacijo in elektronski podpis, predlog zakona v zvezi z navedenim omogoča tudi ministrstvu, pristojnem za centralno storitev za spletno prijavo in elektronski podpis, da v okviru nadzora pregleduje vso dokumentacijo, ki se nanaša na postopke izdelave, personalizacije in skladiščenja obrazcev osebnih izkaznic, njihovega prenosa, prostore, v

katerih poteka njihova izdelava, personalizacija in skladiščenje ter preverja, ali osebe, ki opravljajo te naloge, izpolnjujejo pogoje, ki jih določajo predpisi, ki urejajo elektronsko identifikacijo in elektronski podpis.

Predlog zakona odpravlja v praksi problematično nedorečenost v zvezi s soglasji staršev pri vložitvi vloge za izdajo osebne izkaznice otroka. Takšna ureditev je pomembna, saj je osebna izkaznica tudi potovalni dokument, s katerim lahko v primeru sporov eden od staršev, brez vednosti ali soglasja drugega, otroka odtuji. Pristojni organi zato ob vlogah za izdajo osebne izkaznice otrok trenutno ravnajo skladno s skupnimi usmeritvami Ministrstva za notranje zadeve in Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, ki pa jih starši vnaprej ne poznajo, zato pogosto prihaja do nesporazumov, čeprav je izdaja osebne izkaznice za otroka nujna. V izogibitev nejasnostim predlog zakona natančno določa, da za državljana, ki ni poslovno sposoben, vložita vlogo starša ali eden od staršev s soglasjem drugega oziroma drug zakoniti zastopnik. Hkrati se predpostavlja, da soglasje drugega od staršev ni potrebno, če otrok prebiva na naslovu, ki je enak naslovu obeh staršev, če za otroka vlaga vlogo tisti od staršev, ki mu je otrok zaupan v varstvo in vzgojo, če prebivališče drugega starša ni znano, če mu je odvzeta starševska skrb ali če je zadržan izvajati starševsko skrb.

Predlog zakona z namenom preprečevanja zlorab osebne izkaznice kot uradnega identifikacijskega dokumenta vsebuje dve izboljšani tehnični rešitvi. Ker v praksi prihaja do primerov, ko želi posameznik pridobiti regularno izdan identifikacijski dokument z vsemi ustreznimi zaščitnimi elementi tako, da vlogi predloži fotografijo druge osebe ali pa se izdaja za drugo osebo in predloži svojo fotografijo, predlog zakona omogoča preverjanje istovetnosti na podlagi primerjave predložene fotografije s fotografijami državljanov, ki se hranijo v evidencah izdanih uradnih identifikacijskih dokumentov. Predlog zakona hkrati razširja možnost preverjanja, ali je osebna izkaznica posameznika še veljavna. Na enotnem državnem portalu eUprava je sicer takšno iskanje že na razpolago, vendar je omejeno zgolj na iskanje pogrešanih, ukradenih ali izgubljenih osebni izkaznic. Ker lahko veljavnost osebne izkaznice preneha tudi v drugih okoliščinah (smrt, sprememba osebnega imena, sprememba naslova, prenehanje državljanstva itd.), predlog v tem delu zagotavlja višjo stopnjo pravne varnosti subjektom, pri katerih se posameznik z dokumentom identificira. Ker se zahteve za kakovost in zanesljivost sredstev elektronske identifikacije po Uredbi eIDAS nanašajo tako na postopke pridobitve kot tudi uporabe, bo ta sprememba hkrati povečala možnost zadostitve pogojem iz Uredbe eIDAS za izdajo sredstev elektronske identifikacije z najvišjo ravno zanesljivosti.

Predlog zakona ukinja prepovedi hrambe osebni izkaznic v elektronski obliki, saj zaradi zakonodaje na področju varovanja arhivskega in dokumentarnega gradiva ter razvoja e-poslovanja ni potrebe po njeni ohranitvi.

Predlog zakona daje tudi ustrežnejšo pravno podlago za naznanitev pogrešitve, kraje ali izgube osebne izkaznice preko portala e-uprava. Tako lahko posameznik z ustrezno elektronsko identifikacijo izvede takojšnjo naznanitev pogrešitve dokumenta, neodvisno od fizičnega obiska pristojnega organa.

Predlog zakona z namenom učinkovitosti ukrepa prepovedi izdaje potnega lista, ki je opredeljen v Zakonu o potnih listinah, v praksi celovito ureja tudi zavrnitev izdaje osebne izkaznice, začasno razveljavitev osebne izkaznice in izdajo osebne izkaznice s prepovedjo prehoda državne meje. Sodišče po novem lahko predlaga ukrep tudi v primeru, če je zoper državljana izdana mednarodna tiralica ali evropski nalog za prijetje in predajo, dokler je ta v veljavi. Ker se v praksi dogaja, da osebe z izrečenim ukrepom svoje osebne izkaznice na podlagi izdane odločbe o odvzemu ne izročijo v hrambo pristojnemu organu, se skladno s predlogom zakona osebna izkaznica začasno razveljavi, s tem pa se prepreči njena morebitna zloraba. Predlog zakona učinkoviteje ureja tudi tako imenovano administrativno

oziroma upravno odločanje v primeru zavrnitve izdaje osebne izkaznice oziroma njene razveljavitve, pri čemer se sledi cilju čim hitrejše izdaje odločbe o odvzemu osebne izkaznice brez oznake prepovedi prehoda državne meje, in sicer po skrajšanem upravnem postopku. Kljub temu da predlog zakona državljanu izrecno nalaga dolžnost, da v treh dneh predloži osebno izkaznico v hrambo za čas trajanja ukrepa, lahko zaradi zagotavljanja učinkovitosti ukrepa takšno začasno neveljavno osebno izkaznico, ki je imetnik ne izroči v hrambo, odvzame tudi policija ali sodišče.

Predlog zakona Inšpektoratu Republike Slovenije za notranje zadeve omogoča tudi sankcioniranje v primerih, ko državljan svoje osebne izkaznice ne izroči pristojnemu organu v uničenje najpozneje v 30 dneh, če spremeni priimek ali ime, spremeni stalno prebivališče, fotografija na osebni izkaznici ne kaže več njegove prave podobe ali če je osebna izkaznica poškodovana oziroma obrabljena ali če iz kakšnega drugega razloga ni več uporabna. Predložitev osebne izkaznice v uničenje je sicer v zakonu že opredeljeno kot dolžno ravnanje.

1.4 Predlog novega zakona

S spremembami in dopolnitvami Zakona o osebni izkaznici se veljavni zakon usklajuje z Uredbo 2019/1157/EU. Hkrati na primerljiv način, kot že v ZPLD-1, določa način zajema biometrije podobe obraza in prstih odtisov, hrambo ter uporabo podatkov. Vzpostavlja tudi izhodišča za uporabo osebne izkaznice kot sredstva elektronske identifikacije. Hkrati odpravlja nekatere pomanjkljivosti, ki so se zaradi nejasnih ali pomanjkljivih določb veljavnega zakona pokazale v praksi.

2. CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1 Cilji

Temeljni cilj predloga zakona je uskladitev slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije, saj se bo z zakonom izvajala Uredba 2019/1157/EU. Tako se v predlogu zakona določa izdaja osebne izkaznice na obrazcu, ki vsebuje pomnilniški medij, na katerem so podoba obraza in prstna odtisa oziroma prstni odtis državljana shranjeni kot biometrični podatek. Zakon določa tudi zajem biometričnih podatkov ob vlogi, starostno mejo 12 let za zajem prstnih odtisov, izdajo osebne izkaznice z veljavnostjo enega leta, če zajem prstnih odtisov začasno ni mogoč, hrambo prstnih odtisov v evidenci izdanih osebni izkaznic do vročitve osebne izkaznice ter uporabo biometričnih podatkov na pomnilniškem mediju, ki je omejena izključno na preverjanje verodostojnosti osebne izkaznice in istovetnosti imetnika osebne izkaznice pri prehajanju države meje.

Temeljni cilj predloga zakona je tudi vzpostavitev nacionalnega elektronskega identifikacijskega sredstva visoke ravni zanesljivosti oziroma zaupanja, ki bo omogočalo čezmejno priznavanje, skladno z Uredbo eIDAS. Predlog zakona zato določa, da osebna izkaznica, ki bo izdana vsakemu državljanu po dopolnjenem 12. letu starosti, zagotavlja elektronsko identiteto pod pogoji, ki jih določa predpis, ki ureja elektronsko identifikacijo in elektronski podpis, saj bo na pomnilniškem mediju vsebovala tako podatke za elektronsko identifikacijo kot tudi kvalificirano potrdilo za elektronski podpis. Evidenca izdanih osebni izkaznic se bo zato dvosmerno povezovala z evidenco državnega izdajatelja elektronske identitete oziroma ponudnika kvalificiranih potrdil za elektronski podpis, kar bo omogočilo tako izdajo ustreznega dokumenta kot njegovo takojšnjo razveljavitve v okoliščinah, ko je to potrebno (npr. prenehanje elektronske identitete zaradi smrti posameznika, kraje osebne izkaznice ipd.).

S predlogom zakona se tudi odpravljajo pomanjkljivosti zakona, zaznane v praksi:

Cilj zakona je ustrezna zakonska podlaga, ki Ministrstvu za notranje zadeve kot naročniku zagotavlja izvajanje nadzora nad pogodbenim proizvajalcem osebnih izkaznic, četudi je takšna pravica opredeljena v samem pogodbenem razmerju. Hkrati se ministrstvu odvzema pristojnost izdaje osebnih izkaznic na prvi stopnji, s tem postaja ministrstvo v upravnih postopkih izključno drugostopni upravni organ.

Cilj zakona je poenostavitev postopkov za uradne osebe pristojnega organa. Kljub temu da se sicer postopek podaljšuje zaradi odvzema prstnih odtisov, predlog črta zahtevo, da se ob vnosu podatkov v evidenco izdanih osebnih izkaznic zajameta tudi podpis uradne osebe ob vlogi in podpis uradne osebe ob vročitvi osebne izkaznice. Uporabnik evidence je namreč znan in sledljiv na podlagi predhodne avtorizacije in prijave v informacijski sistem.

Cilj zakona je preprečevanje možnosti prevar in zlorab identitete v postopku izdaje dokumenta. S predložitvijo fotografije druge osebe se namreč v primeru nepozornosti uradne osebe lahko doseže izdaja avtentične osebne izkaznice. Glede na navedeno je predvidena nadgradnja evidence izdanih osebnih izkaznic s sistemom preverjanja fotografije, ki je priložena k vlogi, s fotografijami vlagatelja, ki že obstajajo v evidencah izdanih identifikacijskih dokumentov.

Cilj zakona je odprava nedorečenosti v zvezi s soglasji staršev pri vložitvi vloge za izdajo osebne izkaznice otroka na način, ki opredeljuje tudi primere, kjer soglasje ni potrebno. S tem se zagotavlja varstvo otroka pred njegovo morebitno odtujitvijo v tujino v primeru sporov med starši, po drugi strani pa pridobivanje soglasja ne predstavlja ovire v tistih primerih, ko je sklepati, da sporov med starši ni oziroma so razmerja že ustrezno urejena.

Cilj zakona je zagotavljanje večje pravne varnosti, ki je dosežena z možnostjo enostavnega preverjanja, ali je osebna izkaznica, ki jo predloži posameznik, ki nastopa pred različnimi subjekti, dejansko veljavna. Na portalu eUprava že obstaja informacijska rešitev preverjanja, ali je osebna izkaznica glede na njeno serijsko številko morebiti ukradena, pogrešana ali izgubljena. Ker pa navedene situacije niso edine, ki vplivajo na veljavnost osebne izkaznice (osebna izkaznica lahko postane neveljavna pred datumom poteka, ki je naveden na dokumentu, tudi iz drugih razlogov), zakon predvideva možnost pridobitve informacije o statusu veljavnosti vseh osebnih izkaznic ne glede na siceršnji razlog prenehanja veljavnosti.

Ker je osebna izkaznica tudi potovalni dokument, je cilj zakona vzpostavitev učinkovitejšega ukrepanja v primerih, ko je treba zagotoviti prepoved prehoda državne meje. Širi se nabor utemeljenih razlogov, ustrezneje se definirajo pristojnosti za odločanje glede zavrnitve izdaje osebne izkaznice, njene začasne razveljavitve in izdaje osebne izkaznice s prepovedjo prehoda državne meje, za hitro zagotovitev zelenega cilja pa se določa tudi upravno-administrativno ravnanje, vključno z začasno razveljavitvijo veljavnosti osebne izkaznice in možnostjo njenega odvzema.

Cilj zakona je tudi zagotovitev možnosti sankcioniranja posameznikov, ki ne izpolnijo svoje sicer v zakonu določene dolžnosti predložitve osebne izkaznice v uničenje. S tem se preprečuje uporaba identifikacijskega dokumenta s podatki, ki ne bi bili ustrezno ažurirani.

Prehodne določbe puščajo možnost uporabe nebiometričnih osebnih izkaznic vse do poteka njihove veljavnosti, kar velja tudi za osebne izkaznice s trajno veljavnostjo, ki se izdajajo posameznikom po dopolnjenem 70. letu starosti. Če bi se državljan sam odločil, da želi nadomestiti svojo osebno izkaznico z novo, ki se bo izdajala po predlogu zakona, pa za to ne bo ovir.

2.2 Načela

Predlog zakona temelji na enakih načelih kot veljavni Zakon o osebni izkaznici in jih bistveno ne spreminja. Ob uvedbi uredb je upoštevano načelo zakonitosti in usklajenosti pravnega reda s pravom Evropske unije. Glede na to, da predlog določa zbiranje, hrambo in uporabo biometričnih podatkov, sta ob tem upoštevani tudi načeli sorazmernosti in varstva osebnih podatkov. Nova funkcionalnost osebne izkaznice, ki zagotavlja tudi elektronsko identiteto posameznika, uresničuje načelo odprave administrativnih ovir, saj širi možnost uporabe elektronskih storitev javne uprave. Dodani podatki o državi in kraju rojstva ter pošti in poštni številki na obrazec osebne izkaznice pa omogočajo splošno praktično uporabo osebne izkaznice, hkrati pa sledijo načelu zagotavljanja pravne varnosti ob identifikaciji posameznika. Tudi dopolnjena možnost iskanja in preverjanja veljavnosti vseh in ne zgolj pogrešanih, ukradenih in izgubljenih osebnih izkaznic na portalu eUprava, uresničuje načelo zagotavljanja pravne varnosti ob identifikaciji in preprečevanju zlorabe identitet. Načelo preprečevanja zlorabe identitete uresničuje tudi možnost preverjanja predložene fotografije z že obstoječimi fotografijami vlagatelja v uradnih evidencah in določitev prekrška za nepredložitev osebne izkaznice v uničenje v primeru spremembe osebnih podatkov ali podobe imetnika glede na fotografijo na osebni izkaznici.

2.3 Poglavitne rešitve

- Uskladitev z Uredbo 2019/1157/EU, tako da se ob vlogi za izdajo osebne izkaznice zajamejo biometrični podatki podobe imetnika in prstnih odtisov, ki se ustrezno zapišejo na pomnilniški medij obrazca osebne izkaznice, opredeljena je hramba biometričnih podatkov in njihova uporaba.
- Uvedba istovrstnih rešitev, ki jih že vsebuje ZPLD-1, glede izdaje biometričnih potnih listin (odvzem prstnih odtisov po dopolnjenem 12. letu starosti, izdaja osebne izkaznice z veljavnostjo enega leta, če odvzem prstnih odtisov začasno ni mogoč, začasna hramba podatkov iz vloge, sprejete v tujini, do vnosa v evidenco osebnih izkaznic itd.).
- Uskladitev z Uredbo eIDAS tako, da osebni izkaznici predpisuje vlogo nacionalnega nosilca elektronske identitete. Njena uporaba v te namene bo sicer določena z zakonom, ki bo urejal elektronsko identifikacijo in elektronski podpis.
- Povečana je vsesplošna uporabnost osebne izkaznice za nastopanje v pravnem prometu z dodanimi podatki o državi in kraju rojstva, pošti ter poštni številki.
- Ministrstvo za notranje zadeve je v upravnem postopku izdaje osebne izkaznice samo še drugostopni upravni organ, predlog zakona pa mu daje izrecno podlago za izvajanje nadzora nad pogodbenim proizvajalcem osebnih izkaznic.
- Natančneje se določa, da vlogo za izdajo osebne izkaznice za posameznika, ki ni poslovno sposoben, vložita starša ali eden od staršev s soglasjem drugega oziroma drug zakoniti zastopnik. Hkrati pa predlog zakona navaja tudi primere, ko soglasje drugega od staršev pri vložitvi vloge za izdajo osebne izkaznice otroku ni potrebno. Ob vlogi (in vpisu vročitve osebne izkaznice) prav tako ni več potreben podpis uradne osebe, saj je zagotovljena sistemska sledljivost vnosov.
- Zagotavlja se preprečevanje zlorabe identitete, s tem ko se omogoča preverjanje istovetnosti vlagatelja s preverjanjem istovetnosti na podlagi primerjave predložene fotografije z drugimi fotografijami osebe iz uradnih evidenc. Preprečevanje zlorabe identitete se zagotavlja tudi z vzpostavitvijo ustrežnejše pravne podlage za naznanitev pogošitve, kraje ali izgube preko portala eUprava in s tem, ko se na portalu eUprava omogoča preverjanje veljavnosti vseh osebnih izkaznic, saj veljavnost lahko preneha tudi iz drugih razlogov in ne samo zaradi pogošitve, kraje ali izgube dokumenta.
- Ustrežneje in celovito se ureja zavrnitev izdaje osebne izkaznice, njena začasna razveljavitev in izdaja osebne izkaznice s prepovedjo prehoda državne meje.

- Zakon že določa dolžnost državljana, da osebno izkaznico predloži v uničenje v 30 dneh po spremembi na njej vpisanih osebnih podatkov, neustrezne fotografije ali poškodbe oziroma uničenja. Predlog zakona predpisuje tudi globo in pristojni prekrškovni organ za morebitne kršitve.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

Predlog zakona določa, da se cena obrazca osebne izkaznice, ki jo državljan plača pristojnemu organu, določi s podzakonskim aktom. Cena bo predstavljala nabavno ceno in je odvisna od rezultata javnega naročila oblikovanja, izdelave, skladiščenja, personalizacije in dobave osebnih izkaznic.

Ne glede na to, da strošek nove osebne izkaznice plača državljan, pa ima predlog zakona finančne posledice v višini 485.00,00 EUR z DDV. Odhodki državnega proračuna, ki so načrtovani na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov bodo predvidoma v letu 2021 znašali 265.000 EUR (z vključenim DDV) sredstev Ministrstva za notranje zadeve, 50.000 EUR (z vključenim DDV) sredstev Ministrstva za zunanje zadeve ter 170.000 EUR (z vključenim DDV) sredstev Ministrstva za javno upravo. Predlog zakona nima finančnih posledic za druga javna finančna sredstva.

Navedene finančne posledice izhajajo iz nadgradnje evidence osebnih izkaznic, ki bodo bremenile Ministrstvo za notranje zadeve, ki upravlja evidenco. Nadgradnja bo zajemala prilagoditve zaradi sprememb pristojnosti (izločitev pristojnosti za izdajo osebne izkaznice in naznanitev pogrešitve osebne izkaznice na Ministrstvu za notranje zadeve), določitev novih tipov osebnih izkaznic, spremembo transakcij za zajem prstnih odtisov ob vlogi in vključitev novih podatkov ob vlogi (pošta, poštna številka, država in kraj rojstva), izločitev podpisovanja uradne osebe, hkrati bo treba zagotoviti nove funkcionalnosti v aplikacijah za zajem prstnih odtisov, vzpostaviti nov tip enoletne veljavnosti osebne izkaznice zaradičasne nezmožnosti odvzema prstnih odtisov. Treba bo zagotoviti avtomatizem brisanja prstnih odtisov v 15 dneh po vročitvi osebne izkaznice.

V evidenci izdanih potnih listin bo treba prenoviti vnose predlogov za prepoved izdaje potnih listin (in posledično osebnih izkaznic), vključno z vključitvijo novih predlagateljev in evidentiranjem upravnega postopka začasne razveljavitve morebiti veljavne osebne izkaznice.

Potrebna bo dopolnitev servisa za prenos podatkov o vlogi do proizvajalca osebnih izkaznic in vzpostavitev popolnoma nove dvosmerne integracije evidence izdanih osebnih izkaznic z ministrstvom, pristojnim za elektronsko identifikacijo in izdajo kvalificiranega potrdila za elektronski podpis (informacija o vlogi, veljavnosti in spremembi statusov). Treba bo zagotoviti avtomatizem preklica uporabe trajno izdane osebne izkaznice v delu, ki se nanaša na sredstvo elektronske identifikacije in kvalificirano potrdilo za elektronski podpis, po desetih letih njene veljavnosti.

V enem letu od uveljavitve zakona bo treba vzpostaviti avtomatizirano preverjanje istovetnosti (ustreznosti predložene fotografije ob vlogi) na podlagi primerjave fotografij iz evidenc uradnih identifikacijskih dokumentov.

Ministrstvo za notranje zadeve bo bremenil tudi strošek predstavitvene brošure in izdelave vzorčnih dokumentov, ki bodo poslani tujim državam.

Ministrstvo za zunanje zadeve bo bremenil strošek lastnega informacijskega sistema za zajem biometričnih podatkov in zagotovitev možnosti začasne hrambe podatkov iz vloge,

sprejete izven evidence.

Ministrstvo za javno upravo bo bremenil strošek nadgradnje državnega portala eUprava z možnostjo iskanja podatkov o veljavnosti vseh osebnih izkaznic, z dodanim podatkom o datumu dejanskega prenehanja veljavnosti (če veljavnost preneha pred datumom, do katerega je bila sicer osebna izkaznica izdana).

Ministrstvo za javno upravo bo bremenil strošek vzpostavitve in upravljanja sistema za izdajanje elektronskih identitet in kvalificiranih potrdil za elektronski podpis, vzpostavitev in upravljanje evidence izdanih elektronskih identitet in kvalificiranih potrdil za elektronski podpis in njene ustrezne povezave z evidenco izdanih osebnih izkaznic, povezave z evidenco izdanih osebnih izkaznic.

Ministrstvo za javno upravo bo bremenil tudi strošek dodatne nabave in vzdrževanja potrebnih naprav za izdajanje elektronskih identitet (npr. tiskalnikov aktivacijskih kod) in čitalnikov prstnih odtisov. Le-ti se sicer že uporabljajo za zajem prstnih odtisov na upravnih enotah, vendar je treba upoštevati razmerje števila vlog med izdanimi potnimi listi in osebnimi izkaznicami, ki je 1 : 3.

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

Finančna sredstva za izvajanje zakona so zagotovljena v sprejetem državnem proračunu in sicer na proračunskih postavkah:

- 9607 Nadgradnja in vzdrževanje registrov upravnih notranjih zadev Ministrstva za notranje zadeve;
- 20005 Investicije v informacijsko komunikacijski sistem Ministrstva za zunanje zadeve;
- 153377 Investicije, podpora in vzdrževanje informacijske infrastrukture lokalnih omrežij DO, NRP 3130 – 20-0015 IKT državnih organov 2020-2024 Ministrstva za javno upravo;
- 153380 Razvoj ter vzdrževanje in upravljanje skupne informacijske infrastrukture (strežniške in licenčne) Ministrstva za javno upravo.

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

Predlog zakona je predmet usklajevanja s pravnim redom EU, in sicer:

- z Uredbo 2019/1157/EU,
- z Uredbo eIDAS.

5.1 Avstrija

Po podatkih Ministrstva za notranje zadeve Avstrije je osebna izkaznica osebni dokument za izkazovanje državljanstva in potovalni dokument, skladno z mednarodnimi dogovori oziroma sporazumi.

Po dosedanji zakonodaji je osebna izkaznica izdana za deset let, če je imetnik starejši od 12 let, za pet let od 2. do 12. leta starosti in za dve leti za otroke od 0 do 2. leta starosti. Trajanje veljavnosti osebne izkaznice se ne bo spremenilo.

Podatki o veljavnih in neveljavnih osebnih izkaznicah ne bodo javno dostopni.

Spremembe cen osebnih izkaznic bi moral določiti zakonodajalec. Trenutno je osebna izkaznica za otroke od 0 do 2. leta starosti brezplačna, za imetnike od 2. do 16. leta starosti je cena 26,30 EUR, za imetnike nad 16. letom starosti pa 61,50 EUR. Nabavna cena biometrične osebne izkaznice ne bo javno objavljena.

V povprečju se letno izda 180.000 osebnih izkaznic.

Po objavi uredbe v Uradnem listu EU bodo preučili in prilagodili obstoječe postopke. Z izdajanjem biometričnih osebnih izkaznic bi lahko pričeli v sredini naslednjega leta. Prstni odtisi bodo - tako kot pri potnem listu - shranjeni na čipu. Podatki bodo kratek čas shranjeni v posebni osrednji bazi podatkov ("register za osebne dokumente") in se bodo najkasneje v roku 4 mesecev po zajemu izbrisali. Preoblikovanje oblike osebne izkaznice bo vsekakor potrebno. Biometrična osebna izkaznica ne bo obvezna.

5.2 Belgija

Belgijska elektronska osebna izkaznica (eOI) je pametna kartica, skladna z ISO 7816, ki vsebuje vse informacije, vključene v tradicionalno osebno izkaznico, in služi kot identifikacijski dokument za fizične in elektronske namene. eOI je izdana fizičnim osebam na podlagi državne registrske številke (abr. RRN). Kartica je obvezna od 12. leta za belgijske državljane. Običajna veljavnost eOI je deset let. EOI je pametna kartica s čipom, ki vsebuje dve digitalni potrdili. Prvo potrdilo je namenjeno za elektronsko identifikacijo, drugo potrdilo pa za generiranje elektronskega podpisa. Tako e-identifikacijo kot e-podpis lahko opravite z dvofaktorsko avtentikacijo, tj. z vstavitvijo eOI v bralnik pametnih kartic in vnosom 4-mestne PIN kode. Potrdilo za e-podpis se aktivira samo za odrasle (18 + let).

Za upravljanje in registracijo identifikacijskih podatkov oseb so odgovorni Nacionalni register fizičnih oseb ter občine in konzulati. Izdajo eOI izvajajo občine, za državljane, ki živijo v tujini, pa konzulati. EOI izdeluje in personalizira na podlagi pogodbe zunanje podjetje, ki ga imenuje svet ministrov (angl. Council of Ministers). Občine so odgovorne za začetek postopka izdelave eOI in dostavo ustrezne dokumentacije prosilcem. Prav tako so občine odgovorne za dostavo eOI. Vlagatelj mora eOI prevzeti osebno na občini, kamor eOI dostavi zunanje podjetje. eOI lahko prevzame po izvedeni identifikaciji in preverjanju vlagatelja s strani javnega uslužbenca občine in po aktiviranju eOI s PUK kodo, ki jo je vlagatelj prejel po pošti, vse s ciljem, da bi se zmanjšalo tveganje izgubljenih, ukradenih, preklicanih ali potečenih dokumentov (osebno preverjanje). Vlagatelj pri tem predloži fotografijo in se mora podpisati, njegov podpis pa bo zapisan na eOI. Javni uslužbenec občine preveri pristnost in veljavnost fotografije, ki jo je prinesel vlagatelj, ter jo primerja z videzom vlagatelja, ki mora biti zato fizično prisoten. Javni uslužbenec občine za preverjanje identifikacijskih podatkov osebe uporablja eOI v kombinaciji s podatki iz Nacionalnega registra fizičnih oseb. Če vlagatelj ne predloži eOI (v primeru izgube ali tatvine), lahko javni uslužbenec uporabi posebno aplikacijo za primerjavo med fotografijo, ki je že shranjena v sistemu (če obstaja), in fotografijo vlagatelja, ki jo je vlagatelj prinesel s seboj.

Nacionalni register fizičnih oseb ima ključno vlogo pri razvoju in nadzoru sistema eOI. Razvija in vodi ga Zvezna služba za notranje zadeve/Generalni direktorat za institucije in prebivalstvo (angl. Federal Public Service Home Affairs/Directorate General for Institutions and Population). Operativna struktura Nacionalnega registra in informacijske infrastrukture občin sta prilagojeni tako, da omogočata izdajo eOI v varnem okolju. V zvezi z eOI opravlja nadzor nad občinami Zvezna služba za notranje zadeve, nad konzulati pa Zvezna služba za zunanje zadeve.

5.3 Češka

Češka osebna izkaznica (OI), ki vključuje tudi eID, je kartica s čipom, izdana češkim državljanom. Služi kot osnovni upravni dokaz identitete (z najvišjo stopnjo zanesljivosti) in državljanstva imetnika ter vsebuje vse informacije, vključene v tradicionalno osebno izkaznico. OI vključuje eID v obliki potrdila za elektronsko identifikacijo, prav tako pa ima dodaten prostor na čipu (16 vsebnikov), ki ga imetnik lahko uporabi za hrambo drugih potrdil, predvsem tudi kvalificiranih potrdil za elektronski podpis. Le-ta lahko državljani pridobijo pri poljubnih ponudnikih kvalificiranih storitev zaupanja po izdaji osebne izkaznice. Češki državljani imajo z OI možnost pridobitve njihovih podatkov iz baze podatkov rezidentov, davčnega portala in drugih čeških uradnih sistemov. OI je obvezna za vsakega državljan Čeeke, starega 15 ali več let, aktiviranje funkcije elektronske identifikacije pa je izbirno in mogoče le po 15. letu starosti. Državljan, katerega poslovna sposobnost je omejena, lahko ima OI (ali njen predhodnik brez čipa). OI se lahko izda tudi državljanu, mlajšemu od 15 let, ali državljanu, ki nima prebivališča na ozemlju Čeeke. Za državljana, mlajšega od 15 let, za izdajo OI zaprosi njegov zakoniti zastopnik.

OI je izdelana v standardni ID1 obliki polikarbonatne kartice velikosti 54 mm x 85,6 mm z zaobljenimi vogali (standard TD1 [ICAO 9303]). Ima črno-belo vgravirano lasersko fotografijo in lasersko vgraviran podpis imetnika. Na zadnji strani je nameščen kontaktni čip. eID del OI lahko aktivira samo imetnik, ki je starejši od 15 let in katerega poslovna sposobnost ni bila omejena.

OI s strojno berljivimi podatki in s kontaktnim čipom se izdajo državljanom, mlajšim od 15 let, za obdobje veljavnosti pet let, za državljane, starejše od 15 let, za obdobje veljavnosti deset let in za državljane, starejše od 70 let, za obdobje veljavnosti 35 let. Dostavo OI imetniku lahko opravi samo uradna oseba, ki mora obvezno preveriti fizično identiteto imetnika – imetnik mora biti fizično prisoten. Državljan je dolžan prijaviti izgubo, krajo, poškodovanje ali uničenje OI.

Postopek registracije edinstvenih identifikacijskih podatkov osebe upravlja občinski organ z razširjeno pristojnostjo in Ministrstvo za notranje zadeve. Ti organi tudi izdajo osebi OI, in sicer navedeni občinski organi za rezidente, ministrstvo pa v primeru izdaje OI za krajše obdobje. OI izdeluje podjetje STC (State Printing Works of Securities, state enterprise), ki je v državni lasti in izvaja aktivnosti personalizacije. Preverjanje osebnih podatkov se izvaja na podlagi registra, ki ga vodi Organ za državne registre (SZR), ki je upravni organ v pristojnosti Ministrstva za notranje zadeve. ID številka OI omogoča nedvoumno identifikacijo imetnika kartice. Za elektronsko identifikacijo se uporablja dvofaktorska avtentikacija. Za navedeno je potrebna fizična posest OI ter poznavanje dostopne kode IOK (podobno PIN-kodi) za uporabo identifikacijskega potrdila (4 do 10 mest). Če oseba kodo izgubi, jo je mogoče ponovno določiti z uporabo DOK-kode (podobno PUK-kodi).

Prepoznavanje prek OI se lahko opravi z osebnim računalnikom, mobilnim telefonom, tabličnim računalnikom ali prek osebne stika s ponudnikom storitve. Uporabnik dokazuje identiteto s svojo OI prek programske opreme »eObčanka« pri nacionalnem vozlišču za identifikacijo in overjanje (NIA), ki ga upravlja Organ za državne registre (SZR). NIA zagotavlja informacije o uporabniku ponudnikom spletne storitve (PSS). PSS je lahko kateri koli organ javnega sektorja, ki ponuja spletno storitev, ki zahteva preverjanje identitete. PSS je lahko tudi oseba zasebnega prava, ki je po zakonu dolžna zagotavljati e-storitev občanom in pri tem zahteva preverjanje identitete osebe.

Nadzorni organ nad izdajo vseh deležnikov v zvezi z OI je Ministrstvo za notranje zadeve.

Češka biometričnih osebnih izkaznic trenutno še ne izdaja, vendar se na spremembo pripravljajo, novelo zadevnega zakona pa so že poslali v obravnavo v Poslansko zbornico in

pričakujejo, da bo vstopila v veljavo v avgustu 2021.

Prstni odtisi, ki bodo odvzeti ob vlogi za izdajo osebne izkaznice, se bodo shranjevali v evidenci izdanih OI (CZ državnem registru), skupaj z ostalimi osebnimi podatki osebe, ki je oddala vlogo. Prstni odtisi bodo tam shranjeni največ 90 dni. V registru je že nameščena aplikacija, ki bo odtise izbrisala ob vročitvi OI, če do vročitve ne pride, pa avtomatično po izteku omenjenih 90 dni.

5.4 Estonija

Osebna izkaznica je identifikacijski dokument z digitalno funkcionalnostjo, ki imetniku omogoča potovanje znotraj Evropske unije in znotraj Evropskega gospodarskega prostora. Osebna izkaznica vsebuje kriptografske ključe, ki omogočajo digitalno identifikacijo in digitalni podpis.

Estonski državljan, ki ima prijavljeno prebivališče v Estoniji in je dopolnil 15 let, mora imeti na podlagi 5. člena Zakona o osebnih dokumentih osebno izkaznico. Osebna izkaznica je veljavna do pet let, njeno veljavnost pa je mogoče preveriti na spletni strani estonske policije in mejne kontrole.

Trenutna cena osebne izkaznice je 25 EUR, ni pa mogoče napovedati cene nove biometrične osebne izkaznice.

V letu 2018 je bilo izdanih 296.396 osebnih izkaznic.

5.5 Finska

Na Finskem osebna izkaznica velja kot dokument za izkazovanje istovetnosti, državljanstva, kot potovalni dokument in kot elektronska identifikacija. Osebna izkaznica ni obvezna. Cena vloge je 58 EUR.

Finska bo uvedla biometrične osebne izkaznice prihodnje leto. Biometrične podatke, skupaj s prstnimi odtisi, bodo hranili v skupni evidenci za osebne izkaznice in potne liste. Evidenca za hranjenje prstnih odtisov in fotografij je bila za potne liste uvedena leta 2009 in je podvržena strogim pravilom uporabe. Uporablja se jo lahko zgolj v primeru za identifikacijo osebe, ki poda vlogo za nov potni list ali osebno izkaznico ali s strani policijskih organov, kadar na noben drug način ne morejo identificirati umrle žrtve. Prstne odtise hranijo 10 let, pri čemer je veljavnost osebnih izkaznic in potnih listov najpogosteje 5 let.

5.6 Hrvaška

Osebna izkaznica je elektronski javni dokument, s katerim državljan izkazuje identiteto, državljanstvo, spol, datum rojstva in prebivališče v Republiki Hrvaški. Osebna izkaznica je obvezna za državljane, ki so dopolnili 18 let starosti in imajo prijavljeno prebivališče v Republiki Hrvaški, pridobijo pa jo lahko tudi hrvaški državljani, ki ne živijo na Hrvaškem.

Osebna izkaznica vsebuje elektronski nosilec podatkov – čip, na katerega se poleg podatkov o identiteti, ki so vidni na izkaznici, shrani tudi eno ali dve digitalni potrdili, eno za namen elektronske identifikacije, drugo za kvalificirani elektronski podpis oziroma elektronski podpis, ki je pravno enakovreden lastnoročnemu podpisu.

Veljavnost osebne izkaznice in pripadajočih potrdil na čipu je pet let in je ni mogoče podaljševati. Po poteku veljavnosti je treba osebno izkaznico zamenjati (ni postpersonalizacije za elektronski del). Za osebe nad 65 let zamenjava osebne izkaznice ni potrebna in je veljavna za nedoločen čas. Če je izdana s potrdilom, lahko oseba po poteku

potrdila še naprej uporablja osebno izkaznico, vendar ne more uporabljati potrdil. Osebna izkaznica, izdana za otroke do 5 let starosti, ne vsebuje potrdila za elektronsko identifikacijo niti kvalificiranega potrdila za kvalificirani elektronski podpis. Osebna izkaznica, izdana za osebo od 5. do 18. leta starosti, vsebuje potrdilo za elektronsko identifikacijo, za osebe, starejše od 18 let, pa vsebuje poleg potrdila za elektronsko identifikacijo tudi potrdilo za kvalificirani elektronski podpis. Osebe, starejše od 65 let, lahko na zahtevo dobijo osebno izkaznico s potrdilom ali brez.

Osebne izkaznice v Republiki Hrvaški izdaja policijska uprava oziroma policijske postaje pod okriljem Ministrstva za notranje zadeve, izdela pa jih Agencija za komercialnu djelatnost d.o.o. (AKD), ki je podjetje v državni lasti in na podlagi Zakona o osebni izkaznici od Vlade HR imenovana za izdajanje osebnih izkaznic in ustreznih kvalificiranih potrdil. AKD sicer izdeluje različne vrste osebnih dokumentov in kartic ter vzdržuje celotni elektronski identifikacijski ekosistem z izdelavo osebnih izkaznic, vgradnjo čipov, vzdrževanjem portala itd., prav tako pa izvaja tudi kvalificirane storitve zaupanja po Uredbi eIDAS. Slednje izvaja pod nadzorom ministrstva, pristojnega za gospodarstvo.

Oseba vlogo za pridobitev osebne izkaznice vloži osebno na policijski upravi oziroma policijski postaji, kjer ima prijavljeno stalno prebivališče. Če oseba nima prijavljenega stalnega prebivališča v Republiki Hrvaški, lahko vloži vlogo osebno na katerikoli policijski upravi oziroma policijski postaji. Za nedvoumno identifikacijo vlagatelja se uporablja posebna osebna številka občana (osebni identifikacijski broj). Vlagatelj pri tem predloži ustrezno fotografijo v zahtevani velikosti ter da prstna odtisa kazalcev leve in desne roke. Osebno izkaznico ter podatke za aktiviranje elektronskega dela osebne izkaznice in podatke za registracijo na portalu elektronske osebne izkaznice vlagatelj prevzame na policijski upravi oziroma policijski postaji, na kateri je bila vložena zahteva za izdajo.

Elektronska identifikacija in preverjanje elektronske identitete se izvaja centralno prek NIAS (angl. National Identification and Authentication System), ki je edina integracijska točka za vse ponudnike e-storitev. NIAS (in v okviru tega eIDAS avtentikacijsko vozlišče za čezmejne transakcije) nudi in upravlja Agencija za finance (hr. Financijska agencija – izhaja iz bivšega SDK, podobno kot pri nas UJP). Za izvajanje aktivnosti v okviru sistema NIAS so Ministrstvo za notranje zadeve, Ministrstvo za javno upravo in Agencija za finance podpisali posebno pogodbo. Ministrstvo za javno upravo je kot ministrstvo, pristojno za področje e-Hrvaške, odgovorno za izvajanje Uredbe eIDAS v delu, ki se nanaša na elektronsko identifikacijo.

Cene elektronske osebne izkaznice:

- Osebna izkaznica za otroka do 5. leta starosti, ki ne vsebuje certifikatov: 60 HRK (8,01 EUR).
- Osebna izkaznica za otroka od dopolnjenega 5. leta starosti in za polnoletne osebe, ki vsebuje enega ali oba certifikata: 79,50 HRK (10,61 EUR).
- Osebna izkaznica za osebe, ki so dopolnile 65 let starosti in ne vsebuje certifikatov: 49,50 HRK (6,61 EUR).

Vloga za izdajo osebne izkaznice se vloži pri policijski upravi oziroma pri pristojni policijski postaji glede na prebivališče vlagatelja.

Na Hrvaškem se prstni odtisi, ki so bili odvzeti pri vlogi za OI, hranijo v "Enotni bazi prstnih odtisov" (op. Enotna baza je bila vzpostavljena ob podpori EU - 13 mio evrov). V bazi se prstni odtisi hranijo 5 let po izteku veljavnosti OI (<https://mup.gov.hr/osobna-iskaznica-eoi/328>).

5.7 Nemčija

Nemčija osebne izkaznice z eID funkcijo in čipom izdaja že deset let. Posledica sprejetja

uredbe bo zgolj sprememba, da bo odvzem prstnih odtisov po novem obvezen (do sedaj je bil namreč izbiran). Prav tako so predvidene spremembe v oblikovni rešitvi osebne izkaznice zaradi logotipa EU in drugih oznak, ki jih predvideva uredba.

Osebna izkaznica je v prvi vrsti dokument za izkazovanje istovetnosti in državljanstva ter potovalni dokument. Dodatno ima eID funkcijo za potrebe spletnega izkazovanja identitete.

Nemčija je tako v eID shemi prijavila osebno izkaznico (German identity cards – Personalausweis), ki se izda nemškimi državljanom, ki živijo v Nemčiji ali v tujini, ter dovoljenje za prebivanje (German resident permits – Aufenthaltstitel), ki se izda ljudem, ki živijo v Nemčiji, a niso državljani Evropske unije (če identitete tujca ni mogoče potrditi, se v takem primeru izda dovoljenje za prebivanje brez elektronske identifikacijske funkcije). Nemški državljan ima lahko naenkrat aktivno le eno eID kartico.

Nemško shemo eID neposredno upravlja nemška vlada – Zvezno ministrstvo za notranje zadeve je odgovorno za shemo in IT varnost. Nemška eID temelji na karticah s čipom, ki jih izda država (eID kartice), in s certifikati za identifikacijo in kvalificirani elektronski podpis. Na čipu so shranjene vse informacije osebe, vključene v tradicionalno osebno izkaznico, in ključi, ki omogočajo avtentikacijo. Za uporabo eID kartice je potrebna dvofaktorska avtentikacija, posest kartice in znanje šestmestne PIN-kode.

Vloga za pridobitev kartice se vloži osebno, če je potrebno prek zakonitega zastopnika, in poteka v prostorih lokalnih vladnih služb. National identity card se pridobi na organu oziroma uradu za osebno izkaznico oziroma za registracijo rezidentov, kjer ima prosilec prebivališče. ID sistem upravlja Zvezna republika Nemčija, ki zagotavlja vmesno programsko opremo drugim državam članicam. Nadzorni organ pa je Zvezno ministrstvo za notranje zadeve.

Organ, ki izdaja kartico (javni organ), preveri identiteto prosilca in izda nemški eID. Preverjanje istovetnosti se opravi prek uradnega dokumenta s fotografijo. Poleg tega lahko organi pri izdaji uporabijo podatke iz svojih registrov za preverjanje istovetnosti. Nemški eID se izda le, če je identiteta prosilca nedvoumno preverjena. Organ, ki kartico izda, potrebne osebne podatke vlagatelja posreduje proizvajalcu eID kartice. Kot del proizvodnje je izdelana tudi številka PIN. Imetnik nemške eID prejme od proizvajalca kartice pismo (PIN-številko), ki ga pošilja po pošti na naslov osebe, ki ji pripada eID. Odgovorni organ za izdajo eID pa kartico osebno izda vlagatelju ali osebi, ki jo je prosilec odobril za sprejemanje kartice. Proizvajalec kartic Bundesdruckerei je zasebno podjetje, ki je v celoti v lasti Zvezne republike Nemčije. Bundesdruckerei upravlja certificiran sistem upravljanja informacijske varnosti v skladu z [ISO / IEC 27001].

Uporaba eID funkcije osebne izkaznice zakonsko regulirana na dveh področjih, in sicer v bančništvu, kadar gre za odpiranje bančnega računa, in na področju telekomunikacij (tj. nakup SIM-kartice za telefon). Oboje zaradi preprečevanja pranja denarja.

Sicer pa se ponudniki različnih storitev sami odločajo, na kakšen način preverjajo identiteto svojih strank pri spletnih storitvah. Če se odločijo za preverjanje s pomočjo eID funkcije osebne izkaznice, za to potrebujejo dovoljenje zveznega ministrstva za notranje zadeve. Ob tem je določena časovna veljavnost podeljenega certifikata in podatki, do katerih ponudnik lahko dostopa.

Aktiviranje eID funkcije je sicer mogoče šele z dopolnjenim 16. letom imetnika osebne izkaznice.

V Nemčiji je obvezno imeti vsaj en osebni dokument, bodisi potni list ali osebno izkaznico. V praksi je sicer osebna izkaznica zaradi praktičnosti veliko bolj razširjena in verjetnost, da ima nekdo samo potni list, je majhna. Izjema so otroci (do 16. leta), ki sicer lahko imajo osebno

izkaznico, ampak večinoma posedujejo t. i. otroški potni list.

Obveznosti imetništva osebne dokumenta (potnega lista ali osebne izkaznice) so lahko oproščene osebe, ki bivajo v domovih za ostarele in ne morejo več skrbeti zase, ali zaporniki, torej osebe, za katere ni predvideno, da bodo spremenile svoj kraj bivanja.

Osebne izkaznice se izdajajo z veljavnostjo deset let za osebe od dopolnjenega 24. leta starosti in šest let za osebe, mlajše od 24 let.

Nemčija prstne odtise pri vlogah za osebne izkaznice že zajema, vendar trenutno zgolj na zahtevo prosilca (zaradi eID funkcije osebne izkaznice). Od 2. avgusta 2021 bo tako kot v drugih EU državah zajem prstnih odtisov obvezen.

V primerih, ko prosilec ob vlogi zahteva zajem prstnih odtisov, se ti elektronsko zajamejo v pristojnem uradu (upravni enoti). S pomočjo posebnega varnostnega software se preveri kvaliteta le-teh. Po zajemu drugih podatkov, potrebnih za izdajo osebne izkaznice, se ti digitalno združijo in elektronsko posredujejo izdelovalcu osebnih izkaznic. Prenos podatkov poteka neposredno med pristojnim uradom in izdelovalcem ali preko posredniškega mesta. Posredovani podatki se elektronsko podpišejo in kodirajo.

Pri uradu, pristojnem za izdajo osebnih izkaznic, se prstni odtisi hranijo izključno z namenom elektronskega posredovanja podatkov izdelovalcu osebnih izkaznic in se jih v skladu z 2. odst. 26. člena nemškega zakona o osebni izkaznici (<https://www.gesetze-im-internet.de/pauswg/BJNR134610009.html>) najkasneje ob vročitvi osebne dokumenta njenemu lastniku izbriše. Pri izdelovalcu osebnih izkaznic se prstni odtisi izbrišejo neposredno po izdelavi le-te.

Pri (javnem) dostopu do podatkov o veljavnosti osebnih izkaznic je treba ločiti obe funkciji osebne izkaznice. Osebna izkaznica namreč ne izgubi veljavnosti, če je njena eID funkcija neveljavna (npr. da je eID funkcija le-te preklicana ali sploh ni bila aktivirana). Seznam neveljavnih (oziroma blokiranih) eID identifikacij je javno dostopen vsem ponudnikom. Seznam neveljavnih ali izgubljenih osebnih izkaznic (kot dokumenta, ki izkazuje državljanstvo oziroma potovalni dokument) je viden samo prek Interpolove baze; tam lahko za podatke na primer zaprosijo ponudniki letalskih storitev.

Cene osebnih izkaznic znašajo:

- osebna izkaznica z desetletno veljavnostjo: 28,80 EUR,
- osebna izkaznica s šestletno veljavnostjo: 22,80 EUR.

Če je vloga vložena izven kraja stalnega prebivališča prosilca (bodisi na upravni enoti v drugem kraju v znotraj Nemčije bodisi v tujini), je treba doplačati 13 EUR. 30 EUR pa je treba doplačati tudi za vlogo, vloženo na območju Nemčije, če ima oseba stalno prebivališče v tujini.

Aktiviranje eID funkcije osebne izkaznice je ob vlogi oz. dopolnitvi 16. leta starosti brezplačno. Za naknadno aktiviranje ali spremembo številke PIN (če jo imetnik pozabi) se plača taksa v višini 6 EUR, prav tako za ponovno aktiviranje predhodno preklicane funkcije.

Nemčija bo zaradi spremembe dizajna osebnih izkaznic (vezano na sprejetje uredbe) z Zvezno tiskarno začela nove pogovore glede nabavne cene osebnih izkaznic, vendar spremembe cen za državljanke zaradi tega za enkrat niso predvidene.

Nabavna cena osebne izkaznice je do nedavnega znašala 22,70 EUR, po novem pa znaša 21,70 EUR. Zvezno ministrstvo za notranje zadeve pri Zvezni tiskarni redno preverja, ali cena nabave še ustreza dejanskim stroškom izdelave ter dogovorjenemu dobičku tiskarne, zato se

nabavna cena lahko spreminja. Pri osebnih izkaznicah s šestletno veljavnostjo je sicer razlika med nabavno ceno in ceno, ki jo plača državljan, skoraj neopazna.

V Nemčiji v povprečju na leto izdajo med 7,5 in 8,8 milijona osebnih izkaznic. V obtoku je sicer med 60 in 70 milijoni veljavnih nemških osebnih izkaznic.

eID funkcija za državljane, ki nimajo stalnega prebivališča v Nemčiji: osebne izkaznice se nemškimi državljanom, ki živijo v tujini izdajajo brez navedbe naslov oziroma z zaznambo na osebni izkaznici »brez stalnega prebivališča v Nemčiji«. Večina ponudnikov eID sicer storitve pogojuje s preverjanjem naslova, kar tistim, ki živijo v tujini, preprečuje uporabo eID funkcije osebne izkaznice. V prihodnje bo sicer mogoče na osebno izkaznico vpisati tudi naslov v tujini.

eID funkcija za državljane tretjih držav: se lahko aktivira z izdanim dovoljenjem za prebivanje v Nemčiji.

eID funkcija za državljane držav članic EU: uporaba storitev je državljanom EU za enkrat onemogočena (npr. slovenski državljan, ki živi in dela v Nemčiji, ne more z uporabo eID funkcije oddati davčne napovedi). V pripravi je možnost, da bi se državljanom EU na zaprosilo izdala »bianco« izkaznica s to funkcijo, vendar bo to mogoče šele takrat, ko bodo vse države članice EU uvedle uredbo eIDAS. Te bianco izkaznice bodo predvidoma na voljo od jeseni 2020.

eID funkcija osebne izkaznice ne omogoča avtomatično elektronskega podpisovanja dokumenta (npr. pri elektronskem vročanju): da bi bila ta funkcija omogočena, je treba pridobiti dodaten certifikat, ki se naloži na osebno izkaznico.

5.8 Nizozemska

V času priprave predloga zakona Nizozemska še ni uvedla uredbe v svoj pravni red. Prilagoditev nacionalne pravne podlage naj bi bila izvedena do konca leta 2020. Prehodno obdobje, do kdaj bodo v uporabi obstoječe osebne izkaznice, tako še ni znano.

Trenutno je osebna izkaznica dokument za izkazovanje istovetnosti, državljanstva in služi kot elektronska identifikacija. Osebna izkaznica ne bo obvezna. Državljan, starejši od 14 let, izkazuje istovetnost s potnim listom ali osebno izkaznico, po 18. letu starosti tudi z vozniškim dovoljenjem.

Po dosedanji zakonodaji je osebna izkaznica izdana za deset let oziroma pet let, če je imetnik oseba, mlajša od 18 let. Kako bo z veljavnostjo po novi ureditvi, še ni odločeno.

Javna uprava, občine, banke, bolnišnice ipd. imajo dostop do baze podatkov o veljavnih in neveljavnih osebnih izkaznicah in potnih listih, vendar samo tako, da vpišejo številko osebne izkaznice oziroma potnega lista in v sistemu preverijo, ali gre za veljaven dokument ali ne.

Cena osebne izkaznice je zdaj pribl. 56 EUR; občine, izdajateljice osebne izkaznice, lahko ceno zvišajo ali znižajo za največ 3 EUR. Nabavna cena biometrične osebne izkaznice ni javno dostopen podatek.

Do vključno leta 2018 so izdali 1,5 milijona osebnih izkaznic letno. Za leto 2019 predvidevajo izdajo pribl. 700.000 osebnih izkaznic. Razlog za upad je, da so do leta 2014 izdajali osebne izkaznice z veljavnostjo pet let (bile so biometrične). Ko so leta 2014 ukinili biometrične osebne izkaznice s petletno veljavnostjo, so začeli izdajati nove z veljavnostjo deset let.

5.9 Švedska

V fazi priprave predloga zakona imajo na Švedskem pripravljen zgolj interni osnutek, s katerim bodo poskrbeli za uvedbo uredbe, ne morejo pa dati ustreznih odgovorov, saj bodo začeli uredbo izvajati šele jeseni.

Trenutno na Švedskem za osebne izkaznice švedski državljani zaprosijo na policijski upravi, medtem ko tujci s stalnim prebivališčem na Švedskem lahko zaprosijo za identifikacijski dokument na švedski davčni upravi. Osebna izkaznica, ki sicer velja pet let, velja kot dokument za izkazovanje istovetnosti, državljanstva, kot potovalni dokument in kot elektronska identifikacija. Vse osebne izkaznice so opremljene s čipom in stanejo 400 SEK (okoli 40 EUR).

Švedska ima biometrične osebne izkaznice, vendar za osebne izkaznice ne zajemajo prstnih odtisov.

5.10 Slovaška

Slovaška bo skladno z novim zakonom začela z izdajo elektronske osebne izkaznice (e-OI) v letu 2020, z zastavljenim ciljem, da bi do konca leta 2021 vsak slovaški državljan, ki ima stalno prebivališče na Slovaškem, imel e-OI. Le-ta bo še naprej služila kot klasični osebni dokument za dokazovanje istovetnosti, dodatno pa bo omogočala dokazovanje identitete imetnika tudi v elektronskem svetu. Identifikacija imetnika (overjanje) bo nujen pogoj za uporabo javnih elektronskih storitev e-uprave in e-storitev v zasebnem sektorju. E-OI bo tako npr. edini dokument, ki bo v skladu z zakonom št. 153/2013 o nacionalnem zdravstvenem informacijskem sistemu (e-zdravje) omogočal mdr. dostop do zdravstvene dokumentacije v elektronski zdravstveni knjigi.

Podatki, shranjeni v čipu, bodo zaščiteni z varnostnimi mehanizmi in osebno varnostno kodo. Varnostna osebna koda je kombinacija šestih števil, ki jo določi imetnik e-OI. Varnostna osebna koda se bo uporabljala za potrditev identitete imetnika med elektronsko komunikacijo. Po petem napačnem poskusu vnosa varnostne osebne kode se ta samodejno blokira in se brezplačno odblokira na vsakem oddelku za dokumente na Policiji SK.

Slovaška za zdaj ne izdaja osebnih izkaznic, ki vsebujejo podatke o prstnih odtisih, zbiranje biometričnih informacij in čas shranjevanja le-teh pa bo določeno v skladu z 10. čl. Uredbe EU 2019/1157 o okrepitvi varnosti osebnih izkaznic državljanov Unije in dokumentov za prebivanje, izdanih državljanom Unije in njihovim družinskim članom, ki uresničujejo svojo pravico do prostega gibanja.

E-OI bo tudi medij za kvalificiran elektronski podpis. Za njegovo izdelavo bo potrebno imeti kvalificirano digitalno potrdilo o elektronskem podpisu (podobno našemu SIGEN-CA), ki se ga bo lahko pridobilo na policiji SK ali prek posebne aplikacije e-OI. Za delo z e-OI bodo državljani potrebovali čitalnik pametnih kartic in ustrezno programsko opremo.

E-OI za mladoletne bo vizualno enaka standardni osebni izkaznici, vendar brez fotografije in podpisa imetnika, saj bo izdana po uradni dolžnosti na podlagi podatkov iz registra posameznikov. Ta dokument bo izdan samodejno: ob rojstvu državljana, pri dodelitvi državljanstva osebi, mlajši od 15 let, pri prijavi stalnega prebivališča SK državljana, mlajšega od 15 let, na SK. S to e-OI otrok ne bo mogel potovati.

Osebna izkaznica za mlajše od 15 let bo veljavna 15 let (tako da je ne bo potrebno zamenjati pred dopolnjenim 15. letom starosti). Na veljavnost e-OI za otroke ne bo vplivala niti morebitna izdaja standardne osebne izkaznice za otroka, mlajšega od 15 let, ki jo bo otrok potreboval za potovanje (običajna osebna izkaznica za otroka bo imela krajšo veljavnost). Nadomestna e-OI se bo izdala le ob izgubi, kraji, spremembi osebnih podatkov ali primeru

okvare čipa. (V primeru, da se najde izgubljen ali ukraden e-OI za otroka, mlajšega od 15 let, in njegov zakoniti zastopnik še ni zaprosil za novo, se nov dokument brez slike izda samodejno).

E-OI brez slike in podpisa se bo (na podlagi podatkov registra fizičnih oseb) avtomatično izdajala tudi državljanom SK, starejšim od 65 let, ki niso imetniki e-OI, ter pošiljalo na njihov stalni naslov. V primeru izgube ali kraje e-OI bo moral imetnik zaprositi za nov dokument, v tem primeru mu bo brezplačno izdana standardna e-OI s čipom ter s fotografijo in podpisom. Izdana kartica bo poslana na naslov, naveden v registru fizičnih oseb, torej ne bo potrebe po fizičnem obisku in oddaji vloge na posebnem oddelku Policije.

Ministrstvo za notranje zadeve ocenjuje, da bo treba do leta 2021 izdati e-OI za približno 900 tisoč otrok, mlajših od 15 let, in za približno 500 tisoč državljanov SK, starejših od 65 let.

Druga večja novost je možnost izdaje "standardne" e-OI s sliko za otroke, mlajše od 15 let (služil bo kot potna listina) in tudi za državljane, ki nimajo stalnega prebivališča v SK (trenutno lahko ti dve skupini državljanov zaprosita le za izdajo potnega lista). Državljanom, mlajšim od 15 let, bo izdana e-OI s sliko z enako veljavnostjo kot za potne liste, tj. otrokom, mlajšim od 6 let, bo izdana osebna izkaznica z veljavnostjo 2 let; otrokom od 6 do 15 let, pa e-OI z veljavnostjo 5 let. Upravna pristojbina za izdajo osebne izkaznice za to skupino državljanov bo 8 € za otroka, mlajšega od 6 let ter 6 € za otroka, starejšega od 6 do 16 let.

Državljanu, ki nima stalnega prebivališča v SK, se bo izdala e-OI s standardno veljavnostjo (10 let) - upravna taksa v višini 4,50 EUR (za primerjavo - potni list državljana, starejšega od 16 let, danes stane 33 EUR).

Druge spremembe, ki jih prinaša nov zakon:

- razširi se seznam državljanov, katerih fotografija obraza se zajame izven ustreznega oddelka policije, in sicer preko mobilne delovne postaje - doslej so bile takega tretmaja deležne le nepokretne osebe, odslej tudi duševni bolniki;
- e-OI bo lahko vsebovala tudi podatke o težji invalidnosti imetnika;
- na slovaških DKP-jih bo mogoče iz kakršnega koli razloga zaprositi za osebno izkaznico (trenutno je to mogoče le zaradi izgube, tatvine, poškodbe osebne izkaznice ali spremembe imena / priimka državljana);
- uvedba izjeme od zakonske prepovedi zastopanja mladoletnih oseb v primeru zaprosila za osebno izkaznico s strani zakonitega organa za izvrševanje sodbe sodišča (npr. odslej bo lahko za OI za otroka zaprosil tudi pooblaščen socialni delavec iz sirotišnice, ne le direktor te ustanove);
- osebno izkaznico državljana, ki je nameščen v ustanovi za socialno varstvo (npr. v domu starejših občanov), bo lahko prevzel tudi zakoniti zastopnik te ustanove;
- osebi, ki bo poskrbela za pogreb, se lahko izda potrdilo o osebni izkaznici umrlega;
- če občan najpozneje 180 dni pred iztekom osebne izkaznice zaprosi za novo osebno izkaznico in želi hkrati vnesti dodatne podatke ali jih spremeniti, se osebna izkaznica izda brezplačno (brezplačna menjava OI je bila doslej možna le zaradi poteka veljavnosti);
- oprostitev upravne takse za zamenjavo klasične osebne izkaznice brez čipa za osebno izkaznico s čipom (e-OI);
- ukinitve povišane upravne takse (33 evrov) za izdajo nadomestne osebne izkaznice v primeru izgube, uničenja, kraje ali poškodbe v dveh zaporednih letih (taksa za izdajo OI v primeru izgube ali tatvine bo 9 evrov v primeru OI za mlajše od 15 let; v primeru izdaje OI z veljavnostjo 10 let pa 16,50 EUR);
- državljan bo moral v primeru odjave prebivališča z ozemlja SK, osebno izkaznico predložiti neposredno tkim. registracijskemu uradu (trenutno mora to storiti na pristojnem oddelku policije).

5.11 Madžarska

Madžarska še vedno oblikuje pravila in predpise, ki bi bili v skladu z Uredbo EU 2019/1157 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. junija 2019 o okrepitvi varnosti osebnih izkaznic državljanov Unije in dokumentov za prebivanje, izdanih državljanom Unije in njihovim družinskim članom, ki uresničujejo svojo pravico do prostega gibanja.

Na splošno velja, če madžarski državljan zahteva izdajo osebne izkaznice z zajemom prstnih odtisov, bodo prstni odtisi shranjeni v varnem pomnilniškem mediju, ki podpira izdajo dokumenta, do izdaje osebne izkaznice (rok hrambe je 8 dni). Prstni odtisi se po izdaji osebne izkaznice izbrišejo. Podoba obraza pa ostane shranjena v registru osebnih podatkov in naslovov tudi po izdaji dokumenta.

Od 1. julija 2020 dalje je možno vlogo za novo osebno izkaznico podati elektronsko. S privolitvijo stranke bodo prstni odtisi shranjeni v registru osebnih podatkov in naslovov za namen pridobitve novega dokumenta.

Madžarska načrtuje razvoj eID registra, kjer bo obvezno shranjevanje biometričnih podatkov, skladno s predpisi o elektronski izdaji dokumenta (eID). Čas hrambe podatkov bo enak veljavnosti eID kartice.

5.12 Španija

Prstni odtisi, ki se odvzamejo ob vlogi za izdajo španske osebne izkaznice, se hranijo v čipu izdane osebne izkaznice ter v registru, ki spada v pristojnost Ministrstva za notranje zadeve.

Prstni odtisi se hranijo za čas veljavnosti osebne izkaznice:

- starost prosilca do 5 let: veljavnost OI 2 leti
- starost prosilca med 5 - 30 let: veljavnost OI 5 let
- starost prosilca med 30 - 65 let: veljavnost OI 10 let in
- starost prosilca nad 65 let: veljavnost OI neomejena.

5.13 Romunija

V Romuniji bodo v evidenci osebnih izkaznic zajete prstne odtise hranili okrožni direktorati, ki skrbijo za evidenco prebivalstva.

Teh je v državi 43, torej podatkovna baza ne bo centralizirana, saj v Romuniji še vedno velja krajevna pristojnost za urejanje večine upravnih opravil. Nadzor nad okrožnimi direktorati opravlja Generalni direktorat za evidenco prebivalstva, ki deluje v okviru MNZ.

Zakonodaja roka trajanja hrambe zaenkrat ne predpisuje, zato bodo podatke hranili za nedoločen čas vse dokler ne bo sprejeta konkretnjša ureditev na tem področju.

5.14 Grčija

Grčija prstne odtise hrani v "Hellenic Police, National Passport and Secure Document Center".

Rok hrambe ni omejen.

5.15 Italija

Na podlagi državnih določil o zasebnosti in varovanju osebnih podatkov, se lahko v Italiji prstni odtisi, ki so bili odvzeti za izdajo osebnih dokumentov, uporabijo izključno v ta namen in se avtomatsko izbrišejo iz baze podatkov v trenutku, ko stranka prevzame svoj osebni

dokument.

5.16 Danska

Danska nima osebnih izkaznic. Prebivalci svojo identiteto navadno izkažejo s potnim listom ali zdravstveno izkaznico, na kateri je informacija o osebni identifikacijski številki.

5.17 Portugalska

Na Portugalskem biometrične osebne izkaznice („Cartão do Cidadão“) izdaja „Instituto dos Registos e do Notariado - IRN“ (Inštitut za registracijo in notarstvo).

Portugalske biometrične osebne izkaznice imajo naslednje biometrične elemente: sliko, prstne odtise in višino. Gre za merljive fizične lastnosti, ki se uporabljajo za preverjanje identitete.

Prstni odtisi se hranijo v čipu osebne izkaznice (OI imajo veljavnost 5 let, če je oseba stara 25 let ali mlajša, in 10 let, če je oseba starejša od 25 let) in tudi v bazi podatkov, imenovani "življenjski cikel kartice državljanov", ki jo upravlja IRN.

5.18 Poljska

Trenutno se na Poljskem izdaja osebne izkaznice, ki v elektronski plasti ne vsebujejo prstnih odtisov. Vendar poteka delo, katerega namen je izvajanje Uvedbe Evropskega parlamenta in sveta (EU) 2019/1157 iz dne 20. junija leta 2020 o krepitvi varnosti osebnih izkaznic državljanov Evropske unije in dokumentov za prebivanje, izdanih državljanom Unije in njihovim družinskim članom, ki uresničujejo pravico do prostega gibanja. Prstni odtisi, ki so bili odvzeti v zvezi z izdajo osebnega dokumenta, bodo shranjeni v Registru osebnih izkaznic (Rejestr Dowodów Osobistych) do dneva prevzema osebne izkaznice, vendar ne dlje kot 90 dni od datuma izdaje osebne izkaznice. Po tem času bodo ti podatki izbrisani iz Registra. Rešitev je skladna s 3. členom navedene Uredbe 2019/1157.

Podobna rešitev velja za potne liste. V skladu z veljavnim zakonom iz dne 13. julija leta 2006 o potnih listih (Uradni list iz leta 2020, št. 617), biometrični podatki v obliki prstnih odtisov, ki se jih odvzame v zvezi z izdajo potnega lista, so shranjeni v centralni evidenci in evidencah za potne liste do časa, v katerem pristojni organ prejme pripravljene potni list.

5.19 Litva

V Litvi so prstni odtisi, zbrani za izdajo biometričnega osebnega dokumenta, zavarovani v elektronski obliki v bazi podatkov registra prebivalstva Republike Litve. V skladu s predpisi registra prebivalstva se prstni odtisi in vsi drugi biometrični podatki hranijo v nedogled.

5.20 Francija

V skladu z uredbo z 10. maja 2017, ki določa pogoje za zajem in shranjevanje prstnih odtisov, se osebni podatki (identiteta, barva oči, prebivališče, fotografija, prstni odtisi) shranjujejo v bazi varnih elektronskih dokumentov (TES), ki jo upravlja francosko ministrstvo za notranje zadeve.

Rok hrambe podatkov je 20 let za polnoletne osebe in 15 let za mladoletne osebe.

Uredba prosilcu omogoča, da biometrični zajem prstnih odtisov zavrne. V tem primeru mora prosilec prstne odtise odtisniti na papir, ki ga hrani postopkovni organ.

Prstni odtisi v bazi TES se lahko uporabljajo le za preverjanje in ugotavljanje identitete v primeru zlorabe ali pridobitve osebnega dokumenta na goljufiv način. Pri vsakem preverjanju v bazi podatkov se beleži identiteta osebe, ki do podatkov dostopa ter datum in razlog za preverjanje.

5.21 Irska

Republika Irska ne izdaja osebnih izkaznic.

6. PRESOJA POSLEDIC, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

6.1 Presoja administrativnih posledic

a) v postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov:

Predlog zakona določa zajem biometrične fotografije in dveh prstnih odtisov. V postopku vložitve vloge za izdajo osebne izkaznice se fotografija že zajema, zajem dveh prstnih odtisov po dopolnjenem 12. letu starosti pa pomeni dodatno aktivnost uradne osebe, ki bo vplivala na oziroma podaljšala tudi čas postopka za evidentiranje vloge.

Predlog izloča do zdaj obvezno podpisovanje vsake vloge za izdajo osebne izkaznice in njene vročitve s strani uradne osebe, pri čemer se podpis izvaja prek digitalne podpisne tablice. Ker se v postopku zajema tudi podpis stranke in zakonitega zastopnika, na večini sprejemnih mest takšno podpisovanje pomeni tudi fizično prestavljanje podpisne tablice. Ker je vsaka uradna oseba avtoriziran uporabnik evidence izdanih osebnih izkaznic, vse aktivnosti uradne osebe v registru pa so tudi sledljive, podpis uradne osebe v postopku dejansko ni potreben.

Za učinkovito zadržanje državljana na ozemlju Republike Slovenije predlog uvaja dodatne okoliščine, ob katerih se lahko zahteva zavrnitev izdaje osebne izkaznice, njena začasna razveljavitev in izdaja osebne izkaznice s prepovedjo prehoda državne meje. Taki okoliščini sta tudi izdana mednarodna tiralica ali evropski nalog za prijetje in predajo, dokler je ta v veljavi, če to predlaga pristojno sodišče. Ob tem je opredeljeno tudi učinkovitejše odločanje o zavrnitvi izdaje osebne izkaznice in začasni razveljavitvi osebne izkaznice. Odločba o začasni razveljavitvi osebne izkaznice se izda v skrajšanem ugotovitvenem postopku, zaslišanje stranke pred izdajo odločbe ni potrebno, odločba pa se vroči imetniku osebne izkaznic kadar koli in kjer koli se ta najde. Odločbo lahko na zahtevo upravne enote oziroma ministrstva pristojnega za notranje zadeve ali ministrstva, pristojnega za zunanje zadeve, vroči tudi policija. Če je ni mogoče vročiti pri prvem poizkusu osebne vročitve, se vroči z javnim naznanilom na oglasni deski organa in državnem portalu eUprava. Osebna izkaznica se začasno razveljavi, odvzame pa jo lahko tudi policija ali sodišče.

Predlog zakona določa, da osebna izkaznica s sredstvom elektronske identifikacije in s kvalificiranim potrdilom za elektronski podpis državljanu zagotavlja elektronsko identiteto pod pogoji, ki jih določa predpis, ki ureja elektronsko identifikacijo in elektronski podpis. Glede na to, da se bodo osebne izkaznice z elektronsko identifikacijo in s kvalificiranim potrdilom za elektronski podpis izdajale vsem državljanom po dopolnjenem 12. letu starosti, sredstvo elektronske identifikacije in kvalificirano digitalno potrdilo pa bosta veljala deset let tudi na osebnih izkaznicah, ki bodo izdane s trajno veljavnostjo, je, glede na število imetnikov osebnih izkaznic, pričakovati dolgoročno izredno dobro pokritost državljanov z nacionalnim

nosilec elektronske identitete. Slednje bo vplivalo tudi na povečano uporabo storitev javne uprave, ki temelji na elektronski identifikaciji in uporabi vseh novih, temu prilagojenih storitev (npr. e-glasovanje). Osebna izkaznica ne izgubi statusa veljavnosti, če so njeni sredstvi elektronske identifikacije in kvalificirano potrdilo za elektronski podpis neveljavni (npr. so preklicani ali sploh niso bili aktivirani).

Predlog zakona daje Ministrstvu za notranje zadeve neposredno pristojnost za izvajanje nadzora pogodbenega podjetja ali organizacije, ki izdeluje osebne izkaznice, to je pravico, da pregleda vso dokumentacijo, ki se nanaša na postopke izdelave, personalizacije in skladiščenja obrazcev osebnih izkaznic, njihovega prenosa, prostore, v katerih poteka njihova izdelava, personalizacija in skladiščenje ter varnostno preverjanje zaposlenih. Predlog zakona daje smiselno enake pristojnosti Ministrstvu za javno upravo – v delu, ki se nanaša na elektronsko personalizacijo sredstva elektronske identifikacije in kvalificiranega potrdila za elektronski podpis.

b) pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov:

Predlog zakona državljanom nalaga, odvzem dveh prstnih odtisov po dopolnjenem 12. letu starosti. Biometrični podatki se bodo sicer hranili zgolj v obliki kriptiranega zapisa na individualnih dokumentih, iz evidence izdanih osebnih izkaznic pa se bodo brisali.

Predlog zakona določa brisanje prstnih odtisov v 15 dneh po vročitvi osebne izkaznice, prstni odtis oziroma prstna odtisa pa se lahko v evidenci osebnih izkaznic hranita najdlje 90 dni od izdaje osebne izkaznice. Slednje bo pristojnemu organu v primeru reklamacije osebne izkaznice zaradi napake pristojnega organa omogočalo novo izdajo brez ponovne prisotnosti stranke, kar je še posebej pomembno za vloge, sprejete v tujini, kjer gre za večje geografske oddaljenosti strank od pristojnega organa.

Predlog zakona državljanu, za katerega se izda odločba o začasni razveljavitvi osebne izkaznice (vezano na ukrep prepovedi prehoda državne meje), nalaga, da mora najpozneje v treh dneh po vročitvi odločbe izročiti osebno izkaznico v hrambo za čas trajanja ukrepa.

Državljanji bodo lahko svoje osebne izkaznice, izdane pred začetkom uporabe predloga zakona, uporabljali do rednega poteka. Če bo državljan želel nadomestiti svojo osebno izkaznico z biometrično, pa za to ne bo ovire.

6.2 Presoja posledic za okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki:

Predlog zakona ne bo imel posledic za okolje.

6.3 Presoja posledic za gospodarstvo:

Predlog zakona ne bo imel posledic za gospodarstvo.

6.4 Presoja posledic za socialno področje:

Predlog zakona v prehodnih in končnih določbah določa, da se do začetka uporabe predpiše oziroma uskladi cena obrazca osebne izkaznice, ki jo plača državljan. Sprememba obrazca osebne izkaznice, ki bo po novem vključeval pomnilniški medij z zapisom biometričnih podatkov in elektronsko identifikacijo ter kvalificirano potrdilo za elektronski podpis, hkrati pa posodobljene varnostno-zaščitne elemente, bo vplivala tudi na spremembo obstoječe cene.

Državljanu, ki mu ob vložitvi vloge za izdajo osebne izkaznice zaradi zdravstvenih razlogov, ki sočasne narave (opekline, ureznine, zlomi), ni mogoče odvzeti prstnih odtisov, se bo izdala osebna izkaznica z veljavnostjo enega leta. V primeru zdravstvenih razlogov, zaradi katerih odvzem prstnih odtisov trajno ni mogoč (npr. oseba brez roke, prstov), državljan pridobi osebno izkaznico z veljavnostjo, ki je pogojena z njegovo starostjo.

Ker se posameznikom po dopolnjenem 70. letu starosti izda osebna izkaznica s trajno veljavnostjo, rok uporabnosti pomnilniškega medija z elektronsko identifikacijo ter kvalificiranim potrdilom za elektronski podpis pa je omejen na deset let, predlog zakona določa, da se osebna izkaznica s sredstvom elektronske identifikacije ter kvalificiranim potrdilom za elektronski podpis, izdana s trajno veljavnostjo, po preteku desetih let ne more več uporabljati za namen elektronske identifikacije. Državljan pa bo takšno osebno izkaznico še naprej lahko uporabljal za vse druge namene. Če bi želel pridobiti (teoretično po 80. letu starosti) osebno izkaznico, s katero bo lahko izkazoval tudi svojo elektronsko identiteto, bo moral vložiti vlogo za nov dokument. Veljavnost sredstva elektronske identifikacije ne vpliva na status veljavnosti osebne izkaznice.

Kljub temu da imetništvo osebne izkaznice za mladoletno osebo ni obvezno, ima veljavno osebno izkaznico več kot 300.000 državljanov do dopolnjenega 18. leta starosti. Ker je osebna izkaznica tudi potovalni dokument, lahko pri sporih med starši pride do odtujitve mladoletnega otroka v tujino. Soglasje staršev ob vložitvi vloge ja zato pomemben element, ki ga zdaj veljavni zakon ne ureja ustrezno. Predlog zakona zato natančno določa, da za državljana, ki ni poslovno sposoben, vložita vlogo starša ali eden od staršev s soglasjem drugega oziroma drug zakoniti zastopnik. Kljub temu pa se predpostavlja, da soglasje drugega od staršev za izdajo osebne izkaznice otroku ni potrebno, če otrok prebiva na naslovu, ki je enak naslovu obeh staršev, če za otroka vlaga vlogo tisti od staršev, kateremu je otrok zaupan v varstvo in vzgojo, če prebivališče drugega starša ni znano, če mu je odvzeta starševska skrb ali če je zadržan izvajati starševsko skrb.

6.5 Presoja posledic za dokumente razvojnega načrtovanja:

Predlog zakona ne bo imel posledic za dokumente razvojnega načrtovanja.

6.6 Presoja posledic za druga področja:

Predlog zakona ne bo imel posledic za druga področja.

6.7 Izvajanje sprejetega predpisa:

Sprejeti zakon bo predstavljen ciljnim skupinam, to je uradnim osebam, pristojnim za izdajo osebnih izkaznic na upravnih enotah in diplomatskih predstavništvih in konzulatih Republike Slovenije v tujini, v obliki usmeritev in navodil.

Predstavitev policiji je potrebna zaradi izvajanja mejne kontrole in nadzora prehajanja državne meje ter v okviru izvajanja identifikacije. Predstavitev bo izvedena tudi prek objave novega dokumenta na spletni strani PRADO in FADO.

Z novimi osebnimi izkaznicami (in okvirnimi zakonskimi rešitvami za izdajo in naborom zaščitnih elementov) bodo v obliki predstavitev in vzorcev seznanjene tuje države.

Širši javnosti bo zakon predstavljen po medijih in svetovnem spletu.

Ministrstvo za notranje zadeve bo spremljalo izvajanje sprejetega predpisa prek odzivov izvajalcev zakona, uporabnikov osebnih izkaznic in z izvajanjem nadzora nad pogodbenim proizvajalcem novih osebnih izkaznic. Ker se s predlogom zakona izvaja tudi Uredba 2019/1157/EU, je treba poudariti 12. člen uredbe, ki določa, da bo Komisija do 2. 8. 2020 vzpostavila podroben program za spremljanje učinkov, rezultatov in vpliva uredbe, vključno z njenim učinkom na temeljne pravice. V programu spremljanja se bodo določili načini in časovni intervali za zbiranje podatkov in drugih potrebnih dokazov, opredelili pa se bodo tudi ukrepi, ki jih bodo sprejele Komisija in države članice za zbiranje in analizo podatkov ter drugih dokazil. Hkrati 13. člen uredbe določa, da Komisija dve leti oziroma enajst let po datumu začetka uporabe uredbe Evropskemu parlamentu, Svetu in Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru poroča o njenem izvajanju, zlasti o varstvu temeljnih pravic in osebnih podatkov. Komisija bo šest let po datumu začetka uporabe uredbe in nato vsakih šest let izvajala njeno oceno in poročanje, pri čemer se bo posebna pozornost namenjala učinku uredbe na temeljne pravice, mobilnosti državljanov Unije, učinkovitosti biometričnega preverjanja pri zagotavljanju varnosti potnih listin, morebitni uporabi osebnih izkaznic kot potnih listin, morebitni nadaljnji vizualni uskladitvi obrazcev osebnih izkaznic držav članic ter potrebi po uvedbi skupnih varnostnih značilnosti identifikacijskih dokumentov, ki se uporabljajo začasno, za njihovo boljše prepoznavanje. Države članice bodo morale zato Komisiji pošiljati potrebne informacije za pripravo teh poročil.

6.8 Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona:

/

7. PRIKAZ SODELOVANJA JAVNOSTI PRI PRIPRAVI PREDLOGA ZAKONA:

Predlog zakona je bil objavljen na portalu e-uprave, podportalu e-demokracija dne 7. 10. 2019. Mnenja, predloge in pripombe nanj, ki so bili delno upoštevani, so dali Slovensko zavarovalno združenje, Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije in Notarska zbornica Slovenije.

Predlog Slovenskega zavarovalnega združenja za črtanje ureditve, da imata pojma finančna družba in finančna storitev po tem zakonu enak pomen kot v zakonu, ki ureja bančništvo, je bil v celoti upoštevan. Upošteval se je tudi predlog, da se omogoči elektronsko hrambo osebne izkaznice, saj je slednje potrebno za izvedbo postopka finančnega poslovanja v digitalni obliki.

Pobuda Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije, da nova biometrična osebna izkaznica postane tudi nosilec kartice zdravstvenega zavarovanja, prvotno ni bila upoštevana, po naknadnih pogovorih med MNZ, ZZZS in MJU, se je predlog ZZZS upošteval na način, da se ob pripravljenosti ZZZS na nadgradnje njihovih informacijskih sistemov, na osebno izkaznico namesti dodatno sredstvo elektronske identifikacije, ki izpolnjuje tehnične zahteve, potrebne za elektronsko identifikacijo posameznika brez vnosa dodatnega gesla, z možnostjo stičnega in brezstičnega odčitavanja podatkov elektronske identitete, torej sredstva elektronske identifikacije z nizko ravno zanesljivosti.

Predlog Notarske zbornice, da bi tudi notarji lahko uporabljali podobo obraza imetnika osebne izkaznice in prstne odtise, shranjene kot biometrične podatke na pomnilniškem mediju, za preverjanje verodostojnosti osebne izkaznice in istovetnosti imetnika osebne izkaznice pri opravljanju elektronskih notarskih storitev (avtentikacija na daljavo oz. preveritev verodostojnosti osebnih dokumentov in ugotavljanje istovetnosti preko varne videokonferenčne povezave), ni bil upoštevan. Uredba (EU) 2019/1157 v 6. odstavku 11. člena omogoča, da se biometrični podatki, shranjeni na pomnilniškem mediju osebnih

izkaznic uporabljajo za preverjanje pristnosti osebne izkaznice in identitete imetnika s pomočjo neposredno dostopnih primerljivih značilnosti, kadar zakon zahteva predložitev osebne izkaznice, če je to skladno tudi z nacionalnim pravom države izdajateljice osebne izkaznice. Slovenski Zakon o varstvu osebnih podatkov³ v 79. členu izrecno določa, da se biometrijske ukrepe v javnem sektorju lahko določi le z zakonom, če je to nujno potrebno za varnost ljudi ali premoženja ali za varovanje tajnih podatkov ter poslovne skrivnosti, tega namena pa ni možno doseči z milejšimi sredstvi. Izjemoma pa tudi, če gre za izpolnjevanje obveznosti iz obvezujoče mednarodne pogodbe ali za identifikacijo posameznikov pri prehajanju državnih meja. Ker je osebna izkaznica tudi potovalni dokument (2. člen Zakona o osebni izkaznici⁴ določa, da lahko državljan osebno izkaznico uporablja za prehod državne meje držav Evropske unije in Schengenskega prostora ter drugih držav, ki so za to izrazile privolitve), je zato glede na izhodišča šestega odstavka 11. člena Uredbe, upošteva nacionalno zakonodajo na področju varstva osebnih podatkov, uporabo biometričnih podatkov, zajetih ob vlogi za izdajo osebne izkaznice, mogoče uporabljati izključno na način, ki ga opredeljuje besedilo predloga.

8. PODATEK O ZUNANJEM STROKOVNJAKU OZIROMA PRAVNI OSEBI, KI JE SODELOVALA PRI PRIPRAVI PREDLOGA ZAKONA, IN ZNESKU PLAČILA ZA TA NAMEN:

Pri pripravi predloga zakona niso sodelovali zunanji strokovnjaki ali pravne osebe, ki bi za svoje sodelovanje prejeli plačilo.

9. NAVEDBA, KATERI PREDSTAVNIKI PREDLAGATELJA BODO SODELOVALI PRI DELU DRŽAVNEGA ZBORA IN DELOVNIH TELES

- Aleš Hojs, minister za notranje zadeve,
- Boštjan Koritnik, minister za javno upravo,
- mag. Peter Geršak, državni sekretar na Ministrstvu za javno upravo,
- Franc Kangler, državni sekretar na Ministrstvu za notranje zadeve,
- dr. Anton Olaj, državni sekretar na Ministrstvu za notranje zadeve,
- Urša Židan, v. d. generalne direktorice Direktorata za upravne notranje zadeve, sekretarka,
- mag. Alenka Colja, vodja Sektorja za registracijo prebivalstva in javne listine, sekretarka.

---

³ Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo

⁴ Uradni list RS, št. 35/11

II. BESEDILO ČLENOV

1. člen

V Zakonu o osebni izkaznici (Uradni list RS, št. 35/11) se v 1. členu za drugim odstavkom doda nov tretji in četrti odstavek, ki se glasita:

»(3) Osebna izkaznica državljanu omogoča elektronsko identifikacijo in avtentikacijo za dostop do elektronskih storitev ter elektronsko podpisovanje skladno s predpisi, ki urejajo elektronsko identifikacijo in elektronski podpis.

(4) S tem zakonom se izvaja Uredba (EU) 2019/1157 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. junija 2019 o okrepitvi varnosti osebnih izkaznic državljanov Unije in dokumentov za prebivanje, izdanih državljanom Unije in njihovim družinskim članom, ki uresničujejo svojo pravico do prostega gibanja (UL L št. 188 z dne 12. 7. 2019, str. 67)«.

2. člen

V 4. členu se drugi stavek drugega odstavka in sedmi odstavek črtata.

3. člen

V 5. členu se drugi odstavek črta.

Dosedanji tretji odstavek postane drugi odstavek.

4. člen

Za 5. členom se doda nov 5.a člen, ki se glasi:

»5.a člen

(organ, pristojen za zagotavljanje sredstev elektronske identifikacije in kvalificiranega potrdila za elektronski podpis za tvorjenje kvalificiranega elektronskega podpisa)

Sredstvi elektronske identifikacije in kvalificirano potrdilo za elektronski podpis za tvorjenje kvalificiranega elektronskega podpisa (v nadaljnjem besedilu: kvalificirano potrdilo za elektronski podpis) zagotavlja ministrstvo, pristojno za centralno storitev za spletno prijavo in elektronski podpis.«.

5. člen

6. člen se spremeni tako, da se glasi:

»6. člen

(obrazec osebne izkaznice)

(1) Osebna izkaznica se izda na obrazcu, ki ga predpiše minister, pristojen za notranje zadeve, ki določi tudi ceno obrazca osebne izkaznice, ki jo plača državljan organu, pristojnemu za izdajo osebne izkaznice.

(2) Osebna izkaznica vsebuje naslednje podatke:

1. tip osebne izkaznice;
2. dvočrkovno kodo države izdajateljice;
3. serijsko številko osebne izkaznice;
4. fotografijo državljana;
5. priimek in ime;
6. državljanstvo;
7. rojstni datum;
8. dvočrkovno kodo države rojstva in kraj rojstva;
9. EMŠO;
10. spol;
11. stalno prebivališče ali začasno prebivališče ali oznako, da državljan nima prebivališča;
12. datum izdaje in datum, do katerega velja osebna izkaznica ob izdaji oziroma navedbo, da je izdana s trajno veljavnostjo;
13. organ, pristojen za izdajo osebne izkaznice;
14. lastnoročni podpis državljana, ki zna in se zmore podpisati;
15. oznako prepovedi uporabe osebne izkaznice za prehod državne meje (v primeru iz 17. člena tega zakona);
16. kodo za brezstični dostop do podatkov na pomnilniškem mediju;
17. trivrstični strojno berljiv zapis podatkov iz 2., 3., 5., 6., 7., 8., 9., 10. in 12. točke tega odstavka;
18. pomnilniški medij, na katerem so podoba obraza in prstna odtisa oziroma prstni odtis državljana shranjeni kot biometrični podatek ter podatki iz 2., 3., 5., 6., 7., 8., 9., 10. in 12. točke tega odstavka.

(3) K podatku o stalnem oziroma začasnem prebivališču se na osebno izkaznico zapišeta tudi pošta in poštna številka. V primeru podvajanj imen občine, naselja ali ulice se zapis prilagodi na način, ki ga predpiše minister, pristojen za notranje zadeve.

(4) Osebna izkaznica državljana od dopolnjenega 12. leta starosti, vsebuje tudi:

- sredstvo elektronske identifikacije visoke ravni zanesljivosti,
- sredstvo elektronske identifikacije nizke ravni zanesljivosti,
- kvalificirano potrdilo za elektronski podpis.«.

6. člen

V 8. členu se za drugim odstavkom doda nov tretji odstavek, ki se glasi:

»(3) Ministrstvo, pristojno za notranje zadeve, in ministrstvo, pristojno za centralno storitev za spletno prijavo in elektronski podpis, vsako s svojega delovnega področja, imata pri nadzoru podjetja ali organizacije iz prvega in drugega odstavka tega člena pravico pregledati vso dokumentacijo, ki se nanaša na postopke izdelave, personalizacije in skladiščenja obrazcev osebnih izkaznic ter njihovega prenosa, pregledati prostore, v katerih poteka njihova izdelava, personalizacija in skladiščenje, ter preveriti, ali osebe, ki opravljajo te naloge, izpolnjujejo pogoje iz prvega odstavka tega člena oziroma pogoje iz predpisov, ki urejajo elektronsko identifikacijo in elektronski podpis.«.

7. člen

V 9. členu se v četrtem odstavku za besedo »leta« vejica nadomesti s piko. Besedilo »pod pogoji, določenimi v prvem odstavku 17. člena tega zakona.« se črta.

Za petim odstavkom se doda nov šesti odstavek, ki se glasi:

»(6) Državljanu, ki mu ob vložitvi vloge za izdajo osebne izkaznice zaradi zdravstvenih razlogov, ki so začasni, ni mogoče odvzeti prstnih odtisov, kot to določa osmi odstavek 13. člena tega zakona, se izda osebna izkaznica z veljavnostjo enega leta.«.

Dosedanji šesti odstavek postane sedmi odstavek.

8. člen

Za 10. členom se doda nov 10.a člen, ki se glasi:

»10.a člen

(veljavnost sredstev elektronske identifikacije in kvalificiranega potrdila, ki so nameščena na osebni izkaznici)

(1) Sredstvi elektronske identifikacije in kvalificirano potrdilo za elektronski podpis se izdajajo z veljavnostjo od datuma izdelave osebne izkaznice do datuma, do katerega velja osebna izkaznica ob izdaji.

(2) Sredstvi elektronske identifikacije in kvalificirano potrdilo za elektronski podpis, ki so nameščena na osebni izkaznici s trajno veljavnostjo, se izdajajo z veljavnostjo deset let od datuma izdelave osebne izkaznice.

(3) Osebna izkaznica s trajno veljavnostjo se po preteku desetih let od datuma izdaje več ne uporablja za namen iz tretjega odstavka 1. člena tega zakona.

(4) Veljavnost osebne izkaznice ne preneha, če so sredstvi elektronske identifikacije ali kvalificirano potrdilo neveljavni.«.

9. člen

V 12. členu se tretji odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(3) Za državljana, ki ni poslovno sposoben, vložita vlogo starša ali eden od staršev s soglasjem drugega oziroma drug zakoniti zastopnik. Soglasje drugega od staršev pri vložitvi vloge za izdajo osebne izkaznice otroku ni potrebno, če:

1. otrok prebiva na naslovu, ki je enak naslovu obeh staršev;
2. vlaga vlogo tisti od staršev, ki mu je otrok zaupan v varstvo in vzgojo;
3. njegovo prebivališče ni znano;
4. mu je odvzeta starševska skrb;
5. je zadržan izvajati starševsko skrb.

Za otroka, ki je nameščen v rejništvo, vlogo vloži njegov rejnik.«.

V četrtem odstavku se pika na koncu zadnjega stavka črta ter doda besedilo »in primerjavo predložene fotografije s fotografijo državljana, ki se v digitalni obliki hrani v evidenci izdanega drugega uradnega identifikacijskega dokumenta.«.

Za četrtem odstavkom se doda nov peti odstavek, ki se glasi:

»(5) Vloga za izdajo osebne izkaznice se obravnava kot nujna brez doplačila upravne takse v primerih zdravljenja, bolezni ali smrti ožjega družinskega člana in nujnih službenih obveznosti. Vloga za izdajo osebne izkaznice se lahko obravnava kot nujna tudi v drugih primerih, vendar je potrebno doplačilo upravne takse v skladu z zakonom, ki ureja upravne takse.«.

10. člen

V 13. členu se v tretjem odstavku besedilo »Obrazec iz prvega odstavka« nadomesti z besedo »Vloga«.

Trinajsta alineja se spremeni tako, da se glasi:

»– veljavnost;«

Šestnajsta alineja se spremeni tako, da se glasi:

»– vrsto in številko veljavnega uradnega identifikacijskega dokumenta;«

Dosedanja osemnajsta alineja se črta.

Dosedanja devetnajsta alineja postane osemnajsta alineja.

V četrtem odstavku se za besedo »priložiti« doda besedilo »osebno izkaznico, ki jo poseduje, in«.

Za sedmim odstavkom se doda nov osmi odstavek, ki se glasi:

»(8) Ob vlogi za izdajo osebne izkaznice se državljanu od dopolnjenega 12. leta starosti na predpisan način odvzmeta dva ploska prstna odtisa, razen v primerih, ko je iz zdravstvenih razlogov mogoč odvzem le enega prstnega odtisa ali ko odvzem prstnih odtisov ni mogoč. Način odvzema prstnih odtisov predpiše minister, pristojen za notranje zadeve.«.

11. člen

V 15. členu se drugi odstavek črta.

Dosedanji tretji, četrti in peti odstavek postanejo drugi, tretji in četrti odstavek.

Za dosedanjim šestim odstavkom, ki postane peti odstavek, se doda nov šesti odstavek, ki se glasi:

»(6) Naznanitev pogrešitve je mogoča tudi prek državnega portala eUprava z naprednim elektronskim podpisom, ki temelji na kvalificiranem potrdilu za elektronski podpis, skladno s predpisi, ki urejajo elektronsko identifikacijo in elektronski podpis.«.

12. člen

V 16. členu se v tretjem odstavku beseda »petega« nadomesti z besedo »četrtega«.

13. člen

17. člen se spremeni tako, da se glasi:

»17. člen

(zavrnitev izdaje osebne izkaznice, začasna razveljavitev osebne izkaznice in izdaja osebne izkaznice s prepovedjo prehoda državne meje)

(1) Zaradi preprečitve prehoda meje ali izkazovanja istovetnosti državljana v tujini, da bi se zavaroval javni red ali zagotovil potek kazenskega postopka oziroma če to zahtevajo interesi obrambe države, organ, pristojen za izdajo osebne izkaznice, zavrne izdajo osebne izkaznice ali jo začasno razveljavi:

1. za otroka, glede katerega zaradi varstva njegovih koristi tako odloči sodišče;
2. če je zoper državljana uveden kazenski postopek, dokler postopek traja in je za potrebe tega postopka to potrebno, če to predlaga pristojno sodišče ter v primeru izdane mednarodne tiralice ali evropskega naloga za prijetje in predajo, dokler je ta v veljavi;
3. če obstajajo interesi obrambe države, določeni v zakonu, če to predlaga ministrstvo, pristojno za obrambo;
4. če je bila državljanu najmanj dvakrat izrečena kazen zapora za kazniva dejanja neupravičene proizvodnje in prometa s prepovedanimi drogami, nedovoljenimi snovmi v športu in predhodnimi sestavinami za izdelavo prepovedanih drog, ponarejanja denarja, tihotapstva, ponarejanja listin, nedovoljene proizvodnje in prometa orožja ali eksplozivov, prepovedanega prehajanja meje ali ozemlja države, trgovine z ljudmi, za kazniva dejanja zoper spolno nedotakljivost ali za kazniva dejanja, povezana s tujino, za katera je v zakonu predpisana kazen osem ali več let zapora, če to predlaga policija po prejemu pravnomočne sodbe iz drugega odstavka tega člena in če kazen ni izbrisana;
5. če je bila državljanu izrečena kazen zapora za kazniva dejanja terorizma, financiranja terorizma, ščuvanja in javnega poveličevanja terorističnih dejanj, novačenja in usposabljanja za terorizem ter novačenja vojaških najemnikov in oseb, mlajših od 18 let, če to predlaga policija po prejemu pravnomočne sodbe iz drugega odstavka tega člena in če kazen ni izbrisana.

(2) Sodišče mora o pravnomočni sodbi za kazniva dejanja iz 4. in 5. točke prejšnjega odstavka obvestiti pristojno policijsko postajo, na območju katere ima državljan prijavljeno stalno ali začasno prebivališče, oziroma policijsko postajo, na območju katere je sedež sodišča, če državljan nima stalnega ali začasnega prebivališča na območju Republike Slovenije.

(3) Če so izpolnjeni pogoji za zavrnitev izdaje osebne izkaznice iz prvega odstavka tega člena, državljan lahko zaprosi, da se mu izda osebna izkaznica s prepovedjo prehodna državne meje.

(4) Organ, pristojen za izdajo osebne izkaznice, osebno izkaznico začasno razveljavi, če je kakšen od razlogov iz prvega odstavka tega člena nastal po izdaji osebne izkaznice brez prepovedi prehoda državne meje. Na vlogo državljana se lahko v tem primeru izda osebna izkaznica s prepovedjo prehoda državne meje.«.

14. člen

Za 17. členom se doda nov 17.a člen, ki se glasi:

»17.a člen

(odločanje o zavrnitvi izdaje osebne izkaznice in začasni razveljavitvi osebne izkaznice)

(1) Predlagatelji iz prvega odstavka prejšnjega člena pošljejo predlog za zavrnitev izdaje osebne izkaznice oziroma za začasno razveljavitev osebne izkaznice (v nadaljnjem besedilu: predlog) upravni enoti, na območju katere ima državljan prijavljeno stalno prebivališče. Če državljan nima stalnega prebivališča ali ima stalni naslov v tujini, se predlog pošlje ministrstvu, pristojnemu za notranje zadeve.

(2) Organ iz prejšnjega odstavka predlog vpiše v evidenco potnih listin, ki se vodi skladno z določbami zakona, ki ureja izdajo potnih listin.

(3) Organ iz prvega odstavka tega člena izda odločbo o zavrnitvi izdaje osebne izkaznice, če pa ima državljan veljavno osebno izkaznico, izda odločbo o začasni razveljavitvi osebne izkaznice za eno leto oziroma do prenehanja razlogov za začasno razveljavitvev osebne izkaznice, če ti trajajo manj kot eno leto. V odločbi se imetniku osebne izkaznice naloži, da mora najpozneje v treh dneh po vročitvi odločbe izročiti osebno izkaznico organu, ki je izdal odločbo, v hrambo za čas, določen v 18. členu tega zakona.

(4) Pred izdajo odločbe iz prejšnjega odstavka zaslišanje stranke ni potrebno.

(5) Odločba se vroči imetniku osebne izkaznice v roke kadar koli in kjer koli se ta najde, odločbo pa lahko na zahtevo organa iz prvega odstavka tega člena, vroči tudi policija. Če je ni mogoče vročiti ob prvem osebnem vročanju, se vroči z javnim naznanilom na oglasni deski organa in državnem portalu eUprava.

(6) V primeru vročitve z javnim naznanilom se odločba šteje za vročeno z dnem objave sporočila o vročanju z javnim naznanilom na oglasni deski organa in državnem portalu eUprava, sporočilo o vročanju z javnim naznanilom pa mora biti na oglasni deski organa in državnem portalu eUprava objavljeno najmanj 15 dni.

(7) Pritožba zoper odločbo iz tretjega odstavka tega člena ne zadrži izvršitve.

(8) Osebno izkaznico iz tretjega odstavka tega člena, ki je imetnik ne izroči v hrambo, lahko državljanu odvzame policija ali sodišče ter jo pošlje organu, ki je pristojen za izdajo osebne izkaznice.«.

15. člen

18. člen se spremeni tako, da se glasi:

»18. člen

(prenehanje razlogov za zavrnitev izdaje osebne izkaznice, začasno razveljavitvev osebne izkaznice in izdajo osebne izkaznice s prepovedjo prehoda državne meje)

(1) O prenehanju razlogov za zavrnitev izdaje, začasno razveljavitvev osebne izkaznice oziroma za izdajo osebne izkaznice s prepovedjo prehoda državne meje mora predlagatelj iz prvega odstavka 17. člena tega zakona takoj obvestiti organ iz prvega odstavka prejšnjega člena, pri katerem je bil predlog podan.

(2) Šteje se, da ni več razlogov za zavrnitev izdaje, začasno razveljavitvev osebne izkaznice oziroma izdajo osebne izkaznice s prepovedjo prehoda državne meje iz prvega odstavka 17. člena tega zakona, če predlagatelj iz prvega odstavka 17. člena tega zakona ne obnovi zahteve po preteku enega leta od dneva vložitve.

(3) Po prenehanju razlogov se odločba iz tretjega odstavka 17. a člena tega zakona razveljavi, začasno razveljavljena oziroma odvzeta osebna izkaznica pa se vrne imetniku.«.

16. člen

V 19. členu se prvi odstavek spremeni tako, da se glasi:

»Organi, pristojni za izdajo osebne izkaznice, vodijo in vzdržujejo evidenco izdanih osebnih izkaznic za namene preverjanja istovetnosti, državljanstva, elektronske identifikacije in elektronskega podpisovanja ter prehoda državne meje držav članic Evropske unije in Schengenskega prostora ter drugih držav, ki so to privolile ter za upravne postopke po tem zakonu. Evidenca se vodi na centralnem računalniku ministrstva, pristojnega za notranje zadeve.«.

V drugem odstavku se v prvi alineji za vejico doda besedilo »fotografija imetnika pa je v digitalni obliki, ki je ni mogoče prebrati z napravami za branje biometričnih podatkov,«.

V tretji alineji besedilo »izgubljenih, pogrešanih in ukradenih osebnih izkaznicah.« nadomesti z besedilom »statusih veljavnosti osebnih izkaznic,«.

Za tretjo alinejo se dodajo nova četrta, peta, šesta sedma in osma alineja, ki se glasijo:

- »– prstna odtisa oziroma prstni odtis in podatek o roki in prstu prstnega odtisa,
- status sredstev elektronske identifikacije,
- obdobje veljavnosti sredstev elektronske identifikacije,
- status kvalificiranega potrdila za elektronski podpis,
- obdobje veljavnosti kvalificiranega potrdila za elektronski podpis.«.

V četrtem odstavku se besedilo »enotnem državnem portalu e uprava« nadomesti z besedilom »državnem portalu eUprava«. Besedilo »izgubljenih, pogrešanih in ukradenih« in besedilo »iz tretje alineje drugega odstavka« se črtata.

V tretji alineji se besedilo »in datum veljavnosti« črta.

Besedilo četrte alineje se spremeni tako, da se glasi:

- »– status veljavnosti.«.

Peti odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»Podatek o predlogu iz prvega odstavka 17.a člena se v evidenco izdanih osebnih izkaznic prevzema s samodejnim povezovanjem z evidenco potnih listin, ki se vodi skladno z določbami zakona, ki ureja izdajo potnih listin. Prevzemanje teh podatkov poteka z uporabo EMŠO ali imena in priimka ter stalnega prebivališča državljana.«.

Za osmim odstavkom se dodata nova deveti in deseti odstavek, ki se glasita:

»(9) Prstna odtisa oziroma prstni odtis se v evidenci izdanih osebnih izkaznic hranita oziroma hrani do vročitve osebne izkaznice, vendar ne več kot 90 dni od datuma izdaje osebne izkaznice.

(10) Evidenca izdanih osebnih izkaznic se na podlagi EMŠO povezuje z evidencama sredstev elektronske identifikacije in evidenco kvalificiranih potrdil za elektronski podpis. Iz evidence izdanih osebnih izkaznic se v evidenco sredstev elektronske identifikacije in evidenco kvalificiranih potrdil za elektronski podpis pošljejo podatki iz prve, druge, tretje, četrte, pete, šeste, sedme, osme, dvanajste, trinajste in šestnajste alineje tretjega odstavka 13. člena in podatek iz tretje alineje drugega odstavka tega člena. Iz evidenc sredstev elektronske identifikacije in evidence kvalificiranih potrdil za elektronski podpis se v evidenco izdanih osebnih izkaznic pošlje podatek iz pete, šeste, sedme in osme alineje drugega odstavka tega člena.«.

Dosedanji deveti odstavek postane enajsti odstavek.

17. člen

Za 19. členom se doda nov 19.a člen, ki se glasi:

»19.a člen
(začasna hramba podatkov iz vloge)

(1) Če državljan vloži vlogo za izdajo osebne izkaznice izven sedeža diplomatskega predstavništva ali konzulata Republike Slovenije v državi, kjer kriptiran elektronski prenos osebnih podatkov ni dovoljen ali ni mogoč, se osebni podatki državljana iz tretjega odstavka 13. člena tega zakona, fotografija iz četrtega odstavka 13. člena tega zakona in prstni odtisi iz osmega odstavka 13. člena tega zakona hranijo in prenašajo na ustrezno varovanem in kriptiranem elektronskem mediju do njihovega elektronskega prenosa v evidenco izdanih osebnih izkaznic, vendar največ 15 dni od njihove pridobitve.

(2) Določba prejšnjega odstavka se uporablja tudi, če državljan vloži vlogo za izdajo osebne izkaznice na diplomatskem predstavništvu ali konzulatu Republike Slovenije v času, ko kriptiran elektronski prenos osebnih podatkov v evidenco izdanih osebnih izkaznic ni mogoč.

(3) V času hrambe na elektronskem mediju iz prvega odstavka tega člena morajo biti osebni podatki državljana varovani v skladu s predpisi, ki urejajo varstvo osebnih podatkov.

(4) Po prenosu osebnih podatkov iz prvega odstavka tega člena v evidenco izdanih osebnih izkaznic se osebni podatki na elektronskem mediju uničijo.

(5) Prvi, tretji in četrti odstavek tega člena se uporabljajo tudi za vloge, ki so sprejete izven uradnih prostorov organov, pristojnih za izdajo osebnih izkaznic.«.

18. člen

V 20. členu se v prvem odstavku za besedo »zakona« doda vejica in besedilo »ministrstva, pristojnega za zunanje zadeve, in ministrstva, pristojnega za notranje zadeve,«.

Za prvim odstavkom se dodata nova drugi in tretji odstavek, ki se glasita:

»(2) Osebne podatke na elektronskem mediju iz prvega odstavka 19.a člena tega zakona lahko uporabljajo le pooblaščeni uslužbenci diplomatskega predstavništva ali konzulata Republike Slovenije.

(3) Podoba obraza imetnika osebne izkaznice, shranjena kot biometrični podatek, in prstni odtisi oziroma prstni odtis, shranjen kot biometrični podatek na pomnilniškem mediju, se lahko uporabljajo le za preverjanje verodostojnosti osebne izkaznice in istovetnosti imetnika osebne izkaznice pri prehajanju države meje.«.

Dosedanja drugi in tretji odstavek postaneta četrti in peti odstavek.

19. člen

V 21. členu se v prvem odstavku za besedilom »3. člena,« doda besedilo »tretjega in«.

20. člen

V 24. členu se v prvem odstavku v drugi točki pred besedo »četrti« doda besedilo »tretji in«.

21. člen

V 27. členu se v prvem odstavku na koncu četrte alineje doda pika, peta alineja pa se črta.

PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

22. člen (izvršilni predpisi)

Minister, pristojen za notranje zadeve, do začetka uporabe tega zakona izda ali uskladi:

1. obrazec osebne izkaznice in njegovo ceno iz prvega odstavka 6. člena zakona;
2. zapis imen občine, naselja ali ulice iz tretjega odstavka 6. člena zakona;
3. način odvzema prstnih odtisov iz osmega odstavka 13. člena zakona.

23. člen

(uporaba veljavnih osebnih izkaznic)

Osebne izkaznice, izdane do začetka uporabe tega zakona, se lahko uporabljajo do poteka njihove veljavnosti.

24. člen

(uskladitvena določba)

Z dnem uveljavitve tega zakona preneha veljati Pravilnik o izvrševanju zakona o osebni izkaznici (Uradni list RS, št. 52/13), uporablja pa se do uveljavitve oziroma začetka uporabe predpisov iz 22. člena tega zakona.

25. člen

(izdaja osebne izkaznice za namen elektronske identifikacije)

Izdaja osebne izkaznice za namene iz tretjega odstavka 1. člena tega zakona se omogoči po uveljavitvi zakona, ki ureja elektronsko identifikacijo in storitve zaupanja, ter po objavi sklepa o uporabi osebne izkaznice za namene elektronske identifikacije v Uradnem listu Republike Slovenije. Ta sklep izda minister, pristojen za centralno storitev za spletno prijavo in elektronski podpis.

26. člen

(začetek veljavnosti in uporabe)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporabljati pa se začne devet mesecev po njegovi uveljavitvi.

III. OBRAZLOŽITEV

K 1. členu – 1. člen Zakona o osebni izkaznici (Ur. l. RS, št. 35/11, ZOIzk-1, v nadaljnjem besedilu: veljavni zakon) določa tako imenovane funkcionalnosti osebne izkaznice. Osebna izkaznica je javna listina za izkazovanje istovetnosti in državljanstva. Slednje zagotavlja nabor osebnih podatkov na osebni izkaznici, med katerimi je tudi podatek o slovenskem državljanstvu. Ker se lahko državljanstvo izkazuje z veljavno osebno izkaznico, predložitev veljavne osebne izkaznice nadomešča predložitev potrdila o državljanstvu. Osebna izkaznica je tudi potovalni dokument, saj se lahko uporablja za prehod državne meje in vstop v države, ki to omogočajo na podlagi dvostranskih sporazumov oziroma privolitve za vstop na njihovo ozemlje z veljavno osebno izkaznico v drugačni obliki (npr. diplomatska nota z obvestilom o sprejetju sklepa vlade, da je vstop v državo slovenskim državljanom omogočen z osebno izkaznico).

Predlog zakona predvideva širitev funkcionalnosti osebne izkaznice, in sicer s tem, da se vsem državljanom po dopolnjenem 12. letu starosti izda osebna izkaznica, ki na pomnilniškem mediju vsebuje tudi sredstvi elektronske identifikacije in kvalificirano potrdilo za elektronski podpis za tvorjenje kvalificiranega elektronskega podpisa (v nadaljnjem besedilu: kvalificirano potrdilo za elektronski podpis). Ta bodo državljanom omogočala elektronsko identifikacijo za opravljanje e-storitev javnega sektorja, lahko pa tudi v drugih primerih, pod pogoji, ki jih bo določal zakon, ki bo uredil elektronsko identifikacijo in elektronski podpis. Sredstvi elektronske identifikacije sta predvideni zaradi različnih potreb elektronskih storitev, ki jih je mogoče izvajati ali z uporabo sredstev elektronske identifikacije visoke ravni zanesljivosti ali pa nizke ravni zanesljivosti. Slednje bi bilo mogoče uporabljati na primer pri storitvah eZdravja, če bi se informacijski sistemi, ki jih zagotavlja Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije prilagodili na način, da za posameznik za svojo identifikacijo pred zdravstvenim osebjem ne bi več potreboval kartice zdravstvenega zavarovanja, temveč osebno izkaznico.

Predlog zakona ne vzpostavlja pravne podlage za uporabo sredstev elektronske identifikacije v posameznih postopkih, temveč vzpostavlja le pravno podlago, da se osebna izkaznica lahko uporabi kot nosilec sredstva elektronske identifikacije.

S predlogom zakona se izvaja tudi Uredba (EU) 2019/1157 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. junija 2019 o okrepitvi varnosti osebnih izkaznic državljanov Unije in dokumentov za prebivanje, izdanih državljanom Unije in njihovim družinskim članom, ki uresničujejo svojo pravico do prostega gibanja (UL L št. 188 z dne 12. 7. 2019, str. 67).

K 2. členu – Drugi stavek 2. odstavka 4. člena veljavnega zakona določa: »*Pojma finančna družba in finančna storitev po tem zakonu imata enak pomen kot v zakonu, ki ureja bančništvo.*« Zakon o bančništvu je do leta 2016 med finančne družbe uvrščal tudi zavarovalnice in pozavarovalnice, z novelo pa je za svoje potrebe definiral finančne družbe ožje, saj je za potrebe bank določil le dodatne in druge finančne storitve. Med njimi tudi zavarovalno dejavnost. Pri nomotehničnem branju tako prihaja do težav, saj po črki zakona sedaj niso več vključene vse finančne družbe, kar vnaša določeno mero pravne negotovosti, in neenako obravnava primerljive subjekte na trgu. Poslovanje vseh finančnih družb je namreč podobno, vse izvajajo identifikacijo stranke, vse so v določenem obsegu zavezanci po Zakonu o preprečevanju pranja denarja in financiranja terorizma, vse se uvrščajo v finančni sektor, vse so strogo regulirani ipd. S predlagano spremembo (črtanjem stavka) se tako vzpostavlja enako stanje za vse finančne družbe.

Prepoved hrambe kopije osebne izkaznice v elektronski obliki je bila v veljavnem zakonu določena zaradi množičnega kopiranja osebnih izkaznic s strani različnih upravljavcev ter glede na ugotovitve o slabem varovanju kopij, kar je posledično omogočalo krajo identitete.

Ker zaradi zakonodaje na področju varovanja arhivskega in dokumentarnega gradiva ter razvoja e- poslovanja ni potrebe po ohranitvi prepovedi hrambe osebnih izkaznic v elektronski obliki, jo predlog zakona ukinja.

K 3. členu – 5. člen veljavnega zakona določa organe, ki so pristojni za izdajo osebne izkaznice. Poleg upravnih enot so to tudi Ministrstvo za notranje zadeve in diplomatska predstavništva ali konzulati Republike Slovenije v tujini. Pristojnosti so se v preteklosti prilagajale dejanskim potrebam. Z odpravo krajevne pristojnosti se je vloga približala državljanom tako, da je lahko vložena na kateri koli upravni enoti ne glede na prebivališče posameznika, s širitvijo nabora držav, v katere se lahko potuje z osebno izkaznico, se je pristojnost za izdajo enako, kot to velja za potni list, razširila tudi na diplomatska predstavništva in konzulate Republike Slovenije v tujini, kar omogoča lažjo pridobitev dokumenta državljanom, ki so v tujini. Ministrstvo za notranje zadeve je pristojni organ za izdajo osebne izkaznice v nujnih primerih. Takšna rešitev je sledila logistiki izdelave osebnih izkaznic v preteklosti, saj se je zagotavljal hitrejši prenos kartončkov vlog in izdelanih osebnih izkaznic iz enotne točke do proizvajalca in nazaj. Po informatizaciji vlog, ki omogoča, da so podatki, potrebni za izdelavo osebne izkaznice pri proizvajalcu takoj, ko je vloga popolna in potrjena, ne glede na to, kateri organ je vlogo sprejel, lahko pod enakimi pogoji kot ministrstvo nujne vloge rešujejo tudi vse upravne enote, ki so glede na geografsko razpršenost državljanom tudi bližje. Predlog zakona tako predvideva ukinitvev Ministrstva za notranje zadeve kot pristojnega organa za izdajo osebnih izkaznic, ministrstvo pa ostaja izključno drugostopni organ v postopkih izdaje tega dokumenta.

K 4. členu – Glede na ureditev, da osebna izkaznica vključuje tudi sredstvi elektronske identifikacije in kvalificirano potrdilo za elektronski podpis, se dodaja novi 5.a člen, ki določa organ, ki zagotavlja sredstvi elektronske identifikacije ter kvalificirano potrdilo za elektronski podpis. To je ministrstvo, pristojno za centralno storitev za spletno prijavo in elektronski podpis, kar je trenutno Ministrstvo za javno upravo.

K 5. členu – 6. člen veljavnega zakona določa obrazec osebne izkaznice. Ker je osebna izkaznica potovalni dokument, po novem pa bo tudi biometrični identifikacijski dokument, mora glede dimenzije, tipa kartice, njenih fizičnih lastnosti, postavitve podatkovnih polj in grafične izvedbe zapisov ustrezati mednarodnim standardom, kar se podrobneje ureja s podzakonskim aktom, ki ga predpiše minister, pristojen za notranje zadeve. S podzakonskim aktom se uredi tudi cena obrazca osebne izkaznice, poleg katere se ločeno zaračunava tudi upravna taksa, skladno z Zakonom o upravnih taksah (Uradni list RS, št. 106/10 – uradno prečiščeno besedilo, 14/15 – ZUUJFO, 84/15 – ZZelP-J, 32/16 in 30/18 – ZKZaš; v nadaljnjem besedilu: ZUT). Že sam zakon pa določa nabor podatkov o imetniku osebne izkaznice in o samem dokumentu.

Predlog zakona predvideva, da se obstoječim podatkom dodaja tip osebne izkaznice (na podlagi katerega bo razvidno, ali gre za osebno izkaznico z elektronsko identiteto ali brez) in dvočrkovna koda države izdajateljice, kar zahteva Uredba 2019/1157/EU. Uredba zahteva izdajo biometričnih osebnih izkaznic, zato bo, enako kot na potnih listinah, na obrazec osebne izkaznice dodan tudi čip – pomnilniški medij, na katerem bodo shranjeni biometrični podatki podobe obraza (za vse imetnike osebnih izkaznic) in prstna odtisa (po dopolnjenem 12. letu starosti), razen če odvzem ne bo mogoč.

V izogibitev različicam osebnih izkaznic, je starost 12 let tudi presečna starost za izdajo osebne izkaznice s sredstvom elektronske identifikacije in kvalificiranim potrdilom za elektronski podpis, ki bodo zagotavljali elektronsko identiteto posameznika, zapisano na pomnilniškem mediju, ter možnost elektronskega podpisovanja. Izdajatelj le-tega je ministrstvo, pristojno za centralno storitev za spletno prijavo in elektronski podpis, ki v predpisu o elektronski identifikaciji in elektronskem podpisu opredeli tudi uporabnost sredstev elektronske identifikacije in kvalificiranega potrdila za elektronski podpis, nosilec pa je osebna izkaznica.

Veljavnost osebne izkaznice ne preneha, če so sredstvi elektronske identifikacije ali kvalificirano potrdilo neveljavni.

Predlog zakona določa nabor podatkov, ki so zapisani na čipu nosilca. Poleg podatkov, ki bodo določeni v predpisu, ki ureja elektronsko identifikacijo, bodo na čipu zapisani tudi koda države izdajateljice, serijska številka osebne izkaznice, datum izdaje in datum veljavnosti osebne izkaznice, ime in priimek, državljanstvo, rojstni datum, dvočrkovna koda države rojstva in kraj rojstva, spol in EMŠO.

Da bi povečali uporabnost osebne izkaznice ter zagotovili večjo pravno varnost pri identifikaciji posameznika, se med podatke dodaja dvočrkovna koda države rojstva in kraj rojstva. Pri plačilu odkupnine morajo namreč državljani ob identifikaciji z osebno izkaznico ta podatek dodatno navajati, kar izhaja iz izvrševanja Uredbe 2015/847/EU, ki velja za vse ponudnike plačilnih storitev (banke, hranilnice, pošta ...) v Evropski uniji od junija 2017.

Za povečanje uporabnosti osebne izkaznice v pravnem prometu predlog določa, da se k podatku o stalnem oziroma začasnem prebivališču na osebno izkaznico zapišeta tudi pošta in poštna številka. Pošta in poštna številka sicer nista sestavni del naslova stalnega oziroma začasnega prebivališča na območju Republike Slovenije, ki je podan v definiciji, ki izhaja iz ZPPreb-1 in po kateri naslov sestavljajo občina, naselje, ulica, hišna številka ter dodatek k hišni številki in številka stanovanja, če obstajata, kljub temu pa podatek o pošti in poštni številki naslova obstaja v Registru prostorskih enot, ki je vir podatka za zapis naslova. Hkrati vključitev navedenih podatkov pripomore tudi k večji pravni varnosti pri identifikaciji posameznika.

V povezavi z zapisom naslova se uporabnost osebne izkaznice povečuje tudi z opredelitvijo zapisa naslova glede na strukturo podatkov. V določenih primerih se lahko zapis imena občine in naselje ali naselja in ulice ponovi, zato je smiselno zagotavljanje prilagoditve zapisov posameznih naslovov. Način prilagoditve bo opredeljen s podzakonskim aktom.

K 6. členu – 8. člen veljavnega zakona opredeljuje izdelavo, skladiščenje in personalizacijo (to je posebitev podatkov, zapisanih na obrazcu in pomnilniškem mediju) osebnih izkaznic. Glede na to, da je osebna izkaznica pomemben identifikacijski dokument, ki se uporablja tako doma kot v tujini, je takšno zakonsko določilo nujno, zakonski pogoji pa hkrati predstavljajo tudi obveznosti, ki jih morata izpolnjevati proizvajalec osebnih izkaznic, izbran v skladu s predpisi, ki urejajo javna naročila, v skladu s sklenjeno pogodbo in podjetje ali organizacija, registrirana za prenos poštnih pošiljk, ki mora zagotoviti zaščito, varnost in sledljivost poštnih pošiljk. Predlog zakona obstoječo določbo dopolnjuje z določilom, ki ga vsebuje tudi veljavni tretji odstavek 12. člena Zakona o potnih listinah (Uradni list RS, št. 29/2011 – UPB; v nadaljnjem besedilu: ZPLD-1), ki ureja smiselno enako materijo nadzora izdelave, skladiščenja in personalizacije ter prenosa potnih listin. Ministrstvu za notranje zadeve daje podlago za izvajanje nadzora in pravice do pregleda vse dokumentacije, ki se nanaša na postopke izdelave, personalizacije in skladiščenja obrazcev osebnih izkaznic, njihovega prenosa, prostore, v katerih poteka njihova izdelava, personalizacije in skladiščenja ter preverjanja, ali osebe, ki opravljajo te naloge, izpolnjujejo ustrezne pogoje za opravljanje dela.

Ker nova biometrična osebna izkaznica vključuje tudi zapis podatkov za elektronsko identifikacijo in elektronski podpis, predlog zakona v zvezi z navedenim omogoča tudi ministrstvu, pristojnem za centralno storitev za spletno prijavo in elektronski podpis, da v okviru nadzora pregleduje vso dokumentacijo, ki se nanaša na postopke izdelave, personalizacije in skladiščenja obrazcev osebnih izkaznic, njihovega prenosa, prostore, v katerih poteka njihova izdelava, personalizacija in skladiščenje ter preverja, ali osebe, ki opravljajo te naloge, izpolnjujejo pogoje, ki jih določajo predpisi, ki urejajo elektronsko identifikacijo in elektronski predpis.

K 7. členu – 9. člen veljavnega zakona ureja veljavnost osebne izkaznice, ki je odvisna od

starosti imetnika in drugih okoliščin. Otrokom do dopolnjenega tretjega leta starosti se izda osebna izkaznica z veljavnostjo treh let, otroku od tretjega do 18. leta starosti pa z veljavnostjo pet let. Državljanu od 18. do 70. leta starosti se izda osebna izkaznica z veljavnostjo deset let, državljanu po dopolnjenem 70. letu starosti pa osebna izkaznica s trajno veljavnostjo. Veljavnost osebnih izkaznic (razen trajne veljavnosti) je poenotena z veljavnostjo potnih listov. Pri tem je glavno izhodišče za določitev veljavnosti spreminjanje podobe imetnika in s tem njegove prepoznavnosti pri identifikaciji, ko se izkazuje s svojim dokumentom. Posebna, neodvisna od starosti imetnika, je enoletna veljavnost osebne izkaznice. S to se izda osebna izkaznica državljanu, ki je v zadnjih petih letih zaradi neskrbnega ravnanja (lastna malomarnost) uničil, pogrešil, izgubil ali sta mu bili odtujeni dve osebni izkaznici ali več. Morebitno skrbno ravnanje (okoliščine, v katerih ostane državljan brez dokumenta, pa nanje ni mogel vplivati, kot so vlom v stanovanje, požar ipd.) je iz zakona izvzeto, saj enoletna veljavnost predstavlja sankcijo zaradi neskrbnega ravnanja. Osebna izkaznica z enoletno veljavnostjo se prav tako izda državljanu, za katerega velja prepoved prehoda državne meje. Takšna osebna izkaznica vsebuje oznako prepovedi prehoda meje ter s tem zmanjšano funkcionalnost, saj lahko služi zgolj kot dokument za izkazovanje istovetnosti in državljanstva, ko se državljan nahaja na območju Republike Slovenije. Z enoletno veljavnostjo se izda osebna izkaznica tudi državljanu, ki je v postopku preverjanja prijave stalnega prebivališča v skladu s predpisom, ki ureja prijavo prebivališča.

Ker predlog zakona temelji na Uredbi 2019/1157/EU, po kateri se državljanom po dopolnjenem 12. letu starosti odvzameta dva prstna odtisa, predvideva tudi situacije, ko odvzem prstnih odtisov ob vložitvi vloge ne bo mogoč zaradi zdravstvenih razlogov, ki so začasni (npr. opekline ali poškodba, ki ni trajna). V tem primeru se bo osebna izkaznica izdala zgolj z veljavnostjo enega leta. Po poteku te veljavnosti se namreč predvideva, da bo odvzem prstnih odtisov mogoč, s tem pa državljan pridobi dokument, ki zaradi dodatne zaščite zagotavlja višjo raven varnosti. Enako ureditev že vsebuje šesti odstavek 14. člena ZPLD-1.

K 8. členu – Veljavni zakon v 10. členu določa, kdaj veljavna osebna izkaznica preneha. Kljub datumu, do katerega velja osebna izkaznica, ta datum pa je naveden v evidenci izdanih osebnih izkaznic in na samem dokumentu in izhaja iz 9. člena zakona, osebna izkaznica preneha veljati tudi z dnem naznanitve pogrešitve, izgube ali tatvine (z namenom preprečevanja zlorabe identitete s strani tretje osebe), s prenehanjem državljanstva Republike Slovenije (vezano na državljanstvo kot osnovni pogoj za izdajo) ali s smrtjo imetnika. V navedenih primerih osebna izkaznica po zakonu preneha veljati, četudi ni predložena v fizično uničenje organu, ki je pristojen za izdajo osebne izkaznice.

Ker bo osebna izkaznica nosilka elektronske identitete, predlog zakona v novem 10.a členu ureja tudi veljavnost sredstev elektronske identifikacije in kvalificiranega potrdila, ki so nameščeni na osebni izkaznici ter njihovo soodvisnost z veljavnostjo osebne izkaznice. Tako 10. a člen določa, da se sredstvi elektronske identifikacije in kvalificirano potrdilo izdajajo z veljavnostjo desetih let od datuma izdelave osebne izkaznice, do katerega velja osebna izkaznica ob izdaji.

Ker se osebne izkaznice na vlogo, ki jo vloži posameznik po dopolnjenem 70. letu starosti izdajo s trajno veljavnostjo, izdajatelj pa jamči za uporabnost sredstev elektronske identifikacije in kvalificiranih potrdil za elektronski podpis, ki bodo vsebovana na pomnilniškem mediju in bodo omogočala elektronsko identifikacijo in elektronski podpis posameznika zgolj deset let, predlog zakona določa, da se osebna izkaznica s sredstvom elektronske identifikacije in kvalificiranim potrdilom za elektronski podpis, izdana s trajno veljavnostjo, po preteku desetih let ne more več uporabljati za namen elektronske identifikacije. Če bo državljan želel pridobiti osebno izkaznico s to funkcionalnostjo, bo lahko staro osebno izkaznico kljub trajni veljavnosti nadomestil z novo.

Osebna izkaznica ne izgubi statusa veljavnosti, če je njena eID funkcija oziroma so sredstvi

elektronske identifikacije in kvalificirano potrdilo za elektronski podpis neveljavni (npr. da je eID funkcija preklicana ali sploh ni bila aktivirana). Državljan bo imel skladno z zakonom, ki bo uredil elektronsko identifikacijo, namreč možnost, da pri ministrstvu, ki zagotavlja elektronsko identiteto in kvalificirana potrdila za elektronski podpis, prekliče veljavnosti le-teh, pri čemer uporaba osebne izkaznice ni več mogoča v ta namen, še vedno pa se lahko uporablja in je tudi veljavna osebna izkaznica v funkcijah, opredeljenih v prvem in drugem odstavku 1. člena zakona (kot dokument za izkazovanje istovetnosti, državljanstva in kot potovalni dokument).

K 9. členu – Veljavni zakon v 12. členu določa, da lahko vlogo za izdajo osebne izkaznice vložijo državljani le osebno, druge osebe za takšno dejanje ne more pooblastiti. Vloga se vložijo pri pristojnem organu, ki dostopa do evidence osebnih izkaznic in ima ustrezne tehnične naprave za zajem fotografije, podpisa, po novem tudi prstnih odtisov. Vlogo samostojno vložijo polnoletni, poslovno sposobni državljani, ter državljani, ki še ni dopolnil 18 let starosti, pa je pridobil popolno poslovno sposobnost pred 18. letom starosti, ker je sklenil zakonsko zvezo ali ker je postal roditelj.

Tretji odstavek veljavnega zakona določa, da za državljana, mlajšega od 18 let, in državljana, ki ni poslovno sposoben, vložijo vlogo zakoniti zastopnik. Tako za državljana, ki je postavljen pod skrbništvo, vlogo vložijo njegov skrbnik. Otroke, ki nimajo staršev ali zanje starši ne skrbijo in so zato postavljeni pod skrbništvo, namreč ne zastopajo starši, ampak jih zastopa skrbnik, ki pridobi upravičenje za zastopanje na podlagi pravnega akta pristojnega organa (po veljavnem Družinskem zakoniku je to odločba sodišča - drugi odstavek 257. člena). Skrbnik pa je lahko tudi tuja pravna ali fizična oseba, ki jo kot tako slovenskemu državljanu, ki ima stalno prebivališče v tujini, določi organ, ki je pristojen po pravu tuje države (sodba, odločba ali druga listina).

V praksi prihaja do številnih zapletov v zvezi s potrebnimi soglasji staršev pri vložitvi vloge za otroka. Pristojni organi zato ob vlogah za izdajo osebne izkaznice otrok trenutno ravnaajo skladno s skupnimi usmeritvami Ministrstva za notranje zadeve in Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, ki pa jih starši vnaprej ne poznajo, zato pogosto prihaja do nesporazumov, čeprav je izdaja osebne izkaznice za otroka nujna. V izogibitev nejasnostim predlog zakona natančno določa, da za državljana, ki ni poslovno sposoben, vložijo vlogo starša ali eden od staršev s soglasjem drugega oziroma drug zakoniti zastopnik. Soglasje drugega od staršev za izdajo osebne izkaznice otroku pa ni potrebno, če otrok prebiva na naslovu, ki je enak naslovu obeh staršev (enak naslov stalnega ali vsaj začasnega prebivališča kaže na to, da med staršema ni spora in zato nevarnosti, da bi eden od staršev pridobil osebno izkaznico kot potovalni dokument ter odpeljal otroka v tujino), če za otroka vloga vlogo tisti od staršev, kateremu je otrok zaupan v varstvo in vzgojo, če prebivališče drugega starša ni znano, če mu je odvzeta starševska skrb ali če je zadržan izvajati starševsko skrb. Smiselno enaka ureditev velja tudi za prijavo prebivališča otroka in izhaja iz petega odstavka 5. člena ZPPreb-1. Skladno z 231. členom Družinskega zakonika, za sorodnika, katerima je bila skupaj podeljena starševska skrb, veljajo enake določbe, kot veljajo za otrokove starše.

Zastopanje otroka v postopku izdaje osebne izkaznice je osnovna dolžnost rejnika, zato predlog zakona izrecno zapiše, da v primeru namestitve otroka v rejništvo, vlogo za izdajo osebne izkaznice, vložijo njegov rejnik, kot to v praksi tudi že velja.

Pred izdajo osebne izkaznice se identiteta državljan in zakonitega zastopnika v praksi sicer preverja, zakonska določba pa uradno osebo k temu posebej obvezuje in ji zato nalaga bistveno večjo stopnjo odgovornosti. Slednje je pomemben element preprečevanja zlorabe identitete, na katerega opozarjajo tudi mednarodni strokovnjaki, saj se ob zamenjavi identitete ob vlogi izdelajo dokument z vsemi varnostno-zaščitnimi elementi po ustaljenem postopku in s praviimi materiali, tako da njegovo dodatno preverjanje ni potrebno. Veljavni zakon poleg klasičnega ugotavljanja istovetnosti z uradnim identifikacijskim dokumentom že omogoča tudi

vpogled uradne osebe, pooblaščenca za izdajo osebne izkaznice, v druge uradne evidence, na podlagi katerih je istovetnost mogoče ugotoviti. Ker pa samo vpogled (npr. pregled fotografij iz starih osebni izkaznic ali drugih dokumentov) zaradi časovnega zamika in s tem povezane spremembe posameznika na fotografiji ni zanesljiv, predlog zakona omogoča tudi preverjanje istovetnosti na podlagi primerjave predložene fotografije s fotografijami državljana (primerjava 1:1), ki se v digitalni obliki hranijo v evidencah izdanih uradnih identifikacijskih dokumentov (npr. s fotografijo, ki jo je državljan predložil vlogi za izdajo potne listine in se v digitalni obliki hrani v evidenci potnih listin). Preverjanje bo temeljilo na strojni primerjavi fotografij, to je tehnični rešitvi, ki bo uvedena neposredno v evidenco izdanih osebni izkaznic. Izvajala se bo primerjava predložene fotografije z že obstoječimi fotografijami te osebe, tehnična rešitev primerjave fotografij pa bo omogočila zgolj skrbnejše preverjanje identitete v praksi (manjša možnost napak, saj zakon uradni osebi nalaga visoko stopnjo odgovornosti).

Predlog zakona določa tudi primere nujnih vlog. Veljavni zakon nujne primere določa v drugem odstavku 5. člena, saj jih navezuje na izdajo osebne izkaznice na Ministrstvu za notranje zadeve, vendar se drugi odstavek 5. člena v predlogu črta. Nujni primeri se zato v enakem obsegu opredeljujejo v dodanem petem odstavku 12. člena zakona. Ob tem se jasneje opredeljuje, da se osebna izkaznica, če je razlog za nujno izdajo zdravljenje, bolezen ali smrt ožjega družinskega člana ter nujne službene obveznosti, izda brez doplačila upravne takse. Zakon sicer dopušča, da se vloga lahko obravnava kot nujna tudi v drugih primerih (npr. malomarnost državljana, ki je spregledal potek veljavnosti in že rezerviral potovanje, ipd.), vendar je potrebno doplačilo upravne takse. S tem se v Zakonu o osebni izkaznici ohranja pravna podlaga, ki omogoča izvajanje ZUT. Slednji namreč v tarifni številki 14 v opombi št. 8 določa, da se za izdajo osebne izkaznice v drugih nujnih primerih, ki kot nujni niso navedeni v Zakonu o osebni izkaznici, plača dvakratna vrednost takse iz točk 2.a, 2.b, 2.c ali 2.č te tarifne številke.

K 10. členu – Veljavni zakon v 13. členu določa obliko in vsebino vloge za izdajo osebne izkaznice. Vloga se lahko vloži tako na predpisanem obrazcu (kartonček vloge) kot v elektronski obliki. Oseba, ki vloži vlogo, mora navesti resnične podatke, zlasti tiste, ki se nanašajo na njeno identifikacijo pred pristojnim organom, saj z večino podatkov pristojni organ razpolaga sam. Navedba neresničnih podatkov se sankcionira. Veljavni zakon določa, katere podatke vsebuje obrazec vloge. Predlog zakona opušča besedo »obrazec«, ob tem pa se navaja nabor podatkov, ki jih vsebuje vloga (podatki, ki se vodijo v evidenci izdanih osebni izkaznic) in zaradi racionalizacije prikaza (elektronske oblike obrazca) niso nujno zajeti in prikazani na digitalni podpisni tablici. Vloga sicer vsebuje podatke, ki omogočajo izdelavo osebne izkaznice, in podatke, ki so pomembni za vodenje evidence osebni izkaznic.

Med podatki, za katere se je v praksi pokazalo, da ob vlogi niso potrebni, sta podpis uradne osebe, ki je sprejela vlogo, in podpis uradne osebe, ki je vročila osebno izkaznico, kadar je osebna izkaznica vročena pri organu, ki je pristojen za izdajo osebne izkaznice. Ker je vsaka posamezna uradna oseba registrirana kot uporabnik evidence izdanih osebni izkaznic, to pa omogoča rekonstrukcijo vseh posegov v evidenco, se lahko ugotovi, kdo je uradna oseba, ki je sprejela vlogo in izvedla vročitev že na podlagi prijave v register. Dodatno podpisovanje je zato nepotrebno, ukinitvev le-tega s predlogom zakona pa predstavlja razbremenitev in pospešitev ter poenostavitev postopka.

Način predložitve fotografije za izdajo osebne izkaznice je že poenoten z ZPLD-1. Fotografija mora biti ustreznih dimenzij in mora izkazovati pravo podobo imetnika. Predložena je lahko tako v klasični obliki (fotografski papir) kot v digitalni, pri čemer pa je pomembno, da predložitev v digitalni obliki pomeni izključno prevzem iz posebnega odložišča fotografij – državljan npr. ne more poslati svoje fotografije po elektronski pošti ali je prinesiti na pomnilniškem mediju. Upravljalvec elektronskega odložišča fotografij kot samostojne baze podatkov, ki se povezuje z evidenco osebni izkaznic, je Ministrstvo za notranje zadeve. Zakon določa nabor, namen in uporabo podatkov iz elektronskega vložišča fotografij ter

njihovo enoletno hrambo in ponovno uporabo. Za zmanjševanje stroškov državljanov, poenostavitve in pospešitve postopka evidentiranja vloge zakon dopušča tudi možnost ponovne uporabe fotografije, ki je bila že predložena ob prejšnji vlogi za izdajo osebne izkaznice, ob vlogi za izdajo potne listine ali ob vlogi za izdajo vozniškega dovoljenja, in sicer s prevzemom neposredno iz evidenc teh listin, seveda v primeru, da so ustrezne (izkazujejo dejansko podobo imetnika).

Z ZPLD-1 (deveti odstavek 23. člena) pa je predlog zakona poenotil tudi odvzem prstnih odtisov. Ob vlogi za izdajo osebne izkaznice se državljanu od dopolnjenega 12. leta starosti odvzame dva ploska prstna odtisa, razen v primerih, ko je iz zdravstvenih razlogov mogoč odvzem le enega prstnega odtisa ali ko odvzem prstnih odtisov ni mogoč. Način odvzema prstnih odtisov bo opredeljen v podzakonskem aktu. Predlog zakona v tem delu (starostna meja) temelji tudi na Uredbi 2019/1157/EU.

K 11. členu – Veljavni zakon v 15. členu določa organe, pri katerih državljan naznanj pogrešitev, krajo ali izgubo osebne izkaznice. Med njimi je tudi Ministrstvo za notranje zadeve v primeru, ko je naznanitev predpogoj sprejema nujne vloge. Ker predlog zakona s črtanjem drugega odstavka 5. člena ministrstvu ne daje več podlage za sprejem nujnih vlog, je potrebna tudi prilagoditev 15. člena, to je odvzem možnosti naznanitve pogrešitve osebne izkaznice na Ministrstvu za notranje zadeve.

Ob naznanitvi pogrešitve, kraje ali izgube osebne izkaznice zadostuje elektronska identifikacija posameznika. Predlog zakona zato določa, da je naznanitev pogrešitve mogoča tudi prek enotnega državnega portala eUprava z naprednim elektronskim podpisom, ki temelji na kvalificiranem potrdilu za elektronski podpis, skladno s predpisi, ki urejajo elektronsko identifikacijo in elektronski podpis. V praksi to vključuje tudi kvalificirani elektronski podpis, ki je »napredni elektronski podpis, ki se ustvari z napravo za ustvarjanje kvalificiranega elektronskega podpisa in temelji na kvalificiranem potrdilu za elektronske podpise«. To upoštevanje zahteva tudi 2. odstavek 27. člena Uredbe eIDAS, ki med drugim določa, da če »država članica za uporabo spletne storitve, ki jo zagotavlja organ javnega sektorja ali se zagotavlja v njegovem imenu, zahteva napredni elektronski podpis, ki temelji na kvalificiranem potrdilu, ta država članica prizna napredne elektronske podpise, ki temeljijo na kvalificiranem potrdilu, in kvalificirane elektronske podpise, ki so vsaj v formatih ali uporabljajo metode, ki so opredeljeni v izvedbenih aktih iz odstavka 5.«.

Takšna storitev državljanom omogoča, da lahko svojo obveznost izvedejo takoj in enostavno ter neodvisno od obiska upravne enote zagotovijo hiter preklic veljavnosti osebne izkaznice.

K 12. členu – Tretji odstavek 16. člena veljavnega zakona se sklicuje na peti odstavek 15. člena zakona. Zaradi preštevilčenja odstavkov 15. člena zakona se tudi v 16. členu zakona spreminja sklic na ustrezni odstavek 15. člena zakona.

K 13. členu – ZPLD-1 v 26., 27., 28 in 29. členu določa možnost zavrnitve izdaje potnega lista oziroma ukrep odvzema že izdanega potnega lista, ki državljanu onemogoča odhod v tujino. Ker je potovalni dokument tudi osebna izkaznica, veljavni Zakon o osebni izkaznici v 17. in 18. členu ureja smiselno enak ukrep, ki se nanaša na prepoved izdaje oziroma odvzem osebne izkaznice s potovalno funkcijo, ki pa jo za potrebe identifikacije na območju Republike Slovenije nadomesti osebna izkaznica z oznako prepovedi prehoda države meje, če to odloči sodišče, če je zoper državljana, ki prosi za izdajo osebne izkaznice, uveden kazenski postopek oziroma teče postopek v zakonskih sporih ali postopek za ureditev razmerij med starši in otroki, dokler postopek traja in je za potrebe postopka to potrebno ter če to zahteva policija na podlagi pravnomočnih sodb in če kazen ni izbrisana, če je bila državljanu najmanj dvakrat izrečena kazen zopora za kazniva dejanja neupravičene proizvodnje in prometa s prepovedanimi drogami, nedovoljenimi snovmi v športu in predhodnimi sestavinami za izdelavo prepovedanih drog, ponarejanja denarja, tihotapstva, ponarejanja listin, nedovoljene

proizvodnje in prometa orožja ali eksplozivov, prepovedanega prehajanja meje ali ozemlja države, trgovine z ljudmi, terorizma, financiranja terorizma, ščuvanja in javnega poveličevanja terorističnih dejanj, novačenja in usposabljanja za terorizem, novačenja vojaških najemnikov in oseb, mlajših od osemnajst let, za kazniva dejanja zoper spolno nedotakljivost ali za kazniva dejanja, povezana s tujino, za katera je v zakonu predpisana kazen osem ali več let zapora. Če ima državljan že veljavno osebno izkaznico, se mu ta odvzame v hrambo na podlagi dokončne odločbe, ki ne zadrži izvršitve.

Predlog zakona opredeljuje zavrnitev izdaje osebne izkaznice (brez prepovedi prehoda državne meje) in njeno začasno razveljavitve ter posledično možnost izdaje osebne izkaznice s prepovedjo prehoda državne meje, »zahtevo« organov pa nadomešča z ustrežnejšim izrazom »predlog ukrepa«. Ohranja razloge za zavrnitev izdaje oziroma začasno razveljavitve osebne izkaznice, dodatno pa opredeljuje namen zavrnitve izdaje oziroma začasne razveljavitve. Skladno s predlogom zakona lahko sodišče z začasno odredbo odloči, da se prepove izdaja osebne izkaznice za otroka ter predlaga ukrep prepovedi izdaje oziroma začasne razveljavitve osebne izkaznice tudi v primeru, če je zoper državljana izdana mednarodna tiralica ali evropski nalog za prijetje in predajo, dokler je ta v veljavi.

Predlog zakona v prvem odstavku 17. člena v posebno peto točko izloča kazniva dejanja terorizma, financiranja terorizma, ščuvanja in javnega poveličevanja terorističnih dejanj, novačenja in usposabljanja za terorizem ter novačenja vojaških najemnikov in oseb, mlajših od osemnajst let, ter zanje določa, da zadostuje zgolj izrek ene kazni zapora (veljavni zakon določa najmanj dvakrat izrečeno kazen zapora). S predlagano rešitvijo se zgolj poudarja teža navedenih kaznivih dejanj, z vidika preprečevanja terorizma z uporabo administrativnih upravnih ukrepov.

Policijo kot predlagatelja ukrepa mora o pravnomočnih sodbah obvestiti sodišče, policija pa lahko, po prejemu pravnomočne sodbe in če kazen ni izbrisana, predlaga ukrep, kot je to veljalo tudi doslej.

Če bi državljan, za katerega je podan predlog zavrnitve izdaje osebne izkaznice, vložil vlogo za izdajo osebne izkaznice, se mu namesto »običajne« osebne izkaznice lahko izda osebna izkaznica z oznako prepovedi prehoda državne meje. Takšna osebna izkaznica mu omogoča imetništvo identifikacijskega dokumenta za izkazovanje istovetnosti in državljanstva ter elektronsko identifikacijo, torej omejeno uporabo na območju Republike Slovenije. Osebna izkaznica s prepovedjo prehoda državne meje se skladno s četrtem odstavkom 9. člena zakona izda z veljavnostjo enega leta od dneva vložitve popolne vloge. Veljavnost osebne izkaznice torej ni vezana na siceršnjo veljavnost ukrepa. Vezanost na veljavnost ukrepa, ki se lahko tudi podaljša, bi namreč v praksi pomenila različne veljavnosti izdanih osebnih izkaznic z oznako prepovedi prehoda državne meje, kar z vidika pravne varnosti (vnaprej nedefinirane veljavnosti) ni ustrezna rešitev. Če bi bil predlog ukrepa tako npr. podan 1. 1. 2020, državljan pa bi vlogo za osebno izkaznico vložil 15. 2. 2020, bi mu ta veljala do 15. 2. 2021, čeprav bi ukrep (če ne bi bil podaljšan) sicer veljal do 1. 1. 2021. Za državljana pa takšna rešitev pomeni, da bi lahko osebno izkaznico s prepovedjo prehoda meje, če bi to želel, že 2. 1. 2021 nadomestil z »običajno« osebno izkaznico, ki bi mu omogočila tudi prehod meje.

Ker se v praksi dogaja, da osebe z izrečenim ukrepom prepovedi izdaje osebne izkaznice oziroma začasne razveljavitve osebne izkaznice (zaradi preprečitve prehoda meje ali izkazovanja istovetnosti državljana v tujini oziroma iz drugih razlogov), svoje osebne izkaznice na podlagi izdane odločbe o odvzemu ne izročijo v hrambo, se z namenom učinkovitega ukrepanja skladno s predlogom zakona, veljavna osebna izkaznica začasno razveljavi, s tem pa se prepreči morebitna zloraba osebne izkaznice. V tem primeru se lahko na vlogo državljana, ki mu je bila osebna izkaznica začasno razveljavljena, izda osebna izkaznica s prepovedjo prehoda državne meje.

K 14. členu – V povezavi s predlogom spremembe 17. člena veljavnega zakona se dodaja nov 17.a člen, ki učinkoviteje ureja tako imenovano administrativno oziroma upravno odločanje v primeru zavrnitve izdaje osebne izkaznice ali njene razveljavitve.

Prvi odstavek 18. člena veljavnega zakona sicer določa, da morajo predlagatelji ukrepa izdaje osebne izkaznice s prepovedjo prehoda državne meje ali odvzema osebne izkaznice brez oznake prepovedi prehoda državne meje organe, pristojne za izdajo, obvestiti o vseh dejstvih, katerih posledica je prenehanje razlogov za ukrep. Upravno enoto stalnega prebivališča državljana so o tem dolžni obvestiti takrat, kadar ima državljan stalno prebivališče v Republiki Sloveniji, Ministrstvo za notranje zadeve pa takrat, kadar državljan nima stalnega prebivališča v Sloveniji (bodisi zato, ker stalno prebiva v tujini, ali zato, ker je bil z odločbo, izdano na podlagi ZPPreb-1, v postopku ugotavljanja stalnega prebivališča izbrisan iz registra stalnega prebivalstva).

Predlog zakona pa določa tudi organ, kateremu se pošlje predlog za prepoved izdaje oziroma začasno razveljavitve osebne izkaznice. Merilo je stalno prebivališče državljana. Sodišče ali policija morajo poslati predlog organom, ki so po zakonu pristojni za izdajo potnih listin, in sicer: upravni enoti stalnega prebivališča v Republiki Sloveniji, če državljan stalno prebiva v Sloveniji, če državljan sploh nima stalnega prebivališča ali pa ima stalni naslov v tujini, pa se predlog pošlje Ministrstvu za notranje zadeve. Prejem predloga po merilu stalnega prebivališča lahko najučinkoviteje zagotovi komunikacijo med predlagateljem in organom, pristojnim za izdajo osebne izkaznice, kakor tudi med organom, pristojnim za izdajo osebne izkaznice in izdajo odločbe o začasni razveljavitvi, ter državljanom.

Sedanja ureditev vpisa ukrepa v evidenco potnih listin (od koder se zapis posledično prenese v evidenco izdanih osebnih izkaznic) ne pomeni tudi razveljavitve veljavnosti morebiti že izdane osebne izkaznice brez prepovedi prehoda državne meje, ki jo ima državljan. Če državljan osebne izkaznice ne predloži v hrambo upravni enoti, jo lahko še naprej uporablja, tako pa je ukrep popolnoma neučinkovit in ne doseže svojega namena (prepoved prehoda meje). Za zagotavljanje učinkovitosti ukrepa v čim krajšem času po tem, ko so za to podani razlogi, predlog zakona predvideva takojšnjo razveljavitve veljavnosti osebne izkaznice. Pristojni organ izda odločbo o začasni razveljavitvi osebne izkaznice za eno leto oziroma do prenehanja razlogov, če ti trajajo manj kot eno leto, v odločbi pa se imetniku osebne izkaznice tudi naloži, da mora najpozneje v treh dneh po vročitvi odločbe izročiti osebno izkaznico v hrambo organu, ki je izdal odločbo. Pri tem je pomembno poudariti, da je razveljavitve veljavnosti osebne izkaznice zgolj začasna, saj se lahko v povezavi z 18. členom zakona ob prejemu obvestila o prenehanju razlogov za ukrep ali če zahteva po preteku enega leta od dneva vložitve ni obnovljena, osebna izkaznica uporablja naprej kot veljavna.

Čim hitrejša izdaja odločbe o odvzemu osebne izkaznice brez oznake prepovedi prehoda državne meje je za namen dosega preprečitve prehoda meje ali izkazovanja istovetnosti državljana v tujini, da bi se zavaroval javni red ali zagotovil potek kazenskega postopka oziroma če to zahtevajo interesi obrambe države, bistvenega pomena. Zakon doslej ni izrecno določal, da zaslišanje stranke pred izdajo odločbe ni potrebno, odločba o odvzemu se namreč izda po skrajšanem upravnem postopku (144. člen Zakona o splošnem upravnem postopku). Gre za izvedbo nujnega ukrepa v javnem interesu, ki ga ni mogoče odlagati, dejstva, na katera se opira odločba, pa so ugotovljena ali vsaj verjetno izkazana. Predlog predlagatelja za prepoved izdaje osebne izkaznice oziroma začasno razveljavitve osebne izkaznice (posledična izdaja osebne izkaznice z oznako prepovedi prehoda državne meje na vlogo državljana oziroma odvzem osebne izkaznice brez te oznake) je za upravni organ, pristojen za izdajo osebne izkaznice, zadostna podlaga za izdajo odločbe, saj nima samostojne diskrecijske pravice o nadaljnjem presojanju upravičenosti podanega predloga. Odločba se vroči imetniku v roke kadarkoli in kjerkoli se ta najde, na zahtevo upravne enote oziroma ministrstva, pristojnega za notranje zadeve, ali ministrstva, pristojnega za zunanje zadeve lahko odločbo vroči tudi policija. Če odločbe ni mogoče vročiti ob prvem osebnem vročanju

(prvi poizkus dejanske osebne vročitve, in ne osebno vročanje po 87. členu Zakona o splošnem upravnem postopku), se vroči z javnim naznanilom na oglasni deski organa in državnem portalu eUprava, na način kot to določa zakon, ki ureja splošni upravni postopek. Ker gre pri odvzemu osebne izkaznice brez oznake prepovedi prehoda državne meje za izvedbo nujnega ukrepa v javnem interesu, ki ga ni mogoče odlagati, se odločba šteje za vročeno z dnem objave sporočila o vročanju z javnim naznanilom na oglasni deski organa in državnem portalu eUprava. Četudi odločba šteje za vročeno z dnem objave sporočila o vročanju z javnim naznanilom, pa zaradi dosega namena javnega naznanila, predlog zakona izrecno določa, da mora biti sporočilo o vročanju z javnim naznanilom na oglasni deski organa in državnem portalu eUprava objavljeno najmanj 15 dni. Pritožba zoper izdano odločbo ne zadrži izvršitve, takšna ureditev pa že velja.

Veljavni zakon v 17. členu sicer določa odvzem osebne izkaznice brez oznake prepovedi prehoda državne meje, pri čemer je za odvzem pristojen organ izdaje. V praksi takšen odvzem ni učinkovit, saj je lahko pristojni organ v odločbi zgolj naložil obveznost predložitve osebne izkaznice. Ne glede na to, da predlog zakona državljanu izrecno nalaga dolžnost, da mora v treh dneh po vročitvi odločbe predložiti osebno izkaznico v hrambo (izdajatelju odločbe o odvzemu), in sicer za čas trajanja ukrepa, ki je določen v 18. členu predloga zakona, zaradi zagotavljanja učinkovitosti ukrepa pa določa, da lahko takšno začasno neveljavno osebno izkaznico kadar koli odvzame tudi policija. Po vnosu ukrepa o začasni neveljavnosti osebne izkaznice v Schengenski informacijski sistem in Interpolovo bazo podatkov ukradenih in izgubljenih potovalnih dokumentov, lahko odvzame dokument tudi tuja policija in ga pošlje na veleposlaništvo Republike Slovenije najbližji državi, kjer je bil dokument zasežen, kot to v praksi že poteka (38. in 39. člen Sklepa Sveta 2007/533/PNZ z dne 12. 6. 2007 o vzpostavitvi delovanja in uporabi druge generacije schengenskega informacijskega sistema ter Uredbe (EU) 2018/1862 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 28.11.2018 o vzpostavitvi in uporabi schengenskega informacijskega sistema (SIS) na področju policijskega sodelovanja in pravosodnega sodelovanja v kazenskih zadevah, o spremembi in razveljavitvi Sklepa Sveta 2007/533/PNZ ter o razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1986/2006 Evropskega parlamenta in Sveta in Sklepa Komisije 2010/261/EU). Zaradi zagotavljanja učinkovitosti ukrepa se tudi določa, da lahko začasno neveljavno osebno izkaznico, ki je imetnik ne izroči v hrambo, zaseže tudi sodišče. Organ, ki je zasegel osebno izkaznico, odvzeto osebno izkaznico nato pošlje (najbližjemu) organu, ki je pristojen za izdajo osebne izkaznice (kateri koli upravni enoti, diplomatskemu predstavništvu ali konzulatu Republike Slovenije v tujini).

K 15. členu - V povezavi s predlogom spremembe 17. člena veljavnega zakona in novim 17.a členom se usklajuje tudi 18. člen veljavnega zakona. O prenehanju razlogov za zavrnitev izdaje, začasno razveljavitev osebne izkaznice ali za izdajo osebne izkaznice s prepovedjo prehoda državne meje morajo predlagatelj takoj obvestiti prejemnika prvotnega predloga. Ukrej velja eno leto (začasna razveljavitev preneha ex lege, osebna izkaznica velja), lahko pa se tudi obnovi in s tem podaljša (izda se nova odločba). Po prenehanju razlogov za ukrep se odločba o začasni razveljavitvi osebne izkaznice razveljavi, morebiti začasno razveljavljena oziroma odvzeta osebna izkaznica pa se vrne imetniku.

K 16. členu – Veljavni zakon v 19. členu določa, da evidenco izdanih osebnih izkaznic vodi in vzdržuje pristojni organ, ki neposredno sprejema vloge za izdajo osebnih izkaznic, ter ažurira statuso veljavnosti osebnih izkaznic ob poteku, uničenju, pogrešitvah itd., centralno pa Ministrstvo za notranje zadeve. Evidenca vsebuje podatke iz vloge za izdajo osebne izkaznice in tudi podatke o osebni izkaznici, kot so tip osebne izkaznice (dvojezičnost, izdaja osebne izkaznice na začasno prebivališče, izdaja osebne izkaznice s prepovedjo prehoda državne meje), datum izdaje, izdelave, prevzema na pošti, vročitve, veljavnost, serijsko in registrsko številko. Evidenca se vodi zaradi preverjanja istovetnosti in državljanstva ter prehod državne meje, obdelava podatkov iz evidence pa je dopustna le v obsegu, ki je potreben za uresničevanje namena. Predlog zakona dodaja dva namena vodenja evidence, prvi namen izhaja iz novega tretjega odstavka 1. člena zakona in se nanaša na preverjanje elektronske identitete posameznika, kot namen pa se opredeljuje tudi vodenje upravnih postopkov po

Zakonu o osebni izkaznici.

Predlog zakona sledi rešitvi veljavnega 30. člena ZPLD-1 in izrecno določa, da je v evidenci izdanih osebnih izkaznic fotografija imetnika v digitalni obliki, ki je ni mogoče prebrati z napravami za branje biometričnih podatkov, zaradi izdaje biometričnih osebnih izkaznic, pa določa tudi, da evidenca vsebuje prstna odtisa oziroma prstni odtis in podatek o roki in prstu prstnega odtisa.

Veljavni zakon določa, da evidenca vsebuje podatke o izgubljenih, pogrešanih in ukradenih osebnih izkaznicah. Izguba, pogrešitev ali kraja osebne izkaznice pa vpliva na status njene veljavnosti. Na status veljavnosti osebne izkaznice pa lahko vplivajo tudi druge okoliščine (npr. zamenjava zaradi spremembe osebnih podatkov, naslova, reklamacija itd.). Glede na navedeno se v predlogu zakona trije razlogi, ki vplivajo na to, da osebna izkaznica postane neveljavna, nadomeščajo z vodenjem podatkov o »statusu veljavnosti« osebnih izkaznic, ki zajema tudi druge informacije o razlogih za neveljavnost dokumenta.

Ker osebna izkaznica vključuje tudi elektronsko identifikacijo in kvalificirano potrdilo za elektronski podpis, evidenca izdanih osebnih izkaznic vsebuje tudi podatek o statusu in obdobju veljavnosti sredstev elektronske identifikacije in kvalificiranega potrdila za elektronski podpis. Elektronska identiteta posameznika, shranjena na pomnilniškem mediju, se lahko uporablja skladno s predpisi, ki urejajo elektronsko identifikacijo, v pristojnosti ministrstva, pristojnega za centralno storitev za spletno prijavo in elektronski podpis.

Informacijska rešitev – možnost iskanja informacije o morebitni pogrešitvi osebne izkaznice prek portala eUprava, ki je nadomestila objavo ukradenih, pogrešanih in izgubljenih dokumentov v Uradnem listu RS, omogoča, da kdor koli (predvsem pa notarji, banke ipd.) na enostaven način preveri, ali je bila osebna izkaznica naznanjena kot pogrešana, ukradena ali izgubljena. Glede na nabor podatkov o osebni izkaznici (pristojni organ, serijska številka, datum izdaje in veljavnosti ter datum naznanitve pogrešitve) v primeru zadetka iskanja onemogoča izpostavljanje posameznikovih osebnih podatkov širši javnosti. Ker pa je lahko dokument neveljaven tudi iz drugih razlogov, se je v praksi izkazala potreba po celovitejšem iskanju. Predlog zakona tako predvideva, da se bo lahko na portalu eUprava iskalo vse osebne izkaznice in preverjalo njihovo splošno veljavnost.

Evidenca osebnih izkaznic se povezuje z evidenco potnih listin, v kateri se primarno beleži ukrep prepovedi izdaje osebne izkaznice oziroma začasne razveljavitve osebne izkaznice, ki vpliva na izdajo osebne izkaznice s prepovedjo prehoda državne meje. Popravek petega odstavka sledi popravku določil, ki se nanašajo na ukrep izdaje osebne izkaznice s prepovedjo prehoda državne meje.

Ker predlog zakona ureja izdajo biometričnih osebnih izkaznic, na novo določa hrambo prstnih odtisov. Ob tem se upoštevajo izhodišča Uredbe 2019/1157/EU ter enakovredna rešitev iz osmega odstavka 30. člena ZPLD-1. Tako predlog Zakona o osebni izkaznici predvideva hrambo prstnih odtisov do vročitve osebne izkaznice, v nobenem primeru pa ne več kot 90 dni od datuma izdaje osebne izkaznice, kot to določa tudi Uredba 2019/1157/EU.

Zaradi nove funkcionalnosti osebne izkaznice z elektronsko identiteto in kvalificiranim potrdilom za elektronski podpis, to je dokumenta, ki državljanu zagotavlja elektronsko identiteto in mu omogoča kvalificirani elektronski podpis pod pogoji, ki jih določa predpis, ki ureja elektronsko identifikacijo in elektronski podpis, se evidenca izdanih osebnih izkaznic na podlagi EMŠO povezuje z evidencama sredstev elektronske identifikacije in evidenco kvalificiranih potrdil za elektronski podpis na Ministrstvu za javno upravo. Iz evidence izdanih osebnih izkaznic se v omenjeni evidenci posredujejo podatki, ki jih izdajatelj potrebuje za lastni evidenci sredstev elektronske identifikacije in evidenco kvalificiranih potrdil za elektronski podpis, vključno s statusom, ki izkazuje veljavnost osebne izkaznice. V obratni smeri pa se iz

evidenc sredstev elektronske identifikacije in kvalificiranih potrdil za elektronski podpis v evidenco izdanih osebnih izkaznic posreduje podatek o statusu sredstva elektronske identifikacije in statusu kvalificiranega potrdila za elektronski podpis ter obdobju njihove veljavnosti.

K 17. členu – Za izdajo osebnih izkaznic so sicer že pristojna diplomatska predstavništva ali konzulati Republike Slovenije v tujini, vendar obstoječi nabor podatkov ob vlogi ne zahteva posebne rešitve ustreznega varovanja zajema podatkov, če je vloga sprejeta izven sedeža predstavništva. Ker predlog zakona uvaja biometrično osebno izkaznico, s tem pa tudi potrebo po zajemu prstnih odtisov, se z novim členom ureja začasna hramba podatkov iz vloge, pri čemer se prevzema zakonska (in tehnična) rešitev, opredeljena v 30.a členu ZPLD-1. Če bo državljani vložili vlogo za izdajo osebne izkaznice izven sedeža diplomatskega predstavništva ali konzulata Republike Slovenije v državi, kjer kriptiran elektronski prenos osebnih podatkov ni dovoljen ali ni mogoč, se bodo podatki o vlogi, prstni odtisi in fotografija do njihovega elektronskega prenosa v evidenco izdanih osebnih izkaznic hranili in prenašali na ustrezno varovanem in kriptiranem elektronskem mediju s časovno omejitvijo do največ 15 dni od njihove pridobitve. Enak pogoj se določa tudi za vloge, sprejete na predstavništvih, ki bi bile neposredno in takoj (npr. zaradi tehničnih težav s povezavami) evidentirane v evidenci izdanih osebnih izkaznic, kot tudi za vloge sprejete izven uradnih prostorov upravne enote, ko gre za sprejem vloge nepokretnih in ostarelih državljanov v domovih za ostarele oziroma vloge nepokretnih državljanov na domu. Predlog zakona zahteva varovanje osebnih podatkov skladno s predpisi, ki urejajo varstvo osebnih podatkov ter njihovo uničenje po prenosu v evidenco izdanih osebnih izkaznic.

K 18. členu – 20. člen veljavnega zakona določa uporabnike podatkov iz evidence izdanih osebnih izkaznic ter namen njihove uporabe. Zaradi sprememb, ki izhajajo iz tega predloga, je prvi odstavek 20. člena preoblikovan na način, ki Ministrstvu za notranje zadeve, ki centralno vodi evidenco in je drugostopni upravni organ v postopkih izdaje osebne izkaznice, omogoča njeno uporabo, četudi ni več v vlogi organa, pristojnega za izdajo v nujnih primerih, hkrati pa se uporaba dovoljuje tudi Ministrstvu za zunanje zadeve (pristojnost za izdajo je sicer ožja, saj je skladno s 5. členom omejena na diplomatska predstavništva in konzulate Republike Slovenije v tujini).

Novemu 19.a členu, ki ureja začasno hrambo in prenašanje podatkov o vlogah na ustrezno varovanem in kriptiranem elektronskem mediju, se dodaja pravna podlaga za uporabo teh podatkov, ki se omejuje na pooblaščenec uslužbenec diplomatskega predstavništva ali konzulata Republike Slovenije.

Zaradi uvajanja biometričnih podatkov na osebno izkaznico Uredbi (EU) Evropskega parlamenta in Sveta o okrepitvi varnosti osebnih izkaznic državljanov Unije in dokumentov za prebivanje, izdanih državljanom Unije in njihovim družinskim članom, in že veljavni rešitvi tretjega odstavka 31. člena ZPLD-1 sledi tudi predlog zakonske rešitve, skladno s katero se podoba obraza imetnika osebne izkaznice, shranjena kot biometrični podatek in prstni odtisi oziroma prstni odtis, shranjen kot biometrični podatek na pomnilniškem mediju osebne izkaznice, lahko uporabljajo le za preverjanje verodostojnosti osebne izkaznice in istovetnosti imetnika osebne izkaznice pri prehajanju države meje. Navedeno pomeni, da se biometrični podatki na čipu osebne izkaznice ne smejo uporabljati v druge namene. Ob izvajanju mejne kontrole pa se lahko izvaja zgolj preverjanje, ali je posameznik, ki se izkaže z osebno izkaznico, res pravi imetnik individualnega dokumenta (preverjanje 1 : 1) in ne iskanje posameznikov na podlagi biometričnega zapisa v bazi podatkov več posameznikov (preverjanje 1 : N).

K 19. členu – Nadzor nad izvrševanjem določb veljavnega zakona izvajata deljeno Inšpektorat Republike Slovenije za notranje zadeve ter Policija, nadzor nad določbo 4. člena veljavnega zakona, ki se nanaša na fotokopiranje osebnih izkaznic, pa izvaja informacijski pooblaščenec.

V obstoječi določbi prvega odstavka 21. člena je opredeljen nadzor nad izvrševanjem četrtega odstavka 11. člena, pomotoma pa je izpadla pristojnost nad izvajanjem nadzora nad kršitvijo tretjega odstavka 11. člena. Z dopolnitvijo se Inšpektoratu Republike Slovenije za notranje zadeve omogoča tudi sankcioniranje v primerih, ko državljan svoje osebne izkaznice ne izroči pristojnemu organu v uničenje najpozneje v 30 dneh v primeru, če spremeni priimek ali ime, spremeni stalno prebivališče, fotografija na osebni izkaznici ne kaže več njegove prave podobe ali če je osebna izkaznica poškodovana oziroma obrabljena ali če iz kakšnega drugega razloga ni več uporabna.

K 20. členu – Popravku pristojnosti za izvajanje nadzora nad kršitvijo tretjega odstavka 11. člena zakona sledi tudi dopolnitev kazenske določbe (2. točke prvega odstavka 24. člena) veljavnega zakona. Glede na navedeno se skladno s predlogom zakona z globo od 50 do 200 EUR kaznuje za prekršek tudi posameznik, ki v predpisanem roku 30 dni svoje osebne izkaznice ne izroči pristojnemu organu v uničenje v primeru, če spremeni priimek ali ime, spremeni stalno prebivališče, fotografija na osebni izkaznici ne kaže več njegove prave podobe ali če je osebna izkaznica poškodovana oziroma obrabljena ali če iz kakšnega drugega razloga ni več uporabna.

K 21. členu – Ker predlog zakona ne ohranja prepovedi hrambe kopije osebne izkaznice v elektronski obliki, se odpravi tudi nanašajoča se prekrškovna določba.

K 22. členu – Obrazec oziroma obrazci osebnih izkaznic so določeni v Pravilniku o izvrševanju zakona o osebni izkaznici (Uradni list RS, št. 52/13). Osebna izkaznica se na obstoječih obrazcih izdaja vse od 20. 6. 1998. Zaradi Uredbe 2019/1157/EU bo treba na obrazec osebne izkaznice vključiti pomnilniški medij. Hkrati bo treba na osebno izkaznico vključiti tudi dodatne in nove zaščitne elemente in nove podatke (o kraju rojstva in pošti ter poštni številki), zato bo treba osebno izkaznico tudi grafično preoblikovati. Glede na to, da prvi odstavek 8. člena Zakona o osebni izkaznici določa, da obrazce osebnih izkaznic na območju Republike Slovenije izdeluje, skladišči in personalizira izvajalec, izbran v skladu s predpisi, ki urejajo javna naročila, v skladu s sklenjeno pogodbo, je predpogoj za določitev novih obrazcev uspešna izvedba novega javnega naročila. Hkrati je treba upoštevati, da uredba določa rok za začetek izdaje biometričnih osebnih izkaznic, to je 24 mesecev po uveljavitvi.

Tudi nova cena osebne izkaznice, ki je trenutno določena z Odredbo o določitvi cene osebne izkaznice (Uradni list RS, št. 16/02 in 35/11 – ZOlk-1), bo lahko oblikovana šele po zaključenem javnem naročilu.

Predlog zakona zato v predhodnih in končnih določbah opredeljuje, da bo nov obrazec osebne izkaznice in njeno ceno minister za notranje zadeve lahko predpisal do začetka uporabe tega zakona. Hkrati bo predpisan tudi način odvzema prstnih odtisov tako, kot to že opredeljuje Pravilnik o izvrševanju Zakona o potnih listinah, in način zapisa naslova v primeru, da se v strukturi podatkov za občino, naselje in/ali ulico uporabljajo enaka poimenovanja. Zapis naslova s podvajanjem se bo prilagajal.

K 23. členu – Osebne izkaznice, ki bodo izdane do začetka izdaje biometričnih osebnih izkaznic, bodo veljale do poteka in jih državljanom ne bo treba menjati, lahko pa bodo to storili, če bodo želeli. Tudi veljavnost osebnih izkaznic, ki so izdane s trajno veljavnostjo državljanom po dopolnjenem 70. letu, zaradi spremembe zakona ne bo prenehala. Navedeno dopušča 5. člen Uredbe 2019/1157/EU, ki sicer določa postopno opuščanje starih osebnih izkaznic.

K 24. členu – Predlog uskladitvene določbe, iz katere izhaja uporaba Pravilnika o izvrševanju zakona o osebni izkaznici in posledično izdaja osebnih izkaznic na obstoječih obrazcih vse do izdaje novega pravilnika.

K 25. členu – Predlog zakona v tretjem odstavku 1. člena opredeljuje osebno izkaznico kot

nosilko funkcionalnosti elektronske identifikacije in elektronskega podpisovanja ter s tem povezano novo funkcionalnost, ne določa pa nabora storitev njene uporabe. Glede na določbe 5a člena, ki navaja, da je organ, pristojen za zagotavljanje sredstev elektronske identifikacije in kvalificiranega potrdila za elektronski podpis za tvorjenje kvalificiranega elektronskega podpisa ministrstvo, odgovorno za centralno storitev za spletno prijavo in elektronski podpis, 25. člen navaja začetek izdaje osebne izkaznice za namen iz tretjega odstavka 1. člena šele po uveljavitvi zakona, ki ureja elektronski identifikacijo in storitve zaupanja ter izdaji ustreznega sklepa odgovornega ministra. Slednje predstavlja tudi zagotovilo o ustrezni obravnavi osebnih podatkov, ki se nanašajo na sredstvo eID in kvalificirano potrdilo za elektronski podpis, v skladu z zakonodajo o varstvu osebnih podatkov, saj so vsa določila v zvezi z osebnimi podatki, ki se nanašajo na sredstvo eID in kvalificirano potrdilo za elektronski podpis, opredeljena v predlaganem zakonu, ki ureja elektronsko identifikacijo in storitve zaupanja. Glede na to, da je osebna izkaznica po predlogu te novele Zolzk le nosilec za sredstvo eID in kvalificirano potrdilo za elektronski podpis, določbe za obravnavo osebnih podatkov v ta namen ne vključujemo v to novelo Zolzk.

K 26. členu – *Vacatio legis*. Kljub temu da zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu, se začne uporabljati devet mesecev po uveljavitvi predloga zakona, saj morajo biti izpolnjeni dejanski pogoji za pričetek izdelave osebnih izkaznic. Kot izpolnjen pogoje šteje izbor izdelovalca novih osebnih izkaznic in predhodni uspešen test delovanja sistema, ki je podpora izdelavi osebnih izkaznic. Ne glede na to, da je 2. avgust 2021 z Uredbo 2019/1157/EU določen datum za pričetek izdaje biometričnih osebnih izkaznic, je namreč zmožnost zagotovitve pričetka proizvodnje s tem datumom lahko ogrožena, če javno naročilo, ki se bo lahko pričelo izvajati šele po sprejemu zakona, ne bo uspešno. Upoštevati je potrebno tudi rok, ki je potreben za predhodne priprave novih obrazcev osebnih izkaznic, nadgradnje evidence izdanih osebnih izkaznic, ki bo omogočala zajem biometričnih podatkov, ter povezavo z evidenco sredstev elektronske identifikacije in evidenco kvalificiranih potrdil za elektronski podpis itd.

IV. BESEDILO ČLENOV, KI SE SPREMINJAJO IN DOPOLNJUJEJO

1. člen (uporaba osebne izkaznice)

- (1) Osebna izkaznica je javna listina, s katero državljanica oziroma državljan Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: državljan) dokazuje istovetnost in državljanstvo.
- (2) Osebno izkaznico lahko državljan uporablja za prehod državne meje držav Evropske unije in Schengenskega prostora ter drugih držav, ki so za to izrazile privolitev.

4. člen (kopiranje osebne izkaznice)

- (1) Osebne izkaznice smejo kopirati upravljavci zbirk osebnih podatkov samo v primerih, ki jih določa zakon.
- (2) Osebno izkaznico lahko poleg njenega imetnika kopirajo notarji in finančne družbe, ki opravljajo finančne storitve, če jo potrebujejo za dokazovanje istovetnosti državljanca. Pojma finančna družba in finančna storitev po tem zakonu imata enak pomen kot v zakonu, ki ureja bančništvo.
- (3) Osebno izkaznico je za vnaprej določene namene dovoljeno kopirati tudi na podlagi pisne privolitve imetnika osebne izkaznice.
- (4) Za ugotavljanje istovetnosti in državljanstva je dopusten vpogled v osebno izkaznico imetnika; kadar je to potrebno, pa tudi prepis osebnih podatkov z nje.
- (5) Ob kopiranju osebne izkaznice je treba z ustrežno oznako na kopiji zagotoviti, da se kopija osebne izkaznice ne bo uporabljala za druge namene. Prepovedano je nadaljnje kopiranje kopije.
- (6) Na vlogo imetnika osebne izkaznice je upravljavec zbirk osebnih podatkov dolžan izdati potrdilo o kopiji osebne izkaznice, na katerem je naveden namen rabe in rok hrambe kopije.
- (7) Kopijo osebne izkaznice je prepovedano hraniti v elektronski obliki.

5. člen (organi, pristojni za izdajo osebne izkaznice)

- (1) Osebno izkaznico izda upravna enota.
- (2) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka sme osebno izkaznico v nujnih primerih, kot so zdravljenje, bolezen oziroma smrt ožjega družinskega člana ter nujni službeni opravki, izdati ministrstvo, pristojno za notranje zadeve.
- (3) Državljanu, ki v tujini stalno ali začasno prebiva ali je v tujini in se zaradi zdravstvenih ali drugih upravičenih razlogov ne more vrniti v državo, lahko izda osebno izkaznico tudi diplomatsko predstavništvo ali konzulat Republike Slovenije.

6. člen (obrazec osebne izkaznice)

- (1) Osebna izkaznica se izda na obrazcu, ki ga predpiše minister, pristojen za notranje zadeve, ki določi tudi ceno osebne izkaznice.
- (2) Osebna izkaznica vsebuje naslednje podatke:
- serijsko številko osebne izkaznice;
  - fotografijo državljanca;
  - priimek in ime;
  - državljanstvo;
  - rojstni datum;
  - EMŠO;
  - spol;
  - stalno prebivališče oziroma začasno prebivališče oziroma oznako, da državljan nima prebivališča;

- datum izdaje in datum veljavnosti osebne izkaznice;
- organ, pristojen za izdajo osebne izkaznice;
- lastnoročni podpis državljana, ki zna in se zmore podpisati;
- oznako prepovedi uporabe osebne izkaznice za prehod državne meje (v primeru iz prvega odstavka 17. člena tega zakona);
- trivrstični strojno čitljiv zapis podatkov iz prve, tretje, četrte, pete, šeste in sedme alineje tega odstavka.

8. člen

(izdelava, skladiščenje, personalizacija in prenos osebnih izkaznic)

(1) Obrazce osebnih izkaznic na območju Republike Slovenije izdeluje, skladišči in personalizira izvajalec, izbran v skladu s predpisi, ki urejajo javna naročila, v skladu s sklenjeno pogodbo. Zaposlena oseba izvajalca, ki opravlja naloge izdelave, skladiščenja in personalizacije osebnih izkaznic, mora izpolnjevati naslednje pogoje:

- da je polnoletna;
- da ni bila pravnomočno obsojena zaradi naklepne kaznivega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti, in da ni bila obsojena na kazen zapora v trajanju več kot 3 mesece;
- da ni v kazenskem postopku zaradi kaznivega dejanja iz prejšnje alineje;
- da je bila varnostno preverjena in da zanjo ne obstaja varnostni zadržek.

(2) Prenos vlog za izdajo osebnih izkaznic in personaliziranih osebnih izkaznic med organi, pristojnimi za izdajo osebnih izkaznic, in izvajalcem iz prejšnjega odstavka ter vročitev osebne izkaznice na naslov za vročanje izvaja podjetje ali organizacija, registrirana za prenos poštnih pošiljk, na način, ki zagotavlja zaščito, varnost in sledljivost poštnih pošiljk.

9. člen

(veljavnost osebne izkaznice)

(1) Osebna izkaznica s triletno veljavnostjo se izda državljanu, mlajšemu od 3 let starosti. Osebna izkaznica s petletno veljavnostjo se izda državljanu, staremu od 3 do 18 let. Osebna izkaznica z desetletno veljavnostjo se izda državljanu, staremu od 18 do 70 let. Po dopolnjenem 70. letu starosti se izda državljanu osebna izkaznica s trajno veljavnostjo.

(2) Osebna izkaznica z enoletno veljavnostjo se izda državljanu, ki je v obdobju 5 let pred dnevom vložitve vloge za izdajo nove osebne izkaznice zaradi neskrbnega ravnanja uničil, pogrešil oziroma izgubil 2 osebni izkaznici ali več, kot tudi če sta mu bili 2 osebni izkaznici ali več odtujeni. Primere neskrbnega ravnanja z osebno izkaznico predpiše minister, pristojen za notranje zadeve.

(3) Po poteku obdobja iz prejšnjega odstavka oziroma po poteku enoletne veljavnosti osebne izkaznice se nova osebna izkaznica izda z veljavnostjo iz prvega odstavka, če državljan v tem času ni zaradi neskrbnega ravnanja ponovno uničil, pogrešil ali izgubil osebne izkaznice ali mu je bila ta odtujena.

(4) Osebna izkaznica z oznako prepovedi prehoda državne meje se izda z veljavnostjo enega leta, pod pogoji, določenimi v prvem odstavku 17. člena tega zakona.

(5) Osebna izkaznica z enoletno veljavnostjo se izda državljanu z začasnim prebivališčem v Republiki Sloveniji, ki je v postopku preverjanja prijave stalnega prebivališča, v skladu z zakonom, ki ureja prijavo prebivališča.

(6) Osebna izkaznica velja z dnem izdaje.

10. člen

(prenehanje veljavnosti osebne izkaznice)

Ne glede na prejšnji člen veljavnost osebne izkaznice preneha po zakonu z dnem naznanitve pogrešitve, izgube ali tatvine (v nadaljnjem besedilu: pogrešitev), uničenja zaradi neskrbnega ravnanja, s prenehanjem državljanstva Republike Slovenije in s smrtjo državljana.

12. člen

(vložitve vloge)

(1) Vlogo za izdajo osebne izkaznice vložijo državljan osebno pri organu, pristojnem za izdajo osebne izkaznice.

(2) Vlogo lahko vložijo državljan, ki je dopolnil 18 let, in tudi državljan, ki še ni star 18 let, pa je sklenil zakonsko zvezo ali je postal roditelj in mu je z odločbo sodišča priznana popolna poslovna sposobnost.

(3) Za državljana, mlajšega od 18 let, oziroma državljana, ki ni poslovno sposoben, vloži vlogo zakoniti zastopnik.

(4) Pooblaščen oseba organa, pristojnega za izdajo osebne izkaznice, ob vložitvi vloge preveri istovetnost državljana, v primerih, ko vlogo za izdajo osebne izkaznice vloži zakoniti zastopnik, pa tudi istovetnost zakonitega zastopnika. Istovetnost se lahko preveri tudi z vpogledom v uradne evidence.

13. člen **(oblika in vsebina vloge za izdajo osebne izkaznice)**

(1) Vloga za izdajo osebne izkaznice se vloži na predpisanem obrazcu, v fizični ali elektronski obliki.

(2) V vlogi za izdajo osebne izkaznice je treba navesti resnične podatke.

(3) Obrazec iz prvega odstavka vsebuje naslednje podatke:

- oznako in naziv izdajatelja;
- registrsko številko;
- serijsko številko;
- tip osebne izkaznice;
- EMŠO;
- priimek;
- ime;
- stalno prebivališče;
- fotografijo državljana;
- lastnoročni podpis državljana, ki se zna in zmore podpisati;
- datum vloge;
- datum izdaje;
- datum veljavnosti;
- priimek in ime ter podpis zakonitega zastopnika, kadar vlogo vloži zakoniti zastopnik;
- naslov in vrsta prebivališča zakonitega zastopnika, kadar vlogo vloži zakoniti zastopnik;
- podpis uradne osebe, ki je sprejela vlogo;
- način in datum vročitve ter osebo, ki ji je bila osebna izkaznica vročena;
- podpis uradne osebe, ki je vročila osebno izkaznico, kadar je osebna izkaznica vročena pri organu, pristojnem za izdajo osebne izkaznice;
- podpis osebe, ki je prejela osebno izkaznico, kadar je osebna izkaznica vročena pri organu, pristojnem za izdajo osebne izkaznice.

(4) K vlogi za izdajo osebne izkaznice mora državljan priložiti fotografijo predpisane velikosti, ki kaže njegovo pravo podobo. Fotografija se priloži v fizični ali digitalni obliki. Fotografije v digitalni obliki se hranijo na elektronskem odložišču fotografij za osebne dokumente 1 leto in se lahko na vlogo državljana uporabijo tudi za izdajo drugega uradnega identifikacijskega dokumenta.

(5) Organ, pristojen za izdajo osebne izkaznice, lahko za namene izdaje osebne izkaznice ali katerega drugega identifikacijskega dokumenta v elektronskem odložišču fotografij obdeluje naslednje osebne podatke:

- ime in priimek;
- referenčno številko;
- fotografijo državljana v digitalni obliki;
- datum fotografiranja in veljavnost fotografije;
- ime in priimek ali firmo fotografa.

(6) Za izdajo osebne izkaznice se lahko uporabi tudi fotografija v digitalni obliki, ki se hrani v evidenci izdanega drugega uradnega identifikacijskega dokumenta, če kaže pravo podobo državljana.

(7) Ustreznost fotografije ter način predložitve, hranjenja in uporabe fotografije v digitalni obliki predpiše minister, pristojen za notranje zadeve.

15. člen **(naznanitev pogršitve osebne izkaznice)**

(1) Pogršitev osebne izkaznice v Republiki Sloveniji mora imetnik oziroma njegov zakoniti zastopnik najpozneje v 8 dneh naznaniti organu, pristojnemu za izdajo osebne izkaznice.

(2) Naznanitev pogršitve na ministrstvu, pristojnem za notranje zadeve, se lahko opravi samo v primeru izdaje nove osebne izkaznice v nujnih primerih, skladno z določbo

drugega odstavka 5. člena tega zakona.

(3) Pogrešitev osebne izkaznice v tujini mora imetnik oziroma zakoniti zastopnik najpozneje v 8 dneh po prihodu v Republiko Slovenijo naznaniti organu, pristojnemu za izdajo osebne izkaznice.

(4) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka lahko pogrešitev osebne izkaznice v tujini imetnik osebne izkaznice oziroma njegov zakoniti zastopnik naznani tudi na diplomatskem predstavništvu ali konzulatu Republike Slovenije v 30 dneh od pogrešitve.

(5) V naznanitvi pogrešitve je treba navesti resnične podatke o okoliščinah pogrešitve osebne izkaznice.

(6) Način naznanitve pogrešitve predpiše minister, pristojen za notranje zadeve.

16. člen **(rok za odločitev o vlogi)**

(1) O vlogi za izdajo osebne izkaznice mora organ, pristojen za izdajo osebne izkaznice, odločiti v 15 dneh po njeni vložitvi.

(2) Rok, v katerem mora biti izdana osebna izkaznica, se lahko podaljša še za 3 mesece, če je za osebo, rojeno v tujini, ki še ni vpisana v matični register, treba ugotoviti državljanstvo ali druge osebne podatke. Organ, pristojen za izdajo osebne izkaznice, lahko v tem primeru zahteva predložitev izpiska iz rojstne matične knjige in dokazilo o državljanstvu.

(3) Rok, v katerem mora biti izdana osebna izkaznica, s katero se nadomesti pogrešana osebna izkaznica, se lahko podaljša za čas do 60 dni, če organ, pristojen za izdajo osebne izkaznice, podvomi in ugotavlja resničnost podatkov iz petega odstavka prejšnjega člena.

17. člen **(izdaja osebne izkaznice s prepovedjo prehoda državne meje)**

(1) Organ, pristojen za izdajo osebne izkaznice, izda na vlogo za izdajo osebne izkaznice, osebno izkaznico s prepovedjo prehoda državne meje:

1. če je zoper državljana, ki prosi za izdajo osebne izkaznice, uveden kazenski postopek oziroma teče postopek v zakonskih sporih ter sporih iz razmerij med starši in otroki, dokler postopek traja – če to zahteva pristojno sodišče;
2. če obstajajo interesi obrambe države, določeni v zakonu – če to zahteva ministrstvo, pristojno za obrambo;
3. če je bila državljanu najmanj dvakrat izrečena kazen zapora za kazniva dejanja neupravičene proizvodnje in prometa s prepovedanimi drogami, nedovoljenimi snovmi v športu in predhodnimi sestavinami za izdelavo prepovedanih drog, ponarejanja denarja, tihotapstva, ponarejanja listin, nedovoljene proizvodnje in prometa orožja ali eksplozivov, prepovedanega prehajanja meje ali ozemlja države, trgovine z ljudmi, terorizma, financiranja terorizma, ščuvanja in javnega poveličevanja terorističnih dejanj, novačenja in usposabljanja za terorizem, novačenja vojaških najemnikov in oseb, mlajših od 18 let, za kazniva dejanja zoper spolno nedotakljivost ali za kazniva dejanja, povezana s tujino, za katera je v zakonu predpisana kazen 8 ali več let zapora – če to zahteva policija na podlagi pravnomočnih sodb in če kazen ni izbrisana.

(2) Sodišče mora o pravnomočni sodbi za kazniva dejanja iz 3. točke prejšnjega odstavka obvestiti policijsko enoto, na območju katere ima državljan prijavljeno stalno prebivališče, oziroma policijsko enoto, na območju katere je sedež sodišča, če državljan nima stalnega prebivališča na območju Republike Slovenije, ki vloži zahtevo iz 3. točke prejšnjega odstavka.

(3) Če je kakšen od razlogov iz prvega odstavka nastal po izdaji osebne izkaznice brez prepovedi prehoda državne meje, organ, pristojen za izdajo osebne izkaznice, izda odločbo o odvzemu osebne izkaznice in o tem obvesti organ iz prvega odstavka, ki je zahtevo podal. Državljan, ki ima veljavno osebno izkaznico brez prepovedi, mora to nemudoma izročiti v hranjenje pristojnemu organu.

(4) Pritožba zoper odločbo iz prejšnjega odstavka ne zadrži izvršitve.

18. člen **(prenehanje razlogov za izdajo osebne izkaznice s prepovedjo prehoda državne meje)**

(1) O vseh dejstvih, katerih posledica je prenehanje razlogov za izdajo odločbe o odvzemu osebne izkaznice oziroma za izdajo osebne izkaznice s prepovedjo prehoda državne meje, mora pristojno sodišče, ministrstvo, pristojno za obrambo ali policija takoj obvestiti upravno enoto, na območju katere ima državljan stalno prebivališče, ali ministrstvo, pristojno za notranje zadeve, če državljan nima stalnega prebivališča v Republiki Sloveniji.

(2) Šteje se, da ni več razlogov za izdajo odločbe o odvzemu osebne izkaznice oziroma za izdajo osebne izkaznice s prepovedjo prehoda državne meje iz prvega odstavka prejšnjega člena, če pristojno sodišče, ministrstvo, pristojno za obrambo ali policija ne obnovi zahteve po preteku 1 leta od dneva vložitve.

(3) Po prenehanju razlogov se odvzeta osebna izkaznica iz tretjega odstavka prejšnjega člena vrne imetniku.

19. člen **(vsebina in pristojnost za vodenje evidence)**

(1) Organ, pristojen za izdajo osebne izkaznice, vodi in vzdržuje evidenco izdanih osebnih izkaznic za namene preverjanja istovetnosti in državljanstva ter prehoda državne meje držav članic Evropske unije in Schengenskega prostora ter drugih držav, ki so to privolile. Evidenca se vodi na centralnem računalniku ministrstva, pristojnega za notranje zadeve.

(2) Evidenca iz prejšnjega odstavka vsebuje:

- podatke iz tretjega in četrtega odstavka 13. člena tega zakona,
- datum izdelave osebne izkaznice in njenega prevzema na pošto,
- podatke o izgubljenih, pogrešanih in ukradenih osebnih izkaznicah.

(3) Obdelava osebnih podatkov iz evidence izdanih osebnih izkaznic je dopustna le v obsegu, ki je potreben za uresničevanje namena iz prvega odstavka tega člena.

(4) Zaradi zagotovitve varnosti pravnega prometa so na enotnem državnem portalu e-uprava dostopni podatki o izgubljenih, pogrešanih in ukradenih osebnih izkaznicah iz tretje alineje drugega odstavka, in sicer:

- organ, pristojen za izdajo osebne izkaznice,
- serijska številka,
- datum izdaje in datum veljavnosti,
- datum naznanitve pogrešitve, izgube ali kraje.

(5) Podatek o obstoju zahteve iz prvega odstavka 17. člena in predloga iz četrtega odstavka 12. člena tega zakona se v evidenco izdanih osebnih izkaznic prevzema s samodejnim povezovanjem z evidenco potnih listin, ki se vodi skladno z določbami zakona, ki ureja izdajo potnih listin in kjer se označi zahteva iz prvega odstavka 17. člena in predlog iz četrtega odstavka 12. člena tega zakona. Prevzemanje teh podatkov poteka z uporabo EMŠO ali imena in priimka ter stalnega prebivališča državljana.

(6) Fotografijo v digitalni obliki, ki se hrani na elektronskem odložišču fotografij za osebne dokumente, se v evidenco izdanih osebnih izkaznic na podlagi četrtega odstavka 13. člena tega zakona prevzema s samodejnim povezovanjem z elektronskim vložiščem fotografij. Prevzemanje teh podatkov poteka na podlagi privolitve posameznika z uporabo referenčne številke fotografije.

(7) Fotografijo v digitalni obliki, ki se hrani v evidenci drugega uradnega identifikacijskega dokumenta na podlagi šestega odstavka 13. člena tega zakona, se v evidenco izdanih osebnih izkaznic prevzema s samodejnim povezovanjem z evidenco potnih listin, ki se vodi skladno z določbami zakona, ki ureja izdajo potnih listin, in evidenco voznikov, ki se vodi skladno z določbami zakona, ki ureja izdajo voznških dovoljenj. Prevzemanje teh podatkov poteka na podlagi privolitve posameznika z uporabo EMŠO.

(8) Podatke iz evidence vodi organ, pristojen za izdajo osebne izkaznice, 5 let po prenehanju veljavnosti osebne izkaznice.

(9) Način vodenja evidence izdanih osebnih izkaznic predpiše minister, pristojen za notranje zadeve.

20. člen **(uporaba podatkov iz evidence)**

(1) Podatke iz evidence o izdanih osebnih izkaznicah lahko uporabljajo delavci pristojnega organa iz 5. člena tega zakona za opravljanje nalog s svojega delovnega področja, uporabljajo pa jih lahko tudi drugi organi za izvrševanje z zakonom določenih nalog.

(2) Osebne podatke iz 13. člena tega zakona sme uporabljati izvajalec iz prvega

odstavka 8. člena tega zakona za potrebe personalizacije osebnih izkaznic in jih mora takoj, najpozneje pa v roku 30 dni od prejema, uničiti.

(3) Podatek o registrski in serijski številki osebne izkaznice sme uporabljati podjetje ali organizacija iz drugega odstavka 8. člena tega zakona za potrditev prevzema poštnih pošiljk in ga mora v 30 dneh od prejema uničiti.

21. člen (pristojnost za nadzor)

(1) Nadzor nad izvrševanjem določb drugega in tretjega odstavka 2. člena, 3. člena, četrtega odstavka 11. člena, drugega odstavka 13. člena, prvega, tretjega, četrtega in petega odstavka 15. člena, drugega in tretjega odstavka 20. člena ter 22. člena tega zakona opravlja Inšpektorat Republike Slovenije, pristojen za notranje zadeve.

(2) Nadzor nad izvrševanjem določb drugega in tretjega odstavka 2. člena, 3. člena, prvega, tretjega in četrtega odstavka 15. člena ter tretjega odstavka 17. člena tega zakona opravlja tudi policija.

(3) Nadzor nad izvrševanjem določb 4. člena izvaja informacijski pooblaščenec.

(4) Organa iz prvega in drugega odstavka izvršujeta pristojnosti iz teh odstavkov kot prekrškovna organa.

24. člen

(1) Z globo od 50 do 200 eurov se kaznuje za prekršek posameznik, ki:

1. identifikacijskega dokumenta, na katerem so navedeni točni osebni podatki, na katerem fotografija izkazuje pravo podobo imetnika in ki ni poškodovan oziroma obrabljen, nima pri sebi ali ga noče dati na vpogled uradni osebi, ki je po zakonu za to pooblaščen (prvi odstavek 3. člena);
2. osebne izkaznice v predpisanem roku ne izroči v uničenje organu, pristojnemu za izdajo (četrty odstavek 11. člena).

(2) Z globo od 125 do 400 eurov se kaznuje za prekršek posameznik, ki:

1. že ima veljavno osebno izkaznico, pa si pridobi drugo (tretji odstavek 2. člena);
2. pogošitve osebne izkaznice ne naznani pristojnemu organu v določenem roku in na predpisan način (prvi, tretji in četrty odstavek 15. člena).

27. člen

(1) Z globo od 4.170 do 12.510 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik ali oseba, ki na trgu samostojno opravlja dejavnost, ki:

- kopira osebno izkaznico v nasprotju s prvim, drugim ali tretjim odstavkom 4. člena,
- vpogleda v osebno izkaznico ali prepíše osebne podatke iz nje v nasprotju s četrtyim odstavkom 4. člena,
- ob kopiranju osebne izkaznice z ustrezno oznako na kopiji ne zagotovi, da se kopija osebne izkaznice ne bo uporabljala za druge namene ali kopira kopijo (peti odstavek 4. člena),
- posamezniku na njegovo zahtevo ne izda potrdila o kopiji osebne izkaznice (šesti odstavek 4. člena)
- kopijo osebne izkaznice hrani v elektronski obliki (sedmi odstavek 4. člena).

(2) Z globo od 200 do 2.080 eurov se kaznuje za prekršek iz prejšnjega odstavka tudi odgovorna oseba pravne osebe, samostojnega podjetnika posameznika ali oseba, ki na trgu samostojno opravlja dejavnost, odgovorna oseba državnega organa ali organa samoupravne lokalne skupnosti.

(3) Z globo od 200 do 830 eurov se kaznuje za prekršek posameznik, ki stori dejanje iz prvega odstavka tega člena.

V. PREDLOG, DA SE PREDLOG ZAKONA OBRAVNAVA PO NUJNEM OZIROMA SKRAJŠANEM POSTOPKU

Predlagatelj gradiva predlaga, da Državni zbor Republike Slovenije predlog zakona obravnava po skrajšanem postopku, v skladu s 142. členom Poslovnika državnega zbora. Predlagana novela zakona se usklajuje s pravom Evropske unije, to je Uredbo (EU) Evropskega

parlamenta in Sveta o okreplitvi varnosti osebnih izkaznic državljanov Unije in dokumentov za prebivanje, izdanih državljanom Unije in njihovim družinskim članom, ki uresničujejo svojo pravico do prostega gibanja. Hkrati vsebuje druge manj zahtevne spremembe in dopolnitve zakona, ki se nanašajo na usklajevanje z Zakonom o potnih listinah in odpravo pomanjkljivosti pri izvajanju trenutno veljavnega zakona v praksi.

VI. PRILOGE

OSNUTEK

P R A V I L N I K o izvrševanju zakona o osebni izkaznici

1. SPLOŠNA DOLOČBA

1. člen

S tem pravilnikom se določajo:

- obrazec osebne izkaznice, osebne izkaznice z začasnim prebivališčem in osebne izkaznice s prepovedjo prehoda državne meje ter vloga za izdajo osebne izkaznice;
- postopek in način izdaje ter izdelave osebne izkaznice;
- ustreznost fotografije in način njene predložitve, hranjenja in uporabe v digitalni obliki;
- način odvzema, uporabe in brisanja prstnih odtisov;
- način naznanitve pogršitve osebne izkaznice in dolžna skrbnost;
- način posredovanja, hrambe, uporabe in uničenja podatkov, ki jih uporablja izvajalec, izbran v skladu s predpisi, ki urejajo javna naročila, v skladu s sklenjeno pogodbo in podjetje ali organizacija, registrirana za prenos poštnih pošiljk;
- način vodenja evidence izdanih osebnih izkaznic.

2. člen

S tem pravilnikom se izvršuje Uredba (EU) 2019/1157 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. junija 2019 o krepitvi varnosti osebnih izkaznic državljanov Unije in dokumentov za prebivanje, izdanih državljanom Unije in njihovim družinskim članom, ki uresničujejo svojo pravico do prostega gibanja.

2. OBRAZCI OSEBNIH IZKAZNIC IN VLOGE

3. člen

- (1) Osebna izkaznica se izda na obrazcu iz priloge 1, ki je sestavni del tega pravilnika. Na območjih, določenih z zakonom, kjer živita avtohtoni italijanska oziroma madžarska narodna skupnost, se osebna izkaznica izda na obrazcih iz priloge 2 oziroma 3, ki sta sestavni del tega pravilnika.

- (2) Obrazec osebne izkaznice je izdelan iz polikarbonata z vgrajenimi varnostnimi in zaščitnimi elementi. Na njegovi prednji strani je dvočrkovna koda države članice, ki je izkaznico izdala, natisnjena v negativu v modrem pravokotniku in obkrožena z dvanajstimi rumenimi zvezdami.
- (3) Obrazec osebne izkaznice iz prejšnjega odstavka mora ustrezati naslednjim standardom:
  - dimenzije obrazca tipu kartice ID-1 standardu ISO 7810;
  - fizične lastnosti obrazca standardu ISO 7810;
  - postavitve podatkovnih polj na obrazcu standardu ISO 7501-3, tip 1;
  - grafična izvedba zapisov na obrazcu standardu ISO 1831-1980 (kvaliteta zapisov), ISO 3166 (oznaka države izdajateljice), ISO 1073/II in ISO 1831 (zapis OCR-B).
- (4) Materiali za izdelavo osebne izkaznice, vgradnja pomnilniškega medija ter zapisi na obrazcu osebne izkaznice ter pomnilniškem mediju morajo biti izdelani tako, da je uporaba osebne izkaznice ob običajnem ravnanju z njo zagotovljena za obdobje 10 let.
- (5) Običajno ravnanje z osebno izkaznico pomeni, da se osebne izkaznice ne upogiba, ne izpostavlja ekstremnim temperaturam in vlagi, nevarnim elektromagnetnim valovanjem, agresivnim kemikalijam ter da se jo zaščiti pred mehanskimi poškodbami.

3. POSTOPEK IN NAČIN IZDAJE OSEBNE IZKAZNICE TER ZAPIS NASLOVA NA OSEBNI IZKAZNICI

4. člen

- (1) Vloga za izdajo osebne izkaznice se vloži pri pristojnem organu iz 5. člena zakona.
- (2) Vlagatelj vloge preveri pravilnost podatkov na vlogi ter vlogo podpiše pred uradno osebo pristojnega organa na mesto, ki je za to na vlogi predvideno.
- (3) Vlagatelj vloge s podpisom jamči za pravilnost podatkov na vlogi.
- (4) Če vlagatelj vloži vlogo zase, se podpis prenese tudi kot podatek na izdelano osebno izkaznico. Če je vlagatelj zakoniti zastopnik državljana, za katerega vlaga vlogo za izdajo osebne izkaznice, se na vlogo podpiše tudi državljan, za katerega se osebna izkaznica izdaja. Podpis državljana, za katerega se osebna izkaznica izdaja, se prenese tudi kot podatek na izdelano osebno izkaznico.
- (5) Podpis vloge ni potreben, če se državljan ne zna ali ne zmore podpisati.

5. člen

- (1) Vlagatelj mora ob vlogi za izdajo osebne izkaznice pristojnem organu predložiti v fizično uničenje staro osebno izkaznico, tudi v primeru, če je njena veljavnost že potekla. Osebna izkaznica, ki se pri pristojnem organu izroči v uničenje, se pri pristojnem organu fizično uniči tako, da se diagonalno porežejo vogali osebne izkaznice.
- (2) Pristojni organ lahko uničeno osebno izkaznico državljanu vrne.
- (3) Na vlogo vlagatelja in če za to obstaja razlog iz naslova dnevnega prehoda meje ali drug upravičen razlog, lahko uradna oseba fizično uniči staro osebno izkaznico šele po vročitvi nove. V takšnem primeru mora biti nova osebna izkaznica vročena pri pristojnem organu. Osebna izkaznica se v evidenci izdanih osebnih izkaznic evidentira kot neveljavna z naslednjim besedilom: "Osebna izkaznica se lahko uporablja do vročitve nove."

- (4) V primeru smrti imetnika oziroma imetnice (v nadaljnjem besedilu: imetnika) osebne izkaznice, je dolžan osebno izkaznico v uničenje prinesiti eden od svojcev imetnika, dedič oziroma oseba, ki razpolaga z osebno izkaznico umrle osebe.

6. člen

- (1) Uradna oseba pristojnega organa ugotovi istovetnost državljana in preveri resničnost podatkov na vlogi za izdajo osebne izkaznice.
- (2) Če vlogo vloži zakoniti zastopnik, uradna oseba ugotovi tudi istovetnost zakonitega zastopnika. Ob vložitvi vloge mora biti navzoč tudi otrok, ki je dopolnil osem let, razen, če iz upravičenih razlogov to ni mogoče, oziroma državljan, ki ni poslovno sposoben, pa zanj ni upravičenih zdravstvenih razlogov, da ob vložitvi vloge pri pristojnem organu ne bi mogel biti navzoč. Obvezna navzočnost velja za državljana od dopolnjenega 12. leta starosti.

7. člen

V primeru enakega imena občine, naselja ali ulice pri zapisu pošte in poštna številka iz tretjega odstavka 6. člena zakona, se zapisi ne podvajajo. Če je naselje brez ulic, se prebivališče zapiše kot občina, naselje, hišna številka ter dodatek k hišni številki in številka stanovanja, če obstajata ter pošta in poštna številka. Če je naziv naselja enak nazivu občine, se prebivališče zapiše kot naselje, ulica, hišna številka ter dodatek k hišni številki in številka stanovanja, če obstajata ter pošta in poštna številka. V primeru, ko ni uličnega sistema velja zapis prebivališča kot občine, naselja ter hišne številke in številke stanovanja, če obstajata ter pošte in poštna številke. Če je naziv pošte enak nazivu občine ali naselja, se naslov zapiše zgolj s pošto in poštno številko, brez naziva občine ali naselja.

8. člen

V osebni izkaznici, izdani državljanu, ki ima začasno prebivališče v Republiki Sloveniji in je v postopku preverjanja prijave stalnega prebivališča v skladu z zakonom, ki ureja prijavo prebivališča, se zapis "Stalno prebivališče" v podatkovnem polju nadomesti z zapisom "Začasno prebivališče".

9. člen

Prepoved uporabe osebne izkaznice za prehod državne meje se na hrbtni strani osebne izkaznice označi z oznako "X". Oznaka "X" je določena v prilogi 4, ki je sestavni del tega pravilnika.

10. člen

- (1) Če pristojni organ izda odločbo o začasni razveljavitvi osebne izkaznice mora državljan veljavno osebno izkaznico kot to določa tretji odstavek 17.a člena zakona, izročiti pristojnemu organu, ki jo deponira za čas trajanja prepovedi.
- (2) Po prenehanju razlogov iz prejšnjega odstavka pristojni organ deponirano osebno izkaznico vrne državljanu, osebno izkaznico z oznako prepovedi pa uniči.

<https://www.uradni-list.si/glasilo-uradni-list-rs/vsebina/2013-01-1989/-7.%C2%A0%C4%8Dlen> **4. NAČIN PREDLOŽITVE, HRANJENJA IN UPORABE FOTOGRAFIJE**

11. člen

- (1) Vlagatelj mora k vlogi za izdajo osebne izkaznice iz 4. člena tega pravilnika predložiti fotografijo v fizični obliki ali referenčno številko fotografije iz elektronskega odložišča fotografij. Referenčno številko fotografije izda za to pooblaščen fotograf.
- (2) Če vlagatelj predloži referenčno številko fotografije iz elektronskega odložišča fotografij, uradna oseba prevzame fotografijo v digitalni obliki iz elektronskega odložišča.
- (3) Fotografija v digitalni obliki se lahko iz elektronskega odložišča fotografij za osebne dokumente prevzame tudi, če je bila že uporabljena za izdajo druge javne listine s fotografijo, ki jo je izdal državni organ, če ni starejša od enega leta in če ustreza pogojem iz 12. člena tega pravilnika.

12. člen

- (1) Fotografija mora kazati pravo podobo državljana in ne sme biti retuširana.
- (2) Fotografija, ki je priložena v fizični obliki, mora biti izdelana na belem tankem sijajnem fotografskem papirju, velikosti 3,5 x 4,5 cm, v črno-beli ali barvni tehniki, z ločljivostjo najmanj 600 dpi, barvno nevtralna, z jasno izraženimi barvnimi toni. Fotografija mora biti primerne kvalitete za biometrično obdelavo:
  - podoba obraza mora biti poravnana tako, da navidezna vertikalna črta teče ravno iz sredine med očmi, preko sredine nosu do sredine ust, oči morajo biti v navideznem horizontalnem polju;
  - fotografija mora jasno prikazovati poteze celega obraza od konice brade do začetka lasišča (temena glave) ter levo in desno polovico obraza. Velikost obraza od brade do temena mora zajemati od 70% do največ 80% fotografije, kar ustreza višini 32–36 mm;
  - če je volumen las večji, se lasje na fotografiji obrežejo skladno z zahtevo iz prejšnje alineje;
  - obraz na fotografiji mora biti enakomerno osvetljen, brez odsevov ali senc, jasen, z ustreznimi kontrasti in ostrino, barva kože mora biti naravna;
  - izraz na obrazu mora biti nevtralen, ustnice zaprte, državljan mora gledati naravnost v fotoaparatus;
  - oči ne smejo biti rdeče barve, biti morajo odprte in jasno vidne, ne smejo jih prekrivati lasje, okvirji očal ali rob stekel;
  - višina oči mora biti pozicionirana med najmanj 50% in največ 70% višine fotografije, od spodnjega roba;
  - odsevi na steklih očal ali na okvirju niso dovoljeni. Sončna očala ali zatemnjena stekla niso dovoljena, razen iz upravičenih zdravstvenih razlogov (kot so vidne poškodbe očesa);
  - državljan mora biti fotografiran brez klobuka, čepice ali rute. Pripadniki verskih skupnosti in druge osebe, ki po svoji ljudski navadi kot sestavni del svojega oblačila oziroma kot sestavni del oblačila verske skupnosti nosijo čepico, ruto ali drugo pokrivalo, smejo priložiti fotografijo, na kateri so fotografirani s čepico, ruto ali drugim pokrivalom, če je obraz jasno viden in prepoznaven od spodnjega roba brade do zgornjega dela čela ter od levega do desnega roba obraza;
  - ozadje mora biti enobarvno svetlo (priporočljivo je nevtralno sivo) in v kontrastu z obrazom, lasmi in oblačilom. Pri svetlih laseh je ustrezna uporaba srednje sivega ozadja, pri temnih laseh pa svetlo sivega ozadja. Ozadje mora biti brez vzorcev ali senc;
  - na fotografiji otroka ne sme biti v ozadju drugih oseb, otrok mora biti fotografirani z zaprtimi usti in brez igrač preblizu obraza;
  - fotografija ne sme biti poškodovana in ne sme imeti madežev.
- (3) Pri otrocih do dopolnjenega desetega leta starosti so dovoljena naslednja odstopanja:
  - višina obraza mora zavzemati 50–80% fotografije, kar ustreza višini 22–36 mm od konice brade do zgornjega temena glave;
  - višina oči mora biti pozicionirana med najmanj 40% in največ 70% višine fotografije, od spodnjega roba.

- (4) Pri dojenčkih in otrocih do dopolnjenega tretjega leta starosti so dopustna odstopanja pri drži glave, določeni v prvi alineji drugega odstavka tega člena, v izrazu obraza in smeri pogleda.
- (5) Če fotografija ne ustreza pogojem iz prejšnjih odstavkov tega člena, jo pristojni organ vrne vlagatelju in mu določi rok, v katerem mora predložiti ustrezno fotografijo.
- (6) Fotografija ni več ustrezna, če je iz uradne evidence razvidno, da je bila predložena vlogi od katere je preteklo več kot 5 let.

5. NAČIN ODVZEMA, UPORABE IN BRISANJA PRSTNIH ODTISOV

13. člen

- (1) Ob vlogi za izdajo osebne izkaznice iz 4. člena tega pravilnika se državljanu, ki je dopolnil starost 12 let, z elektronsko napravo za odvzem prstnih odtisov, odvzame ta ploska prstna odtisa levega in desnega kazalca, ustrezne kakovosti za zapis na pomnilniški medij.
- (2) Odvzame se lahko samo en prstni odtis na eni roki. Če prstni odtis kazalca ni ustrezne kakovosti, se odvzame prstni odtis sredinca, če ta ni ustrezen, prstanca, če ta ni ustrezen, pa palca te roke.
- (3) Uradna oseba v evidenci osebnih izkaznic označi prst in roko, iz katere je bil prstni odtis odvzet.
- (4) Kolikor odvzem prstnih odtisov ob vložitvi vloge ni mogoč iz zdravstvenih razlogov začasne narave, ki so lahko ozdravljeni v obdobju enega leta (kot npr. opekline, ureznine, otekline, zlomi ipd.) ali trajne narave, ki jih ni mogoče ozdraviti ali zdravljenje traja več kot eno leto, ali zaradi telesne hibe, se to označi v evidenci osebnih izkaznic.
- (5) Uradna oseba lahko v primeru dvoma v obstoj zdravstvenih razlogov iz prejšnjega odstavka od vlagatelja vloge zahteva zdravniško potrdilo o zdravstvenih razlogih za nezmožnost zajema prstnih odtisov.

14. člen

- (1) Glede na možnosti zajema prstnih odtisov ustrezne kakovosti in zdravstvene razloge začasne ali trajne narave se v primeru možnosti zajema:
  - dveh prstnih odtisov ustrezne kakovosti, izda osebna izkaznica z veljavnostjo, določeno v prvem, drugem, četrtem in petem odstavku 9. člena zakona;
  - enega prstnega odtisa ustrezne kakovosti in razloga za nezmožnost odvzema prstnih odtisov na drugi roki, ki so trajne narave, izda osebna izkaznica z veljavnostjo, določeno v prvem, drugem, četrtem in petem odstavku 9. člena zakona;
  - enega prstnega odtisa ustrezne kakovosti in razloga za nezmožnost odvzema prstnih odtisov na drugi roki, ki so začasne narave, izda osebna izkaznica z veljavnostjo, določeno v prvem, drugem, četrtem in petem odstavku 9. člena zakona.
- (2) Glede na možnosti zajema prstnih odtisov ustrezne kakovosti in zdravstvene razloge začasne ali trajne narave se v primeru nemožnosti zajema:
  - dveh prstnih odtisov ustrezne kakovosti in razloga trajne narave, izda osebna izkaznica z veljavnostjo, določeno v prvem, drugem in četrtem in petem odstavku 9. člena zakona;
  - dveh prstnih odtisov ustrezne kakovosti in razloga začasne narave, izda osebna izkaznica z veljavnostjo, določeno v šestem odstavku 9. člena zakona;

– enega prstnega odtisa iz razloga začasne narave in enega prstnega odtisa iz razloga trajne narave, izda osebna izkaznica z veljavnostjo, določeno v šestem odstavku 9. člena zakona.

15. člen

Za odvzem prstnih odtisov na diplomatsko konzularnih predstavništvih Republike Slovenije v tujini se uporabljajo določbe 13. in 14. člena tega pravilnika.

16. člen

- (1) Prstna odtisa ali prstni odtis, odvzet ob vložitvi vloge za izdajo osebne izkaznice iz 4. člena tega pravilnika, se iz evidence osebnih izkaznic briše po vnosu datuma vročitve osebne izkaznice oziroma po spremembi statusa osebne izkaznice v neveljavno, če ta državljanu ni bila vročena.
- (2) Podatek o roki in prstu prstnega odtisa, ki je bil odvzet ob vlogi, se hrani v evidenci osebnih izkaznic z ostalimi podatki.
- (3) Prstni odtisi oziroma prstni odtis, shranjen kot biometrični podatek na pomnilniškem mediju, se lahko uporablja le za preverjanje verodostojnosti osebne izkaznice in istovetnosti državljanu pri prehajanju državne meje, in sicer s primerjavo prstnih odtisov državljanu, ki izkazuje svojo istovetnost pri prehodu meje, s prstnimi odtisi, zapisanimi na pomnilniškem mediju osebne izkaznice.
- (4) Prstni odtis oziroma prstna odtisa, odvzeta ob vložitvi vloge za izdajo osebne izkaznice iz 4. člena tega pravilnika, ki je vložena na diplomatsko konzularnem predstavništvu Republike Slovenije, skladno z 19.a členom zakona, in ki so shranjeni na ustrezno varovanem in kriptiranem elektronskem mediju do njihovega elektronskega prenosa v evidenco osebnih izkaznic, se po uspešno opravljenem elektronskem prenosu v evidenco osebnih izkaznic, to je najkasneje 15 dni, po njihovi pridobitvi, iz varovanega in kriptiranega elektronskega medija brišejo.

6. POSTOPEK NAZNANITVE POGREŠITVE OSEBNE IZKAZNICE

17. člen

- (1) Pogrešitev, izgubo ali tatvino (v nadaljnjem besedilu: pogrešitev) osebne izkaznice državljan oziroma njegov zakoniti zastopnik naznani pristojnemu organu iz 5. člena zakona, ki pogrešitev evidentira v evidenci izdanih osebnih izkaznic. V evidenci izdanih osebnih izkaznic pristojni organ evidentira tudi okoliščine pogrešitve. Če državljan osebno izkaznico najde, je ponovno aktiviranje najdene osebne izkaznice mogoče samo do konca poslovnega časa tistega dne, ko je bila osebna izkaznica evidentirana kot pogrešana.
- (2) Dolžno skrbnost pri ravnanju z osebno izkaznico ugotavlja pristojni organ na podlagi okoliščin pogrešitve, ki jih je ob naznanitvi pogrešitve osebne izkaznice navedel državljan, ki je imetnik osebne izkaznice, oziroma njegov zakoniti zastopnik. Pogrešitev osebne izkaznice v okoliščinah, na katere državljan ni mogel vplivati, oziroma v okoliščinah, ki jih državljan kljub svojemu skrbnemu ravnanju ni mogel preprečiti, se obravnava kot ravnanje z dolžno skrbnostjo. Pogrešitev osebne izkaznice zaradi malomarnega ravnanja ali izpostavljanja osebne izkaznice pogrešitvi se obravnava kot opustitev dolžne skrbnosti.
- (3) Podatki o osebnih izkaznicah, ki so bile naznanjene kot pogrešane, so javno dostopni na enotnem državnem portalu e-uprava.

- (4) Državljan z veljavnim digitalnim kvalificiranim potrdilom lahko naznani pogošitev osebne izkaznice tudi preko enotnega državnega portala e-uprava, pri čemer je dolžan navesti resnične okoliščine pogošitve. Pristojni organ po prejemu elektronske naznaitve v evidenci osebnih izkaznic spremeniti status veljavne osebne izkaznice v neveljavno. V primeru dvoma ali potrebe do dodatni razjasnitvi okoliščin pogošitve, lahko pristojni organ državljana povabi na zaslišanje v zvezi z okoliščinami pogošitve osebne izkaznice.

7. VROČITEV IN REKLAMACIJA

18. člen

- (1) Državljan je po vročitvi osebne izkaznice dolžan preveriti pravilnost zapisa osebnih podatkov na osebni izkaznici.
- (2) Če državljan ugotovi napako na izdani osebni izkaznici, ki je posledica zapisa neustreznih podatkov, ali drugo nepravilnost, ki je lahko posledica napake v materialu, je dolžan osebno izkaznico predložiti pristojnemu organu.
- (3) Pristojni organ ugotavlja upravičenost do reklamacije osebne izkaznice. Če zaradi zahtevnosti ugotavljanja napake na materialu pristojni organ upravičenosti do reklamacije ne more oceniti sam, lahko to stori podjetje ali organizacija iz prvega odstavka 8. člena zakona (v nadaljnjem besedilu: izvajalec) oziroma strokovna služba ministrstva, pristojnega za notranje zadeve.

8. KOPIRANJE OSEBNE IZKAZNICE

19. člen

- (1) Da se kopija osebne izkaznice ne bi uporabljala v druge namene, se na kopiji navede namen, za katerega je bila kopija izdelana: "Ta kopija je bila izdelana za namen...".
- (2) Oznaka iz prejšnjega odstavka vsebuje tudi datum izdelave kopije in naslednje besedilo: "Prepovedano je nadaljnje kopiranje."

9. IZDELAVA, PERSONALIZACIJA IN PRENOS OSEBNIH IZKAZNIC

20. člen

- (1) Medsebojna razmerja med izvajalcem in ministrstvom, pristojnim za notranje zadeve, se uredijo s pogodbo.
- (2) Prenos vlog za izdajo osebne izkaznice in osebnih izkaznic med pristojnim organom in izvajalcem mora potekati v skladu z zakonom, ki ureja poštne storitve, in na način, ki zagotavlja zaščito, varnost in sledljivost poštnih pošiljk.
- (3) Medsebojna razmerja med ministrstvom, pristojnim za notranje zadeve, in podjetjem ali organizacijo, ki opravlja prenos poštnih pošiljk vlog in izdelanih osebnih izkaznic iz drugega odstavka 8. člena zakona, se uredijo s pogodbo.

21. člen

- (1) Izvajalec prevzame vse osebne podatke, potrebne za izdelavo osebne izkaznice, iz računalniške evidence izdanih osebnih izkaznic in jih zapiše na obrazec osebne izkaznice.
- (2) Po izdelavi osebne izkaznice vpiše pristojna oseba izvajalca datum izdelave in serijsko številko osebne izkaznice v evidenco izdanih osebnih izkaznic. Če prevzame fotografijo ali podpis s kartončka vloge, ta podatek prenese v evidenco izdanih osebnih izkaznic. Izdelovalec mora vse osebne podatke, potrebne za zapis na obrazec osebne izkaznice, uničiti v skladu s petim odstavkom 20. člena zakona.
- (3) Podjetje ali organizacija, registrirana za prenos poštnih pošiljk, prevzame iz evidence izdanih osebnih izkaznic podatke za potrditev prevzema poštnih pošiljk in vpiše v evidenco izdanih osebnih izkaznic datum prevzema izdelane osebne izkaznice. Vse osebne podatke, potrebne za potrditev prevzema poštnih pošiljk, mora uničiti v skladu s šestim odstavkom 20. člena zakona.

22. člen

- (1) Delovni procesi personalizacije, kontrola zapisanih podatkov in priprav za prenos osebne izkaznice morajo biti opravljeni v prostorih izvajalca in izključno na ozemlju Republike Slovenije.
- (2) Prostor, v katerih se izvajajo delovni procesi iz prejšnjega odstavka, morajo biti varovani v skladu z zahtevami ministrstva, pristojnega za notranje zadeve.

23. člen

- (1) Izdelava osebnih izkaznic mora biti organizirana tako, da omogoča pregled nad porabo obrazcev osebnih izkaznic.
- (2) Poškodovane obrazce osebnih izkaznic mora izvajalec zapisniško uničiti in zapisnik posredovati ministrstvu, pristojnemu za notranje zadeve.
- (3) Pristojni organ mora vse uničene osebne izkaznice, ki jih ne vrne imetnikom, posredovati v zapisniško uničenje izvajalcu. Izvajalec mora uničiti tudi osebne izkaznice, ki mu jih v uničenje posreduje pristojni organ, pristojnemu organu pa posredovati zapisnik o uničenju.

10. VODENJE EVIDENCE O IZDANIH OSEBNIH IZKAZNICAH

24. člen

- (1) Pristojni organ vodi evidenco o izdanih osebnih izkaznicah.
- (2) Evidenca izdanih osebnih izkaznic se vodi na centralnem računalniku ministrstva, pristojnega za notranje zadeve, razen kartoteke vlog za izdajo osebne izkaznice, ki jo vodi pristojni organ.

25. člen

- (1) Kartoteka iz prejšnjega člena je sestavljena iz kartončkov vlog za izdajo osebne izkaznice, ki so vloženi v kartoteko po letu izdaje osebne izkaznice in po abecednem

redu, in se hrani pri pristojnem organu.

- (2) Vlogo za izdajo osebne izkaznice pristojni organ hrani v kartoteki iz prejšnjega odstavka še najmanj eno leto po preteku zadnjega dne v letu izdaje osebne izkaznice, nato jo uniči.
- (3) Kartonček vloge je kot Priloga sestavni del tega pravilnika.

PREHODNA IN KONČNA DOLOČBA

26. člen

Z dnem uveljavitve tega pravilnika preneha veljati Pravilnik o izvrševanju zakona o osebni izkaznici (Uradni list RS, št. 52/13).

27. člen

<https://www.uradni-list.si/glasilo-uradni-list-rs/vsebina/2013-01-1989/-/za%8Detek%2%AOveljavnosti>

Ta pravilnik začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Aleš Hojs
minister
za notranje zadeve

Priloga 1 : Obrazec osebne izkaznice - slovenska različica

Priloga 2 : Obrazec osebne izkaznice - slovensko-italijanska različica

Priloga 3 : Obrazec osebne izkaznice - slovensko-madžarska različica

Priloga 4: Hrbtna stran obrazca osebne izkaznice - z oznako za prepoved prehoda meje

Priloga 5: Kartonček vloge za izdajo osebne izkaznice - slovenska različica

Priloga 6: Kartonček vloge za izdajo osebne izkaznice - slovensko-italijanska različica

Priloga 7: Kartonček vloge za izdajo osebne izkaznice - slovensko-madžarska različica

OSNUTEK

Na podlagi prvega odstavka 6. člena Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o osebni izkaznici (Uradni list RS, št.XX) minister za notranje zadeve izdaja

PRAVILNIK o določitvi cene osebne izkaznice

1. člen

Cena osebne izkaznice je ___ eurov.

PREHODNA IN KONČNA DOLOČBA

2. člen

Z dnem, ko začne veljati ta pravilnik, preneha veljati Odredba o določitvi cene osebne izkaznice (Uradni list RS, št. 16/02).

3. člen

Ta pravilnik začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št.
Ljubljana, dne
EVA

Aleš Hojs
minister
za notranje zadeve